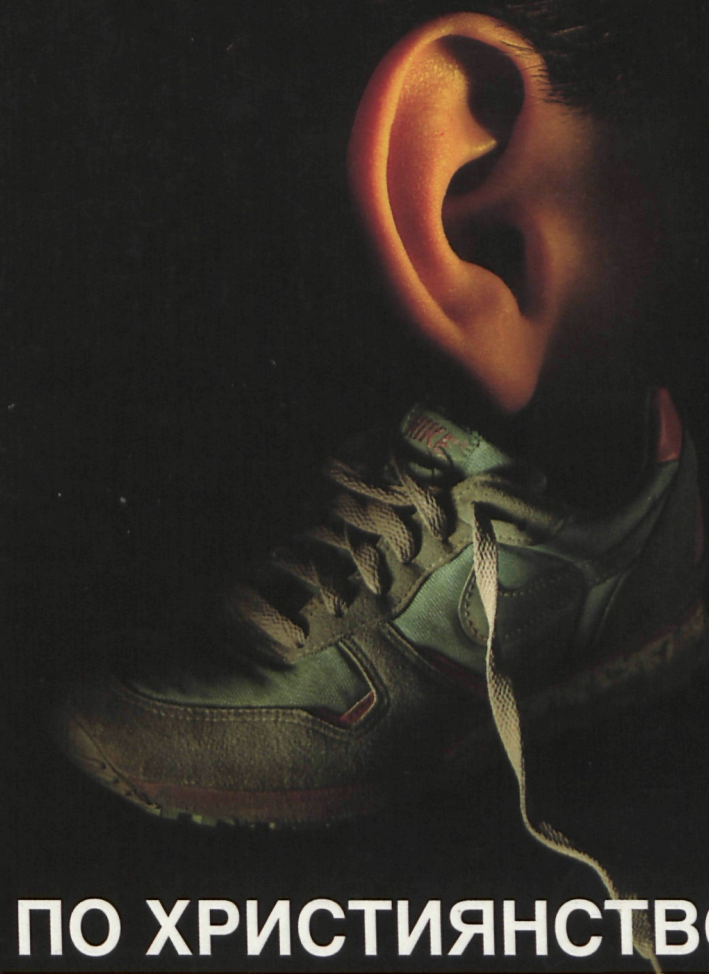

Джийн Гибсън

ТРЕНИРОВКА

ПО ХРИСТИЯНСТВО – 1

Курс за начинаещи

clv

Джийн Гибсън

Тренировка по християнство 1

Издателство **ВЕРЕН**
п.к.91,София1408

clv

Christliche
Literatur-Verbreitung e.V.
Postfach 110135 · 4800 Bielefeld 11

© 1978, 1979 by Fairhaven Bible Chapel,
San Leandro, California, USA
оригинално заглавие: Basic Christian Training
© на немското издание 1988
CLV · Christliche Literatur-Verbreitung
Postfach 1803 · 4800 Bielefeld 1
© на българското издание 1992
CLV · Christliche Literatur-Verbreitung
Postfach 1803 · 4800 Bielefeld 1
Превод от немски: Ивайло Димитров
Предпечатна подготовка: Издателство ВЕРЕН
София 1408 · п. к. 91
Корица: Dieter Otten, Bergneustadt
Типография: Ebner Ulm

ISBN 3-89397-232-3

Съдържание

Предговор към българското издание	7
Предговор към немското издание	9
ЛЕКЦИЯ 1	
Общ поглед върху Евангелието	11
Учебно ръководство към лекция 1	19
ЛЕКЦИЯ 2	
Преглед на учението за Христос	23
Учебно ръководство към лекция 2	31
ЛЕКЦИЯ 3	
Христос като Господ	35
Учебно ръководство към лекция 3	43
ЛЕКЦИЯ 4	
Погребани в кръщението	47
Учебно ръководство към лекция 4	57
ЛЕКЦИЯ 5	
Вечно спасение	61
Учебно ръководство към лекция 5	71
ЛЕКЦИЯ 6	
Живот в църквата	75
Учебно ръководство към лекция 6	83
ЛЕКЦИЯ 7	
Преодоляване на изкушенията	87
Учебно ръководство към лекция 7	97
ЛЕКЦИЯ 8	
Среща с Бога	101
Учебно ръководство към лекция 8	107

ЛЕКЦИЯ 9	
Божие Слово като храна	111
Учебно ръководство към лекция 9	121
ЛЕКЦИЯ 10	
Научи ни да се молим	125
Учебно ръководство към лекция 10	137
ЛЕКЦИЯ 11	
Ние сме Негови свидетели	141
Учебно ръководство към лекция 11	149
ЛЕКЦИЯ 12	
Личното свидетелство	153
Учебно ръководство към лекция 12	159
ЛЕКЦИЯ 13	
Господната вечеря	161
Учебно ръководство към лекция 13	169

Предговор към българското издание

Драги читателю, радвам се да Ви представя днес този труд върху Библията, който е имал, има и – надявам се – ще има значение за Живота на много хора и в нашата страна. Пиша „Живота“ с главно „Ж“, за разлика от живота с малко „ж“ – нашето съществуване на тази земя, което ние по навик наричаме със същата дума. В Евангелието на Йоан 1:4 е казано следното: „В Него (Исус Христос) бе животът и животът бе светлина на хората.“ Това означава, че Животът не може да съществува отделно от Христос. Този, който не познава и няма Христа в себе си, не притежава и Живота.

Животът, за който говоря, е пряко свързан с вярата в Божия Син. Тази вяра започва със слушане на Божието Слово – на Евангелието. Тази книга е едно пътуване из цялата Библия, едно пътуване по теми, които са всъщност отговори на въпросите на Живота. А целта на тази книга е Вашето запознаване с този Живот или по-дълбокото му опознаване. В 13-те глави-теми думата се дава на Библията, обясненията са кратки, лаконични и дават изцяло възможността на читателя сам да си извади заключенията-отговори по посочения огромен библейски фактически материал. Това изключва възможността от преднамерено влияние върху читателя.

За много християни, които вече са намерили спасение чрез вяра в Божия Син, тази книга може да бъде едно помощно средство за тренировка по християнство, а именно: знанията, получени от Словото да станат част от ежедневието им, да им дадат увереност и стабилност, повече доверие и упование в Бога и Неговия Христос, „за да не бъдем вече деца, блъскани и завличани от всеки вятър на учение“. Задълбочаването на вярата на християнина, опознаването и всеотдайното следване на Христа, са невъзможни без тази ежедневна „тренировка“, т.е. четене на Словото и прилагане на практика на прочетеното. Тази книга, която е предназначена както за самостоятелни, така и за групови занимания със Словото, е един подходящ за целта инструмент или „тренировъчен уред“.

Най-сърдечно Ви пожелавам успех и Божие благословение по пътя към целта.

Посочените в курса места от Библията са по българския ѝ превод от 1924 година. За ръководители и обучавани ще бъде издадено и едно ръководство към курса с много практически указания и съвети, което ще може да се получи безплатно от издателството.

Здравко Ненов

Предговор към немското издание

„Всичкото писание е боговдъхновено и полезно за поука, за изобличение, за поправление, за наставление в правдата, за да бъде Божият човек усъвършенствуван, съвършено приготвен за всяко добро дело“ (2. Тим. 3:16,17). Тук Бог поставя пред нас една ясна цел: израснали, съвършени „Божии хора“, чиято духовна зрялост се изразява в практическата им готовност за „всяко добро дело“, като ни дава на разположение едно изключително средство: „всичкото Писание“, приложено като поучения и практическо „наставление в правдата“.

Днес тази задача отново излиза на преден план. За това свидетелствува големият брой на издаваните библейски учебни материали, както и все повече увеличаващият се брой на семинарите и ежеседмичните курсове в местните християнски събрания и в междуцърковните организации.

Често срещана слабост обаче е, че голяма част от тях се ограничават само с теория, защото липсват време и възможности за практическото упражнение и приложение. Също така, почти всички дългосрочни библейски курсове се ограничават с преподаването на теоретични знания по въпроси, свързани с учението и живота. Поредицата от пет курса „Тренировка по християнство“ прави опит да реши този проблем. Отделните книги не трябва да се считат просто за „курсове“, които трябва само да бъдат заучени и писмено проконтролирани, а както казва заглавието, да са част от една „тренировка“ в християнската вяра, която чрез последователното свързване на обучението с практическите задачи, ще може да помогне на младите християни да придобият и да прилагат практически своите духовни знания и способности.

Материалът от тази поредица е разработен и изпробван преди около 10 години в църквата Fairhaven Bible Chapel, в град Сан Леандро, Калифорния (самостоятелна местна християнска църква по новозаветен образец), в която работи У. Макдоналд, световно известен автор на многобройни публикации върху учението на апостолите, духовната помощ и

грижа, въпросите на християнската вяра и тълкуването на Библията. Междувременно тези курсове са преведени на няколко езика и от доста години се прилагат с голямо благословение, главно в Австрия и Южна Германия. Нарастващото търсене наложи издаването им в подобрена и преработена форма.

Все пак не бива да се забравя, че нито един материал, включително и настоящият, не е чудотворно средство. Решаващи са както характерът и духовните качества на човека, който представя материала, така и мотивацията и готовността за обучение на онези, които ще работят с него. Доколкото тези неща са налице, настоящият курс за обучение може да бъде една крачка към голямата цел: обучение на зрели и способни работници.

Алоис Вагнер

Общ поглед върху Евангелието

„Началото на благовестието на Исуса Христа, Божий Син“ (Марк 1:1). Така започва боговдъхновеният разказ за живота и служението на Господ Исус Христос. Основното ядро на християнската вяра – най-знаменитата вест, която хората някога са чували, е това: „... че Христос умря за греховете ни според Писанията, че бе погребан, че бе възкресен на третия ден според Писанията.“ (1. Кор. 15:3-4). В Йоан 3:16 това е предадено така: „Защото Бог толкова възлюби света, че даде Своя Единороден Син, за да не погине ни един, който вярва в Него, но да има вечен живот.“ Това наистина е блага вест, защото такава е значението на думата „евангелие“. Пътят към Бога е отворен за човека и Той е заповядал тази блага вест да бъде проповядвана на всяко същество на Земята. (Марк 16:15)

Какво знаем за Евангелието? Негов първоизточник е Бог, а не човекът. То е Божието благовестие (Римл. 1:1, Гал. 1:11, 1. Сол. 2:2,9). Неговата централна тема е една жива Личност. То е благовестието на Божия Син, нашия Господ Исус Христос (Римл. 1:3,9; 5:19). Неговата цел е да води хората при Бога. То е благовестието на нашето спасение (Ефес. 1:13). То е насочено към онези, които не го заслужават. То е благовестието на Божията благодат (Деян. 20:24). То важи винаги; то е вечното благовестие (Откр. 14:6).

Никой не може да си позволи да игнорира тази вест, от която зависят животът и смъртта. Бог призовава хората да се покорят на благовестието и ги предупреждава за съда, ако не го сторят (2. Сол. 1:8; 1. Петр. 4:17; Римл. 10:16). Тъй като вярата е изискваната реакция спрямо благовестието, съществува остра необходимост то да бъде проповядвано (1. Кор. 9:16; Деян. 1:8). Всеки, който се опита да промени тази блага вест, е проклет (Гал. 1:7-9). Това важи особено за онези, които учат, че към вярата в благовестието за спасение трябва да се прибавят дела и ритуали.

Тази вест от Бога не се е появила на света внезапно, без никакво предизвестие. Необходимостта от спасение на човека от греха и смъртта е била очевидна още в началото на историята, още в първите глави на Библията. Също така, още в Битие 3:15 е показан Божият план това да стане чрез един обещан Изкупител. Кървавите жертви в Стария Завет сочеха към веднъж завинаги валидната Христова жертва на кръста (Евр. 10:1-4; 10-12). Старият Завет обеща един нов съюз или нов Завет, който щеше да превъзхожда стария (Ерем. 31:31-33). Изпратеният от Бога Изкупител трябваше да дойде за всички хора (Исаия 42:16). Пророчеството и изпълнението му са неразривно свързани в *Единия* Господ, в *едната* вяра и в *едното* спасение (Ефес. 4:4-6). Има само *един* път към Бога (Йоан 14:6; Деян. 4:12).

Отделяне от Бога

Човекът бе сътворен за Бога – за Негова радост и прослава (Откр. 4:11; Исаия 43:7). Вечният Божи план за човека беше да носи Божия образ и по този начин да разкрива Неговата слава (Бит. 1:26-27; Римл. 8:29). Бог създаде човека със свободна воля, а не като управляван робот. Човекът можеше свободно да реши, дали да обича Бога и да му се подчинява, или не.

1. *Изпитването на човека.* Той живееше в една великолепна градина и се радваше на общението с Бога. За да бъде възможно продължението на това общение, му беше наложено само едно ограничение. На човека бе забранено да яде от плода на дървото за познаване на доброто и злото. Съществуваше възможността той да се подчини, или да не се подчини. Да вярва на Божието слово, или да не вярва (Бит. 2:15-17).
2. *Непослушанието на човека.* Дяволът, взел образа на змия, се противопостави на Бога, като каза, че човекът няма да умре, ако яде от забранения плод. И човекът предпочете да повярва на тази лъжа, вместо на словото на Бога, Който го обичаше. Това непослушание доведе до една съдбоносна промяна, наречена „грехопадението“ (Бит. 3:1-7). Резул-

татът беше мигновена духовна смърт, което значи изключване от общението с Бога (Бит. 3:8), а накрая и физическа смърт, при която душата на човека се отделя от тялото му (Бит. 5:3-5).

3. *Проблемът на човека.* Последниците от това непослушание не се ограничиха само върху първия човек. Чрез него грехът и смъртта преминаха върху цялото човечество (Римл. 3:23). Природата на човека се промени, така че той стана враг на Бога. Той стана грешник, както в същността си (Ефес. 2:3), така и в делата си (Рим. 3:23). Отплатата за този грях беше и е смъртта (Римл. 6:23). Всеки грях заслужава смъртно наказание (Езек. 18:4). Поради това човекът е „мъртъв в престъпления и грехове“ (Ефес. 2:1,5). Тази смърт е настояща *духовна* смърт, т.е. отделяне от Бога. Смъртта остава да ни напомня постоянно за ужасната отплата за греха (Евр. 9:27; Яков 1:15). След физическата смърт, която отделя душата от тялото, следва втората смърт, която завинаги отделя душата от Бога (Откр. 20:11-15). Дори и в настоящия живот грехът е същинската причина за всички трудности, болести, страдания и отчуждението от Бога.

Заместване на грешника

Словото ни казва, че Бог обичаше Своите паднали създания (Ефес. 2:4, 5; 1. Йоан 4:10). В Своето намерение да ги спаси от духовната смърт, която би се превърнала във вечна смърт, Той се видя изправен пред един морален проблем. Бог е абсолютно справедлив, така че за греха трябваше да бъде заплатено (Изх. 34:7). Бог обаче, е и милостив и благ, и копнее за спасението на Своите паднали създания (2. Петр. 3:9). Как могат съвършената справедливост и любящото милосърдие да бъдат приведени в съгласие?

1. *Божиято решение.* Чрез Господ Исус Христос бе намерен пътят да бъде удовлетворена от една страна Божията справедливост – чрез изплащането на вината, и от друга страна – Божията любов – чрез спасението на човека от вечната смърт. Този метод трябваше да бъде заместване,

като един заместник трябваше да понесе наказанието вместо човека (Исаия 53:4-6). Христос трябваше да стане великият носител на греховете ни (1. Петр. 2:24; 3:18). Синът стана човек, защото за изплащането на греха се изискваше човешки живот (Деян. 2:22). Той беше без грях и затова смъртта не можеше да претендира за Неговия човешки живот (2. Кор. 5:21). Неговият живот бе така безкрайно скъпоценен, че бе достатъчен за откуп на всички хора (1. Тим. 2:6). Божието сърце се отвори широко за всички хора (1. Тим. 2:4). Важно е да се има предвид, че само Бог може да бъде Спасител на човека (Исаия 43:11; 45:21). Господ Исус изпълни това изискване (Мат. 1:21-23).

- 2. Божието откровение.* Божият план бе открит в зачатък още в първите глави на книгата Битие. Опитът на нашите прародители да покрийт греха си чрез собствени усилия, се вижда ясно от техните препаски от смокинови листа (Бит. 3:7). Това беше една мярка, която не можеше да скрие голотата и греха им от един свят Бог. Той им даде за облекло животински кожи (Бит. 3:21). Този заместител можеше да се даде само след проливане на кръв. Така започна жертването на животни. Следващото поколение ни дава и друг пример. Каин пожертва на Бога плодовете от своя труд на полето, докато Авел принесе на Бога кръвна жертва. Бог прие последната, но отхвърли жертвата на Каин. Жертвата на Каин е типична за опита на човека да се приближи към Бога чрез дела. Тези, които чрез делата и заслугите си търсят признание от Бога, вървят по „пътя на Каин“ (Юда 11). Пътят към Бога е възможен само чрез кръвна жертва, а не чрез човешки дела. По-нататъшна илюстрация намираме в най-важния юдейски празник – Пасхата. При неговото въвеждане, преди излизането на израелския народ от Египет, във всяка къща е било пожертвано агне без недостатък. С неговата кръв били намазани стълбовете и горните греди на вратите, за закрила от Божия съд над всички египетски първородни. Заради тази кръвна жертва Бог отмина тези домове и ги пощади от смъртта (Изх. 12:3-14; 21-27). Жертвената система в Стария Завет продължи това учение. Тези жертви бяха само сянка на това, което трябваше да дойде – Христовата смърт на кръста (Кол. 2:17). Предишните жертви не можеха да

погасят вината, но те служеха като примери и сочеха към единствената жертва, която бе в състояние да стори това (Евр. 1:1-2). Окончателната и вечна жертва за греховете беше жертвата на Исус Христос на кръста. Тази жертва премахна греха на всеки, който вярва в нея (Евр. 9:12-14,26; 10:10,12). От това виждаме, че Бог от самото начало е положил вярата като основа за спасението. Изпълнението на плана беше идването на самия Божи Син (Евр. 1:1-2). Тази Божия премъдрост беше скрита от злите сили през всичките предишни времена (1. Кор. 2:7-8).

3. *Божият път.* Ако Господ Исус Христос, чрез Своята жертва на кръста е единственият път към Бога, как са били спасявани вярващите в Стария Завет? Те са били спасявани точно на същото основание като нас, т.е. по благодат и чрез вяра, без заслугата на собствени дела (Ефес. 2:8-9). Те умираха във вярата, без да видят изпълнението на обещанията на Стария Завет, че Изкупителят, Месията, ще дойде.

Но те бяха убедени, че обещанията са истинни и им вярваха в сърцата си (Евр. 11:13). Бог счете вярата им за правда (Римл. 4:3; Яков 2:23). Христовото дело важеше за тях, също както важи и до днес за нас (2. Кор. 5:21). Въпреки, че подробностите на посланието бяха различни, благовестието бе проповядвано и на хората в Стария Завет (Евр. 3:16-4:2; 1. Петр. 4:6). Те вярваха на Бога и чрез послушанието си към Него доказаха истинността на вярата си. Йоан Кръстител продължи това учение преди Исус да започне Своето открито служение. Той казваше на хората да се покаят и да повярват в благовестието (Марк 1:15). Господ Исус Христос проповядваше благовестието на Божието Царство (Мат. 4:23; 9:35). Да го приеме човек като Цар, означаваше да влезе в Царството Му. Когато беше помежду им, Той каза също и че Божието Царство е сред тях (Лука 17:21).

4. *Божие то удовлетворение.* Бог Отец имаше благоволение в Сина Си (Мат. 3:17). Той е удовлетворен от съвършения обхват на делото на кръста, което изличава вината за греха и ни прави праведни пред Бога. „Свърши се“ (Йоан 19:30).

Вече не е нужна никаква друга жертва за греха и нашите беззакония няма да се помнят вече (Евр. 10:17-18). Чрез Господ Исус Христос, Бог е благонамерен към нас (1. Йоан 2:1; Евр. 2:17). Божият агнец плати пълната цена за греховете на света (Йоан 1:29; 1. Йоан 2:2). Негово възкресение доказва на света, че Бог намери съвършено удовлетворение във всичко, което Той извърши (Деян. 2:22-24).

Спасение за вярващия

Всеки човек трябва лично да дойде при Бога, за да бъде спасен, като приеме Исус Христос като свой личен Спасител в този живот (Йоан 1:12-13). Реакцията на човека спрямо Бога го поставя в една от двете групи хора – *Божии деца* и *безбожници*. Те са членове на различни *духовни семейства*, с различни бащи, различни плодове и различно бъдеще.

1. *Деца на непокорството* (Ефес. 2:2; 5:6). Тяхното поведение спрямо Бога потвърждава този израз. Изразът „деца на гнева“ сочи бъдещето им. Кой е същинският им баща, става ясно от израза „деца на дявола“ (1. Йоан 3:10,8).
2. *Божии деца* (Римл. 8:16-17; Йоан 1:12). Поради израза „послушни на вярата“ (Римл. 16:26; 1. Петр.1:2), те могат да бъдат наречени и „деца на послушанието“ (1. Петр. 1:14). Това е послушание по отношение на благовестието. Тъй като спадат към онези, които са на пътя на вярата, те биват наричани „чада на Авраам“ (Гал. 3:7). Исус Христос каза, че Авраамовите деца вършат и „Авраамовите дела“ (Йоан 8:39). Поради промяната в техния живот, те биват наричани и „синове на светлината“ (Йоан 12:36; 1. Сол. 5:5). Те не са спасени чрез добри дела, а за добри дела (Ефес. 2:10; Тит 3:8). Смисълът на спасението беше в това: тези, които бяха мъртви в грехове, отсега нататък да живеят за правдата (1. Петр. 2:24). Главната разлика между двете семейства се крие в тяхната вяра. Децата на непокорството, които се намират на Каиновия път, разчитат на своите собствени постижения и усилия в живота си пред Бога. Те не искат да се покорят на благовестието и да дойдат при Бога единствено въз основа на съвършеното

дело на Исус Христос. Те разчитат на собствената си добродетелност, собствените си идеи и житейски философии. За разлика от тях, Божиите деца са достигнали до разбирането, че имат нужда от Спасител. Те са се покаяли (Лука 13:3; 15:7; 24:47; Деян. 2:38; 3:19). Те са достигнали до вярата в Бога (Деян. 20:21; 26:20). Тяхната вяра се основава изключително на кръвта на Исус Христос, чрез която те биват спасени (Римл. 3:25). Единствено Неговата кръв може да ни очисти от всеки грях (1. Йоан 1:7; Откр. 1:5).

Обобщение

Още при сътворението на света Бог беше запланувал спасението на човека. Той имаше желание да общува с онзи, които бяха готови по свое собствено, свободно решение да Го обичат и да Му се подчиняват. Началото на непокорството не Го изненада. В Неговото решение, още при сътворението на света, бе предвиден Божият Агнец (1. Петр. 1:19-20). Когато времето се изпълни, Бог изпрати Своя Син (Гал. 4:4). Този Бог, Който бе говорил на хората по различни начини и пътища и чрез различни пророци, сега им говореше чрез Сина Си (Евр. 1:1-2). Евангелието казва на човека, че Христос умря за неговите грехове, плати за неговата вина и така удовлетвори Божията справедливост. Синът възкръсна от мъртвите, за да оправдае човеците пред Бога. Бог предлага вечен живот на всеки, който идва при Него, с вяра в Неговия Син. Да приемем и имаме Сина Му означава вечен живот (Йоан 1:12; 1. Йоан 5:12). Божият гняв остава върху онзи, който не вярва (Йоан 3:36). Покорихте ли се на благовестиято? Вървите ли в житейския си път като дете на послушанието, като дете на светлината и дете на Бога?

Общ поглед върху Евангелието

1. Какво научавате от следните стихове за намерението на Бога спрямо човека? (Бит. 1:26-27; Исаия 43:7; Римл. 8:29; Откр. 4:11).
2. Каква възможност имаше Адам да има Божието благоволение (Бит. 2:15-17)? Какво показва реакцията на Адам в това изпитание на неговата вяра в словото на Бога? (Бит. 3:1-7)
3. Използвайте следните стихове, за да дефинирате понятието грях (Исаия 53:6; Мат. 5:28; Римл. 3:28; 1. Йоан 3:4; Яков 4:17).

Доколко виждате пример за библейската дефиниция на понятието грях в реакцията на Адам спрямо Бога (сравнете Бит. 3:1-7)?

В какво състояние се намират хората от времето на Адам до днес (Римл. 5:12)? Защо?

4. Божията справедливост изисква заплащането на вината за греха. Какво беше наказанието, което Бог установи при сътворението? (Бит. 2:17; Исаия 18:4)

Какво става, ако човек умре в това състояние (Откр. 20:11-15; Евр. 9:27)?

5. Какво разкрива за Божията благодат и Божията справедливост следният откъс от Библията: Изх. 34:6-7?

Какво решение избра Бог, за да приведе в съгласие Своето милосърдие и Своята справедливост (1. Петр. 3:18; Деян. 4:10-12)?

Какво е изключителното у Спасителя в Исаия 43:11? Как Господ Исус удовлетвори това изискване (Мат. 1:21-23; Евр. 1:8)?

6. Предайте със собствени думи 1. Кор. 15:3-4 и обяснете накратко Евангелската вест от този откъс!
7. Коя беше една от причините Бог да скрива Своя план за спасението, докато той се изпълни (1. Кор. 2:7-8)? Как се спасяваха вярващите в Стария Завет (Евр. 11:13)?
8. В какво взаимоотношение се намират „спасението“ и „вършенето на добри дела“ (Ефес. 2:8-10)?

Как тази мисъл се осъществи в живота на Авраам (Римл. 4:1-5; Яков 2:18-23)?

Възможно ли е спасение въз основа на делата (Тит 3:5-8; Евр. 9:22)? Защо „да“ или защо „не“?

9. Реакцията на човека спрямо благовестието решава принадлежността му към едно от двете духовни семейства. На кое духовно семейство съответствуват следните библейски стихове?
(Йоан 8:44; Гал. 3:7; Ефес. 2:2-3; 5:6; 1. Сол. 5:5; Йоан 3:10)

деца на непокорството деца на Бога

Как може да се премине от едното семейство в другото (Лука 13:3; Деян. 3:19; Йоан 1:12; 5:24)?

10. Споменете накратко, *как* и *кога* вие станяхте вярващ християнин. Ако още не сте приели Господ Исус в своя живот, запишете кратко какво ви възпира!

Преглед на учението за Христос

Той се движеше сред хората и Неговият живот беше най-значителният, който е бил живян някога. Неговият безупречен характер, непорочен във всяко отношение, бе уважаван даже и от неприятелите Му. Неговият живот беше изключителен. Никой несъвършен човек не би могъл да го измисли. Никой скептик не би могъл логично да го обясни. За никого досега в историята не е писано толкова много. Той самият обаче, тук на земята не написа нищо, което да остане като документ. Той имаше по-голямо влияние върху историята от всеки друг. Той бе причина тя да бъде разделена на два периода – преди и след Христос. Въпреки това, Той не се включи в политиката и не командваше земна армия. Той стана най-противоречивата личност в историята: презиран, преследван и жестоко убит. И въпреки това, Той проповядваше ненасилие, забрани отмъщението, отплатата и меча. Той каза: „Моето царство не е от този свят“. Неговото въздействие се дължеше на моралното Му съвършенство. Всичко, което Той беше и е, всичко, което Той е направил, започва преди всички времена, преминава през земния живот и се простира до вечността.

1. *Неговите имена.* Той беше наречен *Исус*, „защото Той ще спаси народа си от греховете му“ (Мат. 1:21). Думата „Исус“ означава „Бог (Яхве) спасява“. Той беше божественият *Спасител* (Тит 2:13; Исаия 43:11). Този Спасител беше *Христос*, Който е *Господ* (Лука 2:11). Като Христос или Месия, Помазаникът, Той беше обещаният Спасител (Йоан 4:25-26). Сам Той често се наричаше „Човешкият Син“ (Лука 19:10), което изразява Неговото въплъщение, за което Той дойде. Той беше *Син Божи* и неприятелите Му схващаха това определение като деклариране на Неговата божественост (Йоан 10:33,36). Той беше *Божият Слово* (Йоан 1:14); *Божият Агнец* (Йоан 1:29); *Алфа и Омега*; *Първият и Последният*; *Началото и Краят* (Откр. 22:13). И накрая, Той е *Цар на царете* и *Господ на господарите* (Откр. 19:16).

2. *Неговото вечно съществуване.* Той не беше сътворено същество, а Творецът на всички неща (Йоан 1:3,10; Кол. 1:16-17; 1. Кор. 8:6; Евр. 1:2,10). От самата вечност Той бе при Бога и *бе* Бог (Йоан 1:1-2). Изразът „Единороден Син“ не се отнася до Неговото физическо раждане. „Единороден“ (Йоан 1:14,18; 3:16,18) означава „изключителен“, както виждаме и в случая с Исаак, въпреки че той не беше единственият син на Авраам (Евр. 11:17). Определението „Първороден“ ни описва Неговото превъзходство, както става ясно от Кол. 1:18 и Откр. 1:5. Господ е бил от вечността (Михей 5:2; Исаия 9:6; Притчи 8:22-23). Като „Аз съм“, Той е съществувал от вечността, преди всички неща (Йоан 8:58; Изх. 3:14). Той споделяше славата на Отца още преди сътворението на света (Йоан 17:5).
3. *Неговите появявания в Стария Завет.* Господ Исус не се появява едва в Новия Завет. Чрез Мойсей и пророците Господ откри някои неща, които се отнасяха за Него (Лука 24:27, 44). Той беше главната тема и изпълнението на Светото писание. Той изпълни стотици пророчества, като например за мястото на Неговото раждане (Михей 5:2), за начина на зачатие Му (Исаия 7:14) и вида на смъртта Му (Исаия 53). Той изпълни и обещанието, че ще дойде Пророк, по-велик от Мойсей (Втор. 18:18-19), Свещеник, служещ во веки (1. Царе 2:35) и Цар, по-велик от Давид, чийто престол пребъдва във вечността (2. Царе 7:12-13). Той изпълни и обещанията, които бяха образно представени в различните жертви и празници, като например – в празника Пасха (1. Кор. 5:7). Явно е, че в Стария Завет имаше видими явявания на Бога, най-често като ангел или Господен вестител. Те се наричат „*теофани*“. Начините на действие и делата на този Ангел Господен са безспорно характерни за Бога, а не за едно сътворено същество. Примери за това намираме в Бит. 22:11-18; 32:1-30 (сравни Осия 12:4-5), Изх. 3:2-6 (сравни Марк 12:26); Ис. Нав. 5:13-15, Съдии 6:11, 12; 13:18-22. По-нататък ние виждаме Христос в преобразите. Те представляват старозаветен образ на една представена в Новия Завет духовна истина, най-често отнасяща се до Месия. Медната змия в Числа 21 представя Христос на кръста като предмет на вярата, даряващ нов живот (Йоан 3:14-16). Канарата в Изх. 17:6 и Числа 20:8-12 символизира

разпнатия Спасител (1. Кор. 10:4). Мелхиседек е преобраз на Христос като велик Първосвещеник (Бит. 14; Евр. 5:7).

4. *Неговото идване като човек.* „И Словото стана плът и пребиваваше между нас“ (Йоан 1:14). Въплъщението означава „Бог, който стана явен в плът“ (1. Тим. 3:16). Когато единият Бог прие човешки образ, божественото и човешкото естество бяха съединени по чудесен начин в една личност. Божествените атрибути бяха скрити, но не и премахнати. Той беше напълно човек, но въпреки това без грях (Евр. 4:15). Това единство е описано във Фил. 2:6-11; Римл. 1:3-4; 9:5 и Евр. 2:14. Описанията на някои събития, както и тяхната последователност, не винаги съвпадат в четирите Евангелия, тъй като те разглеждат темата от различни гледни точки. В *Евангелието от Матей* Господ Исус е представен като Израелевия Цар, в *Марк* – като съвършения слуга, в *Лука* – като Човешкия Син (особено се набляга на Неговото човешко естество), в *Йоан* – като Божи Син (особено се набляга на Неговата божественост). Той бива заченат чрез чудо от Божия Дух в утробата на девица (Исаия 7:14; Мат. 1:21; Лука 1:34-35). Детето пораства съвсем обикновено (Лука 2:52). В Писанието е отбелязана само една случка от Неговото детство (Лука 2:41-52). Първите си 30 години Той прекарва в Назарет, в Израел, като се изключи рождението Му във Витлеем и краткият престой в Египет по време на детството Му.

5. *Началото на Неговото открито служение.* За явяването на Месия трябваше да бъде известно от някой, който Го предхождаше, за да *приготи Неговия път* духовно (Исаия 40:1-5). Йоан Кръстител беше изпълнението на това пророчество (Мат. 3; Марк 1:1-11; Лука 3:2-18; Йоан 1:19-36). Неговото служение беше личен призив към човека за покаяние, без което никой не може да бъде спасен (Лука 13:3). Господ Исус започна своето служение на земята като отиде да бъде кръстен от Йоан, въпреки че пророкът беше на мнение, че Спасителят трябва да бъде Кръстител (Мат. 3:14-16). Господ направи това, само за да изпълни „всичко, що е право“, защото Той самият не се нуждаеше от покаяние. При Неговото кръщение Божият Дух Го помаза за предстоящата му дейност; чу се гласът на Отца, Който

прославяше Сина Си. „Годините на прикритие“ бяха отминали. Той избра Своите дванадесет последователи и започна необикновеното Си дело, което продължи около три години.

6. *Неговото изкушение и преображение.* Господ Исус проповядваше в Галилея, Юдея и отвъд Йордан, но никога не напусна Израел. От многото случки по време на Неговата дейност трябва да се споменат две, които особено изтъкват славата на личността Му. По време на 40-дневния Си пост в пустинята, Той бе изложен на изкушенията на Сатана (Мат. 4:1-11; Лука 4:1-13). Трите страни на изкушението целяха телесно пожелание, духовна гордост и изпитване на Бога чрез дръзко и самонадеяно поведение. Неговата успешна съпротива е доказателство за безгрешното Му естество. Вълнуващо доказателство за Неговата божествена слава видяха трима от апостолите Му на планината на *Преображението* (Мат. 17:1-8; Марк 9:2-9; Лука 9:28-36). Там те видяха Неговата слава, Божията слава, която блестеше като силна светлина. Лицето Му сияеше като слънце. Отново се чу гласът на Отца, Който провъзгласяваше благоволенieto Си към Своя възлюбен Син. Както изкушението, така и преображението разкриват абсолютната изключителност на Исус.
7. *Неговите чудеса и учение.* Както Мойсей, Илия и Елисей в Стария Завет, така и Господ Исус вършеше велики чудеса. Той ги сочеше като причина за вяра в Него (Йоан 14:11). Въпреки че чудесата могат да бъдат фалшифицирани, те представляват събития извън познатите природни закони. Никодим вярваше, че чудесата, които вършеше Исус, са доказателство за това, че Той идва от Бога (Йоан 3:2). Чудесата Му бяха различни. В един миг Той изцеляваше разни страдания и болести (парализирани, слепи, сакати и прокажени). Той доказа Своята *власт над природата* (ходенето по водата, укротяването на бурята), сътвори храна (нахранването на 5000 души и превръщането на водата във вино). Той *заповядваше на нечисти духове* да напуснат телата на жертвите си. Той *възкресяваше мъртви* (Лазар, сина на вдовицата от Наин и дъщерята на Яир). Неговите чудеса потвърждаваха божественото Му естество и изпъл-

нението на Писанията. Те показваха и Неговото съчувствие към страдащите. Той не вършеше чудесата, за да привлече тълпи от хора или да впечатлява любопитните. Често заповядваше на изцелените да не казват никому. Неговият начин на поучение се отличаваше с честата и последователна употреба на притчи. Това са кратки разкази за хора или природни явления, с които да се илюстрират духовни истини. Прочутата Му проповед на планината няма равна на себе си (Мат. гл. 5-7). Тя учуди и изненада слушателите Му (Мат. 7:28-29). Неговите силни речи, най-вече тези от Евангелието на Йоан, се извисяват над всичко, казано някога от хора, особено онези, които съдържат изявлението „Аз съм“. Той учеше апостолите си да държат вярно Неговото учение и предказа, че то ще предизвика раздяла в домове и семейства.

8. *Неговите противници.* Всичко, което е правилно и добро, намира своя израз в Господ Исус Христос. Но доброто бива нападано от злото. Библията ни казва, че едно паднало духовно създание, наричано „Сатана“ или „Дявол“, предвожда съпротивата (Откр. 12:9). Сатанинската опозиция се опита да убие детето Исус, противопоставяше Му се през цялото време на Неговото земно служение и накрая доведе до заговора за убийството му (Лука 22:2-4). Сатана често използваше други личности, за да се противопоставя на Христос.
9. *Смъртта, възкресението и възнесението Му.* В Евангелията се разказва за страданията и смъртта на Христос повече, отколкото във всички останали части на Библията. Това е централната вест. Без смъртта на Исус Христос нямаше да има прощение, спасение и надежда за вечен живот, които са основа на благата вест. Неговата жертва беше изпълнението на пророчествата от Исаия 53, Псалм 22 и много други места от Писанието. Господ Исус често предричаше своята смърт на неразбиращите Си ученици (Мат. 16:21; 17:9-12,22-23; 20:18-19). Противниците Му също бяха чули дръзкото предсказание за Неговото възкресение и затова поставиха римска стража пред гроба Му (Мат. 27:63-66). Христос укори учениците Си за това, че не бяха повярвали на Неговите думи и на Писанията (Лука

24:25-27). С поглед към предстоящата Си смърт и нейното значение за спасението, в последната нощ преди разпятието Той постанови възпоменателна вечеря (Мат. 26:26-28; Марк 14:22-24; Лука 22:19-20). Предателството на Юда, дори и парите, с които той бе подкупен, са изпълнение на Писанието (Зах. 11:12-13). Последните Му молитви и жестоката борба в Гетсиманската градина, заговорът на враговете Му срещу Него, бягството на учениците Му и подигравките на синедриона изпълниха последните му часове. Римският управител не намери вина у Него, но се поддаде на натиска на тълпата и го осъди да занесе кръста Си на хълма Голгота. Подробностите за Неговите страдания и „последните Му седем думи“ са описани много вълнуващо. Последният му вик „Свърши се“ (Йоан 19:30) беше кулминацията и изпълнението на спасителното Му дело. Въпреки че бе убит от хора, Бог по тайнствен начин използва безбожието на човека във вечния Си план, за да спаси онези, които вярват в Него. По непонятен начин Неговото страдание замести нашето и Той изпълни Писанието като удареният, поразеният от Бога (Исая 53:4). Той умря между двама разбойници и бе погребан в гроба на един богат човек. Това също беше изпълнение на едно пророчество. Римските стражи и запечатаният камък пред гроба Му не попречиха на Неговото възкресение на третия ден, точно както Той бе предсказал (Мат. 28; Марк 16; Лука 24; Йоан 20). В разстояние на 40 дни Той се яви на неколкостотин ученици, преди да се възнесе в небето пред очите им (1. Кор. 15:6; Деян. 1:3-9). Прободените ръце, които показва на съмняващия се Тома, не оставяха съмнение, че Христос наистина бе възкръснал (Йоан 20:25-28).

10. *Неговото Второ пришествие и бъдещо царство.* Думите: „И когато отида... пак ще се върна“ бяха свързани с предсказанието за неговото възкресение и възнесение (Йоан 14:3). Господ често говореше за това. Учениците Му попитаха: „Какъв ще бъде белегът на Твоето пришествие?“ (Мат. 24:3). Обещанията на Стария Завет за идването на Месия се разделят на две групи: (1) такива, според които Той ще страда и ще бъде отхвърлен; и (2) такива, според които Той ще царува. Често тези две събития се сливат в едно (Исая 61:1; Лука 4:18-21). Пророците много са се

чудили и разсъждавали върху това (1. Петр. 1:10-12). Сега всичко е много по-ясно. Неговото първо идване изпълни буквално всичко, което се отнасяше до страданията Му като Месия. Второто Му идване ще бъде също буквално изпълнение на всички Писания, които говорят за Неговото царство на мир и справедливост на земята (Исаия 11:6-9; 65:18-25). Събитията при Неговото Второ пришествие ще се развият както следва: (1) Живите и мъртвите в Христос едновременно ще бъдат грабнати в облаците, „за да срещнат Господа във въздуха“. Това най-често се нарича „Грабването“ (1. Сол. 4:16-17). (2) На земята ще започне времето на „голямата скръб“ (Откр. 7:14). (3) След този период Христос ще дойде в слава заедно с вярващите, за да съди. Това най-често се нарича „откровението“ (Откр. 19:11-16). (4) След това откровение идва 1000-годишното царство на мира, когато Христос ще царува на Земята (Откр. 20:4-6). „Царството Божие“ или „Царството Христово“ винаги е било източник на загадки дори и за вярващите. Неговото царство възплъщава господството Му над Неговия народ. То има *настоящ аспект*, според който вярващите още отсега са в Неговото царство (Кол. 1:13). Царството беше действителност в лицето на Исус Христос, докато Той живееше на Земята (Лука 17:20-21; 11:20; Мат. 12:28). Но то има и един *бъдещ аспект*, според който ние очакваме Неговото бъдещо видимо владичество (Деян. 1:6; Откр. 11:15). Ще има ново небе и нова земя (Откр. 21:1; Исаия 65:17). Земята ще бъде пълна с познанието за славата на Господа, както водите покриват морското дъно (Авак. 2:14). Всяко коляно ще се преклони пред Него (Фил. 2:10-11). Сега Той е обект на небесно преклонение (Откр. 5:8-14). Един ден ще се състои окончателният съд. Бог е предал целия съд на Сина (Йоан 5:22). На големия бял престол Той ще съди изгубените заради техните грехове (Откр. 20:11-15). На Христовото съдилище Той ще съди верните според техния живот, заслуги и служение (2. Кор. 5:10; 1. Кор. 3:11-15).

Обобщение

Съмняващи се хора често поставят под въпрос основата на истините, представени тук. Те казват, че ние не можем да

докажем исторически личността на Христос, макар че юдейският историк Йосиф и римски летописци като Тацит, Светоний и Плиний, пишат за Него в рамките на около 100 години след Неговия живот на Земята. Достоверността на новозаветните писания като неподправени, верни преписи на оригинала, също се поставят под съмнение, макар че никой друг от древните документи не може да се доближи ни най-малко до тях по достоверност. Съществуват хиляди ръкописи, без да се смятат отделни непълни части, някои от които съставени само няколко години след оригиналите (напр. части от Евангелието от Йоан, които днес се намират в Манчестърската библиотека в Англия). За разлика от това, между написването на оригиналите и най-старите преписи на всички гръцки и римски летописци, които притежаваме, съществува период от 1000 години. Освен това разполагаме само с шепата такива стари преписи на тези напълно приети исторически и литературни произведения, но никое не се поставя сериозно под въпрос. Никое произведение не е било изследвано така интензивно, критично и дълго, както Новия Завет и не е била доказвана в детайли неговата истинност и неподправеност чрез сравнителни исторически изследвания и археологически анализи.

Но най-важната причина, поради която ние се доверяваме на Божието Слово, се съдържа в него самото. *Писаното* Слово се потвърждава чрез многократно изпълнените пророчества. *Живото* Слово – нашият Господ Исус Христос – ни кара да вярваме в изключителността и славата на Неговата личност. Къде да отидем, ако не при Него (Йоан 6:67-68)? Той е сърцето на истинската християнска вяра.

Преглед на учението за Христос

1. Как имената или титлите на Исус Христос в следните стихове изразяват Неговото положение, същност и дело?

Мат.1:21

Лука 2:11

Лука 19:10

Йоан 1:1,14

Йоан 1:29

Йоан 10:36

Откр. 19:16

Откр. 22:13

Кое е любимото ви Негово име или титла, и защо?

2. Предайте с ваши думи Кол. 1:16-17.

Откога съществува Исус Христос (Йоан 1:3,10; Исаия 9:6; Михей 5:2)? Ако някой ви каже, че Исус Христос е първото творение на Неговия Отец, какво бихте му отговорили?

3. Прочетете първа глава на Евреите. Обяснете как следните стихове показват, че Исус е Бог:

ст. 2, 3, 10

ст. 6 (сравни Лука 4:8)

ст. 8

ст. 11,12

4. Кои белези на божествеността на Исус са описани в следните стихове?

Мат. 28:18, 20

Марк 2:5-7

Йоан 1:1; 17:5

Йоан 5:22,27

Йоан 6:64

Евр. 13:8

5. Какви служения бяха предсказани за Христос (Втор. 18:18-19; 1. Царе 2:35; 2. Царе 7:12-13)?

6. Тъй като Исус беше човек, в кои отношения бихте очаквали Той да е бил като вас?

Мат. 4:2

Марк 4:38

Лука 2:52

Йоан 8:46

7. По какво Исус Христос се е различавал от другите хора?

Мат. 1:23

Лука 7:22

Йоан 7:46

Йоан 8:46

8. Каква беше целта на идването на Христос на Земята и по какъв начин Той изпълни Писанията чрез своето идване (Марк 10:45; Исаия 53)?

Кога бе планирана смъртта на Христос (1. Петр. 1:19-20)?
Кой *всъщност* бе виновен за Неговата смърт (Деян. 2:23)?

9. Какви щяха да са последствията, ако Христос не бе възкръснал от мъртвите (1. Кор. 15:14-19)? Опишете накратко значението на смъртта и възкресението на Христос за вашето лично спасение.

10. Каква надежда е дадена на християнина в Йоан 14:3; 1. Сол. 4:16-17 и Откр. 10:6-9?

Какво положение ще заеме Христос спрямо тези, които са Го отхвърлили (Йоан 5:22-23; Откр. 20:11-15)?

Христос като Господ

Кой е за вас Исус Христос? Той пръв постави въпроса: „Кой казват хората, че Съм Аз?“ (Мат. 16:13; 22:41-42; Марк 12:35-37). След това Той зададе въпроса лично: „Кой казвате вие, че Съм Аз?“

Той е Господ. В Писанието учениците Му стотици пъти се обръщаха така към Него. Те никога не се обрънаха към Него, наричайки Го Исус. Това би било немислимо. Те Го наричаха Учител не само в смисъл на учител (равн, дидаскалос), но и в смисъл на ръководител (еπισтатес, деспотес). Трябваше им доста време, докато разберат, че Той е Бог, въпреки че Той ясно им го казваше (Йоан 14:8-11; 8:24.58) или им посочваше стихове от Библията като Псалм 110:1 (Мат. 22:41-45). Той им даде да разберат, че е Господар над вечната съдба на всеки човек (Мат. 7:21-22). Въпреки ограниченото си разбиране за това, те изповядаха, че Исус е Господ и Го следваха, макар други да се отдръпнаха от Него (Йоан 6:66-67).

Думата „Господ“ има три значения: положение, правопритежание и господство. Пророкът видя „Господа седнал на висок и издигнат престол“ (Исаия 6:1). Този стих в Новия Завет е отнесен към Господ Исус (Йоан 12:41). Това е Неговото *положение* – като Седящия на престола. Павел пише: „Господна е земята и всичко що е в нея“ (1. Кор. 10:26). Това е Неговото *право на притежание* върху всичко, което е на тази планета. На препоръката на Господа да хвърли още веднъж мрежата, Петър отговори с думите: „Учителю, цяла нощ се трудихме и нищо не уловихме, но по Твоята дума ще пусна мрежата“ (Лука 5:5). Това е Неговото *господство*.

Неговото положение като Господ

1. *Проповядван*. „Исус Христос, Който е Господар на всички“ (Деян. 10:36) – каза Петър на римския стотник, който питаше за пътя към Бога. Този Исус, Който бе разпнат, е

повече от един Помазан Освободител. Той е „и Господ и Помазаник“ (Деян. 2:36). Той е Творецът на всички неща (Йоан 1:3; Кол. 1:16). Ангели и власти са Му подчинени (1. Петр. 3:22). Той управлява „далеч над всяко началство и власт, сила и господство и всяко име, с което се именуват не само в този свят, но и в бъдещия“ (Ефес. 1:21). Той е прославеният „Господ на господарите и Цар на царете“ (Откр. 17:14; 19:16). Всички ще паднат пред Божия престол и ще Му се поклонят (Откр. 4:10.11; 5:12-14).

2. *Отхвърлен.* Забележително е, че всемогъщият Творец изобщо е допуснал бунта. Това остава една от тайните на Божията воля. Бунтът е започнал в невидимия свят, когато Сатана пожелал да бъде равен на Бога (Исаия 14:12-14; Езек. 28:13-17). Той обхванал ангелския свят (2. Петр. 2:4) и най-накрая стигнал и до Земята, при хората (Бит. 3; Римл. 5:12). Това е причината Бог да направи тъжното признание: „Чада отхраних и възпитах, но те се разбунтуваха против Мене“ (Исаия 1:2). Недоволството от определените от Бога водачи било равносилно на отхвърляне на Този, Който ги бе поставил (1. Царе 8:7). Когато Бог изпрати Сина Си, Той също беше отхвърлен (Исаия 53:3). Князът на живота бе убит (Деян. 3:15).
3. *Признат.* Божията слава и крайното осъществяване на Неговите планове зависи от подчинението и послушанието на хората също толкова малко, колкото и наличието на един атом зависи от нашата вяра в неговото съществуване. Тази част, която Го отхвърля, е нищожно малка в необятната Вселена. Вятърът и вълните Му се покоряваха на Земята (Мат. 8:27). Демоните се подчиняваха на словото Му (Марк 1:27). Легиони от ангели стоят готови да изпълняват заповедите Му (Мат. 26:53). Милиони хора са били готови доброволно да се подчинят на Неговия авторитет, заради жертвата от любов на кръста. Неговите врагове ще трябва да го хвалят (Псалм 76:10). Също и множествата на ада заедно с тези, които са на небето, един ден ще трябва да преклонят колене пред Него, Христос, и да изповядат, че Той е Господ (Фил. 2:10.11). Господ Исус каза: „Вие Ме наричате Учител и Господ и право казвате, защото Съм такъв“ (Йоан 13:13).

Правото Му на притежание като Господ

1. *Описано.* Всичко принадлежи на Бога (Псалм 50:10-12), то е Негово по право, поради Сътворението. Господ скърби, че даже волът и магарето познават господаря си, а Неговият народ не знае на Кого принадлежи (Исая 1:3). Те трябваше да бъдат в Неговите ръце както глината в ръцете на грнчаря (Ерем. 18:6). Освен това, хората принадлежат на Бога чрез изкуплението със скъпоценната кръв на Исус Христос (1. Петр. 1:18). Христос умря за целия свят (1. Йоан 2:2). Той изкупи също и лъжливите пророци и учители, които Го отхвърлиха (2. Петр. 2:1).
2. *Признато.* Човек става Божие дете по свое решение, ако приеме Господ Исус Христос като личен Спасител и Господ (Йоан 1:12). След това вярващият вече не принадлежи на себе си, защото е купен с цена (1. Кор. 6:19-20). Той е осъзнал, че не е в състояние да бъде свой собствен господар, също както не е и в състояние сам да се изкупи. Той признава Исус за свой Господ, също както направи Тома (Йоан 20:28). Мисълта: „Аз приех Исус за свой Спасител, но не и за Господ“ няма библейски основания. Изразите: „Господи Исусе Христе“ или „Исус Христос, нашият Господ“ се използват в Библията много по-често от „Исус, нашият Спасител“. Да се приеме Исус, значи да се приеме Господ. Може веднага след спасението да не се разбере значението на пълното господство на Исус Христос, може често да не успяваме да вършим волята на Учителя, може да се препъваме и падаме, но истинският вярващ, идвайки при Него, Спасителя, няма съзнателно да отхвърли Неговото господство или да раздели спасителството Му от господството Му.
3. *Доказано.* Учителят попита хората: „И защо Ме зовете Господи, Господи! и не вършите това, което казвам?“ (Лука 6:46). Това не е искрено в Неговите очи. Възклицанието „Господи, Господи!“ и доказването, че сме извършили велики дела, няма да ни отворят пътя към небето, ако отказваме да изпълняваме волята Му. Той ще каже: „Аз никога не съм ви познавал.“ (Мат. 7:21-23; Лука 13:25-27). Ако някой се смята за вярващ, но отказва да се

подчини на Бога, той бива наречен лъжец (1. Йоан 2:3-4). Божие дете изповядва Исус Христос като Господ и чрез живота си доказва, че тази изповед е истинска.

Неговото господство като Господ

Какво трябва да правим? Много хора са приели Исус като Господ, но само на думи. Други се наричат християни дори и без тази външна изповед. Срещу неговото господство винаги е съществувала съпротива (Лука 19:14-27). Обществото е развило концепцията за един автономен, самоопределящ се, независим от чуждо водителство човек. Това учение е придобило голяма популярност. На човек му казват: „Ти си значим и е важно само какво мислиш и чувстваш. Важно е да имаш добро мнение за себе си.“ Сред хората се разпространяват красиво опаковани понятия като себerealизация, себеоткриване, любов към себе си, себеразвитие, себезадоволство, себехаресване.

Светото Писание казва, че ние сме призвани за Божията, а не за собствената си воля; за Божие, а не за собственото си господство; за откриване на Бога, а не за себеоткриване; за любов към Бога, а не към себе си; за Бог като център, а не за егоцентричност. Принципът на Библията не е „Аз на първо място“, а „Бог на първо място, после ближният, а аз накрая“. Много хора днес са като Нарцис от древногръцката легенда. Той се влюбил в собственото си отражение във водата и повяхнал, защото любовта му към самия него не можела да се реализира. За хора, които обичат най-много себе си, крайният резултат е морален срив (2. Тим. 3:2). В наши дни се отдава повече почит на творението, отколкото на Твореца (Римл. 1:25).

Необходимостта Христос да бъде приет като Господ, трябва да се превърне в ежедневна житейска практика. За да се постигне напредък в християнския живот, трябва да разберем, че вече не принадлежим на самите себе си. Македонците „сами се предадоха първо на Господа“ (2. Кор. 8:5). След като се считаме за „мъртви към греха“ (Римл. 6:11), трябва да се предоставим на разположение на Бога (Римл.

6:13). Ние трябва да представим телата си в жива жертва на Бога (Римл. 12:1-2), за да преживеем основната промяна, която става с хората, които са управлявани от Бога. Знанието за Неговото господство трябва да ни доведе до нагласата, че Той има първенство във всичко (Кол. 1:18). Трябва да кажем с думите на Господната молитва: „Да бъде Твоята воля“ (Мат. 6:10).

Ето областите, в които Неговото господство трябва да стане действителност:

1. *Приоритети.* „Но първо търсете Неговото царство и Неговата правда“ (Мат. 6:33). Ако Христос е на второ място, никога няма да има благословение в живота ни.
2. *Тяло.* Ние сме купени с цена и тя включва също и тялото, в което живеем (1. Кор. 6:19-20). То е Негов храм.
3. *Притежание.* Той е Господ над всичко, което ни е дал (3. Царе 29:14). Ние сме управители или настойници (1. Кор. 4:2). Имот, галанти и време Му принадлежат и са ни дадени само временно под наем.
4. *Междучовешки отношения.* Той ни заповядва да се обичаме един друг, както Той ни възлюби (Йоан 15:12). Тази любов е отличителният белег на Христовия ученик (Йоан 13:35). Тя е самопожертвувателна, а не сантиментална. Ние трябва да се грижим за другите, както правеше Той. Знаем, че Той беше морално отделен от грешниците (Евр. 7:26), но въпреки това се хранеше заедно с тях (Лука 15:2). Две неща – любов и святост – трябва да определят отношенията ни с другите. Светото Писание забранява „приятелството със света“ (Яков 4:4), или с това, което той представлява (1. Йоан 2:15-16). Също така трябва да има ред и в семейните ни отношения (Ефес. 5:22-25; 6:1-2).
5. *Работа, семейство, училище.* Независимо дали сме работодатели или работници, ние сме призвани да бъдем честни и справедливи (Ефес. 6:5,9; Яков 5:4). Всичко, което правим, трябва да правим от сърце, като за Господа (Кол. 3:23).

6. *Говорене и мислене.* Той би трябвало да бъде Господ и над нашия език и мисли. Той иска да говори чрез нас, ако му дадем възможност за това (Мат. 10:20). Трябва да бъдем „бързи на слушане и бавни на говорене“ (Яков 1:19). Не бива да говорим нищо лошо за другите (Яков 4:11). Той знае нашите мисли, и вижда всичко нечисто (Мат. 5:19-20).
7. *Надежди и планове.* Кое ще издържи на Неговото изпитание и преценка с оглед на вечността (1. Кор. 3:11-15)? Ние трябва да търсим „това, което е горе, където е Христос, седящ отдясно на Бога“ (Кол. 3:1). Кои земни неща имат вечна стойност?

Следните въпроси трябва да ни помогнат да обърнем погледа и вниманието си към областите, в които трябва да израстваме:

- Започвам ли всеки ден с едно ново отдаване на живота си на Него?
- Поставям ли всички свои интереси на второ място след Неговите?
- Питам ли първо Него преди да взема някакво решение?
- Съобразявам ли задълженията си с тези към Него?
- Имат ли всички мои връзки Неговото одобрение?
- Може ли Той с радост да присъства на всяко мое действие и начинание?
- Господар ли е Той във всички области на моя живот?

Обобщение

Един вярващ не може да израсне истински, докато неговото издигнато „аз“ не слезе от трона, и не остави Христос да се възкачи на него. Причината за болестта, от която страдат много вярващи и църкви, е недостатъчно отдаване на Бога. Господ казва: „Сине Мой, дай сърцето си на Мене“ (Притчи 23:26). Това е решаващо в нашия живот. Тук Исус трябва да бъде Господ. Той е ключовият момент в израстването на християнина, абсолютно необходим за един живот в Божията пълнота.

Много отдавна най-големият враг на хората твърдеше, че

Бог, поставяйки Своята воля преди нашата, ни лишава от най-доброто (Бит. 3:5). Цели поколения плащат ужасна цена за това, че един човек повярва на една клевета за Този, Който ни обича с вечна любов. Нашето бъдеще зависи от това дали вярваме, че покоряването на Божията воля, господството на Христос и владичеството на Вечния са решаващи за нашето вечно благо.

Христос като Господ

1. Какво научаваме за положението на Исус Христос от следните стихове (Ефес. 1:20-21; Кол. 1:18; 1. Петр. 3:22; Откр. 4:10-11; 5:12-13)?

2. Посочете личности или неща, които са признали или ще признаят господството на Христос.

Мат. 8:27

Мат. 26:53

Марк 1:27

Римл. 14:9

Фил. 2:10-11

3. Как беше приет Господ, когато дойде на Земята (Йоан 1:10-12)? Какво беше съдбоносното изказване на гражданите в Лука 19:14,27 и как то се отнася към онези, които днес отхвърлят Христос?

4. Какво е значението на изповедта на Тома в Йоан 20:28?

Какво трябва да признае човек, за да бъде спасен (Римл.10:9,10)?

Според вас, достатъчно ли е за спасението да приемем Исус като Спасител, но да го отхвърлим като Господ? Обяснете защо.

5. Съществува ли възможността човек да казва, че Исус е Господ, и въпреки това да не е спасен (Мат. 7:21-23; Лука 6:46; 13:25-27; 1. Йоан 2:3-4)? Защо?

6. Предайте със свои думи Римл. 12:1-2.

Какви действия се изискват в този пасаж за осъществяване господството на Христос в нашия практически живот?

7. Опишете в лявата колонка човек, който живее под господството на Христос, а в дясната – такъв, който не приема последователно Христовото господство в своя живот.

Общ начин на живот

Кол. 2:6

Ефес. 2:1.2

Сексуалност

1. Кор. 6:18-20

1. Кор. 6:9-10

Говорене

Кол. 4:6

Кол. 3:8-9

Трудов морал

Кол. 3:23-24

Кол. 3:22

Семейни отношения

Кол. 3:18-21

Кол. 3:18-21

8. Как бихте реагирали спрямо човек, който твърди, че е християнин, но в чийто живот няма видими признаци, че действително се е подчинил на Христовото господство?
9. В Откр. 3:20 се говори за това, че Христос стои пред „вратата“ на сърцето и хлопа. Каква е първата крачка, за да стане Христос Господ във вашия живот? Кои „стаи“ във вашата „къща“ трябва да освободите, за да може Христос да се нанесе там? Защо? Какво ще предприемете на практика за това?
10. Обяснете със собствени думи, какво означава за вас личното господство на Христос.

Погребани в кръщението

Има много различия в църковната традиция и практикуването на кръщението. Дори зрели християни застъпват различни мнения. Въпреки това кръщението остава една основна заповед на Господ Исус за всички негови последователи. „Кръщавайте ги в името на Отца и Сина и Светия Дух“ – каза Той (Мат. 28:19). Вярващите трябва да се кръщават, когато са спасени (Марк 16:16). Това бе вярно предадено на първите християни и те бяха послушни (Деян. 2:38; 41:8; 12:36-39; 9:18; 10:47; 16:15-33; 18:8; 26:16). Това бе тяхната първа *стъпка на послушание*. Поради това новоповярвалите често се излагаха на гонения. Те бяха станали християни и бяха готови да направят тази крачка на открита изповед по заповед на техния Господ и Спасител.

Има ли други кръщения?

Гореспоменатите пасажии от Словото се отнасят до *кръщението на вяра* – темата на настоящата лекция. Трябва да се прави разлика между него, и другите употреби на думата „кръщение“.

1. *Ритуално измиване в юдеизма* (Лука 11:38-39; Марк 7:4; Евр. 6:2; 9:10). В Стария Завет по този начин се очистваха свещениците. По-късно така биваха очиствани съдове за ядене и пиене. Преди ядене ръцете биваха потапяни във вода. Прозелити, преминали от езичеството в юдеизма, биваха кръщавани, за да се очистят.
2. *Кръщението на покаяние на Йоан* (Марк 1:2-4; Лука 3:2-4; Йоан 1:31; Деян. 13:24). Тук Израел като нация бива призван към покаяние. Като предтеча на Месия, Йоан трябваше да подготви пътя на Господа. Това кръщение е различно от християнското, (Деян. 10:3-5), въпреки че и то изискваше потапяне във вода (Мат. 3:16, Йоан 3:23). Господ Исус беше кръстен от Йоан, не защото имаше

нужда от покаяние, а „за да се изпълни всичко що е право“ (Мат. 3:14-15). Кръщението на Христос чрез Йоан беше в началото на Неговото открито служение.

3. *Христовото кръщение на страдание* (Лука 12:50; Марк 10:38-39; Мат. 20:22). Над Него бе изпълнена Божията присъда за нашите грехове (Исаия 53:4; 1. Петр. 3:18). Когато умря на кръста за нашите грехове, Той потъна под вълните на Божия гняв (Псалм 42:7).
4. *Духовно кръщение* (Мат. 3:11; Марк 1:8; Лука 3:16; Йоан 1:33; Деян. 1:5; 11:16). То бе предсказано от Йоан Кръстител и стана на Петдесетница (Деян. 2). Неговото предназначение беше да направи вярващите част от Христовото тяло (1. Кор. 12:13). Иначе казано, то ни съединява с Него, ние сме „в Христа“.

Тук няма да правим опит за изследване на другите значения на думата „кръщение“ във връзка с *огън* (Мат. 3:11-12; Лука 3:16-17), *Мойсей* (1. Кор. 10:2) и *мъртвите* (1. Кор. 15:29).

Кой трябваше да бъде кръстен?

В Новия Завет няма текст, от който да се разбира, че някой е бил кръстен, без поне да е изповядал, че вярва в Исус Христос. Кръщение преди спасението се практикува в много църкви от стотици години, но в Светото Писание не се среща такава практика. В Библията е обратното: първо вярва, след това кръщение. Това се вижда от Христовата заповед: „Правете ученици*... и кръщавайте ги...“ (Мат. 28:19); „който повярва и се кръсти“ (Лука 16:16). На Петдесетница Петър обясни на всички, които искаха да бъдат спасени: „Покайте се и всеки от вас нека се кръсти в името Исус Христово“ (Деян. 2:37-38). Етиопският скопец изповяда своята вяра *преди* Филип да го кръсти (Деян. 8:36-37). Коринтяните повярваха и едва след това бяха кръстени (Деян. 18:8). Ние се спасяваме като вярваме в благовестието (Ефес. 1:13; 1. Кор.

* В българския превод: „Научете...“ – бел. ред.

15:1-4); кръщението не е част от спасението (1. Кор. 1:17). Първо трябва да са налице покаяние и вяра в Христос (Деян. 20:21).

А кръщаването на деца?

Въпреки че кръщаването на деца не е изрично споменато никъде в Новия Завет, много църкви го практикуват от столетия. Историческите мотиви на тези църкви са: (1) за да спасят малкото дете от ада; (2) да започнат „спасителния процес“, който по-късно в „конфирмацията“*, да бъде завършен; или (3) да се изясни на родителите или кръстниците на детето важността на християнското възпитание. Мисълта, че пропускането на кръщението би осъдило детето да отиде в ада, е едно ужасно мнение за Бога. Представата за детското кръщение като начало на спасителния процес, при което над детето се излива Божията благодат, също така не може да се обоснове чрез Библията. Колкото и хубав да е ритуалът на кръщението на деца, той е непознат в Новия Завет. Въпреки това са правени опити да се намерят в Библията аргументи за детското кръщение.

1. *Стихове, които често се привеждат за доказателство.* Марк 10:13-16 и Мат. 19:13, 15 често се свързват с кръщението на деца. Майките доведоха децата си при Господ Исус и Той каза: „Оставете дечицата да дойдат при Мене; не ги възпирайте, защото на такива е Божието царство“. Господ Исус обаче не кръсти децата, Той ги благослови. Ако кръщението на деца за спасение беше обичайна практика на апостолите и техния Учител, те едва ли щяха да се опитат да ги изгонят. Някой е казал: „Тук виждаме Господ Исус, но не и вода.“ Друг често привеждан текст е Мат. 18:2-6. Исус казва: „Ако не се обърнете като дечицата, никак няма да влезете в небесното царство.“ Той им даде този нагледен урок като постави едно малко дете сред тях. Но Той искаше да им покаже необходимостта от

* Конфирмация: обред в някои църкви, при който младежите на 18 години потвърждават решението си да бъдат християни – бел. ред.

смирение и простота, а не от кръщение. Друг текст е 1. Кор. 7:14. Деца на вярващи (независимо на единия или двамата родители), тук биват наричани свети. Думата означава „отделен“ и се отнася за предимството, от което се ползува едно дете на вярващи родители. Това предимство обаче не бива предизвиквано от кръщението, нито пък го изисква. Писанието не казва за никого, че бива роден в църквата, понеже родителите му са вярващи. Спасението идва от новородението, а не от естественото раждане (Йоан 1:13; 3:5-7).

2. *Основания, свързани с обрязването.* Юдейските деца са били обрязвани на осмия ден след раждането (Лука 1:59) и чрез това са били приемани в юдейския народ. Поради това се счита, че и християните имат право да кръщават своите деца. Цитира се Кол. 2:11-12, което се отнася до обрязването от Христос. Тук обаче се има предвид Неговата смърт, чрез която Той победи греха. От този текст не може да се направи заключение за детското кръщение.

3. *Кръщаването на цели семейства като аргумент.* Спасението на Лидия (Деян. 16:14-15), на тъмничаря във Филипи (Деян. 16:30-33), на Крисп (Деян. 18:18) и на Стефан (1. Кор. 1:16; 16:15) са случаи, при които повярваха и бяха кръстени цели семейства. Прави се предположението, че „в тези семейства трябва да е имало и малки деца“ или поне деца, прекалено малки, за да повярват. Освен това се предполага, че децата също са били включени в кръщението, въпреки че в горните стихове няма никакви подобни твърдения. Поне толкова разумно е и да се приеме, че са били кръстени само тези, които са били достатъчно възрастни, за да разберат и повярват Христовото благовестие, както в Деян. 16:34.

Какво означава кръщението на вярата?

Обикновено водата се свързва с очистване, но вярващият може да бъде очистен само чрез Христовата кръв. Символичното значение на кръщението всъщност е смърт, погребение и възкресение (Римл. 6:3-5). Христос умря за нашите грехове

и бе възкресен за наше оправдание. В спасението Бог приписва всичко това на нас и ни поставя „в Христа“. Ние сме умрели с Него и в Божите очи сме възкресени с Него (Кол. 3:1-3; Римл. 6:6-11). Следователно кръщението е знак или образ на това, което вече се е случило с вярващия. Във водата на кръщението вярващият символично преминава през смъртта, погребението и възкресението. Така той бива отъждествен с Христос, Който умря за него, бе погребан и възкръсна. С това той изповядва, че е едно с Христос. Кръщението се определя като „позив към Бога за чиста съвест“ (1. Петр. 3:21). Вярващият изповядва публично: „Христос направи на кръста всичко, което бе необходимо за моето спасение, аз го повярвах в сърцето си и по този начин го заявявам публично, така както Той заповяда. Аз се идентифицирам с Него.“ Тази идентификация трябва да включва и решението да се води един „покръстен живот“ – живот, който ние живеем с Него. Не е необходимо да се занимаваме с понятия, които Писанието никога не употребява във връзка с кръщението, но твърде често се използват от хората. Такива са например: тайнство, ритуали, церемонии, инициране, печат на благодатта, символ на очистването, залог и т.н.

Има ли кръщението нещо общо със спасението?

Много църкви проповядват така нареченото „новорождение чрез кръщението“. Това означава, че водното кръщение поражда новородението на кръстения, при което той получава прощение на греховете си. Кои текстове от Писанието се цитират в подкрепа на това учение?

1. *Йоан 3:5*. Изразът „роден от вода и Дух“ подсказвал, че новородението се предизвиква от водното кръщение. Тук обаче трябва да се отбележи, че първо думата „кръщение“ изобщо не се споменава. „Вода“ не винаги означава кръщение. В *Йоан 7:38-39* тя се използва като символ на Светия Дух. Съюзът, който се използва между думите „вода“ и „Дух“ (гр. „kai“) не е обикновен съюз и би било може би по-удачно да се преведе с „именно“, „тоест“. Тогава текстът става: „... от вода, тоест от Дух“. В *Йоан*

3:6-8 се посочва точно, че трябва да се родим от Духа. Водата тук би могла да бъде и образ на Божието Слово. Йоан 15:3 говори за очистване чрез Словото. В Ефес. 5:26 четем за „водно омиване чрез Словото“, а в 1. Петр. 1:23 се казва, че новородението става „чрез Божието Слово, което живее и трае до века“. На трето място, водата се използва и като образ на вечния живот. В Йоан 4:14 Господ говори за „извор на вода, която извира за вечен живот“. Две други илюстрации на новородението в Йоан 3 гл. използват образа на „вятъра“ и „медната змия“. Нито един от двата няма нищо общо с кръщението. Вятърът духа и е невидим, непредсказуем и неуловим. Нищо тук не намеква за ритуално кръщение или нещо подобно.

2. *Тит 3:5*. Този стих говори за „окупването на новородението“, но пак нищо не четем за кръщение. В други преводи четем „умиването на новородението“ (Elberfelder 1985 г.), „банята на възраждането“ (Синод. издание 1981 г.). Непосредствено следва изразът „обновяването на Светия Дух“. Освен това, гръцката дума за умиване не е „baptismos“ (както в Марк 1:4, 8; Евр. 6:2; 9:10), която е сродна с думата „кръщение“ („baptisma“), а „loutron“ и има смисъл „измиване, баня“ (среща се само в Тит 3:5 и Ефес. 5:26).

3. *1. Петр. 3:21*. Изразът „която в образа на кръщението и сега ви спасява“, на пръв поглед изглежда подкрепя учението за новородение чрез кръщението. Следващото изречение обаче, отнема основанието за подобна мисъл, като изрично подчертава, че кръщението *не е* „измиването на плътската нечистота“, както твърдят привържениците на това учение, а „позив към Бога на чиста съвест“. Контекстът на стиха се отнася до водите на потопа в Ноевите дни, които унищожиха живота на земята, но носеха сигурно ковчега на спасението (ст. 20). В тази илюстрация Христос е Ковчегът на спасението. Той премина вместо нас през водите на смъртта и ние заедно с Него. Този образ на сигурност и спасение се отнася за Него – нашият спасителен ковчег. Нашата сигурност и закрила е в Христос, а не във водното кръщение.

4. *Марк 16:16*. Въпреки всичко, все пак изглежда, че изразът: „който повярва и се кръсти, ще бъде спасен“ поставя кръщението като необходима предпоставка за спасението. Но в такъв случай би трябвало да игнорираме следващата половина от стиха: „... а който *не повярва*, ще бъде осъден“ Не пише: „... а който *не се кръсти*, ще бъде осъден“.

5. *Деян. 22:16*. В този стих се казва: „Стани, кръсти се и се омий от греховете си“, което привидно означава прощение на греховете чрез кръщението. Но ако това наистина е така, се отрича истината за прощение на греховете единствено чрез Христовата кръв (1. Йоан 1:7; Евр. 9:22). Този стих е част от разказа на Павел за неговото обръщение. Анания призова Павел да се кръсти, но също така и да призове името Господно (сравни Римл. 10:13). Водата на кръщението не умива греховете (Откр. 1:5).

Библията ясно учи, че нашето вечно спасение не става чрез вода, което става ясно от следните примери: (1) Разбойникът на кръста бе спасен без водата на кръщението (Лука 23:43); (2) Павел не винаги лично кръщаваше онези, които бе довел при Господа: един непростим пропуск, ако чрез кръщението се предизвикваше новородението (1. Кор. 1:14-17); (3) Самият Исус не кръщаваше, въпреки че Той беше Спасителят (Йоан 4:2); (4) Езичниците бяха спасени и получиха Светия Дух, преди да бъдат кръстени (Деян. 10:44-48).

Бележка на издателя: От друга страна, трябва да ни бъде ясно не само какво *не* означават библейските текстове, свързващи кръщението със спасението (Марк 16:16; Деян. 2:40-41; 1. Петр. 3:21), „умиване от греховете“ (Деян. 22:16) и „прощение на греховете“ (Деян. 2:38), но и какъв е *същинският им смисъл*.

По наше мнение решението се състои в това, че освен „вертикалното“ спасение от вечното проклятие за вечността (ние разбираме понятието „спасение“ изключително в този смисъл), Библията познава също и „хоризонтално“ спасение, което има настоящ, временен смисъл. Така например: „спасение от ръката на неприятелите“* (1. Царе 12:10; Лука 1:71-74); „спасение от ръката на египтяните“ (Изм. 3:8; 14:13,30; Съдии 10:11-12; Юда 5); „спасение от (телесна) смърт“ (Ис. Нав. 2:13; Псалм

* В българския превод във всички цитати от пасажа се употребява думата „избавление“ – бел. ред.

33:19; Притчи 24:11); „спасение от опасност за живота“ (2. Тим. 3:11; 4:18); „спасение от морска буря“ (Деян. 27:31,44; 28:1,4); „спасени от лоши хора“ (2. Сол. 3:2) и мн. др.

Спасението от „това извратено поколение“ (Деян. 2:40); спасението от Египет през Червено море; спасението от стария свят през водите на потопа в случая на Ной (Евр. 11:7; 1. Петр. 3:20-21), можем общо да наречем спасение от старата световна система с цялото ѝ противно на Бога мислене и поведение. Това спасение винаги се извършва през вода, което означава смърт за „старата световна система“ (предпотопното човечество или съответно Египет). Точно тези две най-значими в Библията „спасителни акции през вода“ в Новия Завет се свързват с кръщението (1. Кор. 10:1-2 и 1. Петр. 3:20-21).

Следователно кръщението в *никакъв* случай не е спасение в смисъла на изкупление от нашите грехове и вечно спасение за небето („вертикално“), но със сигурност е спасение от света, в смисъл на настоящата, подвластна на Сатана и враждебна на Бога мисловна и ценностна система. („Египет“; предпотопният порочен свят, „това извратено поколение“) Чрез това спасение ние попадаме в един нов свят, където Божиите принципи и норми определят нашия живот („хоризонтално“). Това „хоризонтално“, временно, настоящо спасение обаче винаги се предхожда от „вертикалното“, вечно, отвъдно спасение (в случая с Израел това беше кръвта на агнето, с която бяха намазани рамките на вратите; в случая с Ной Божието Слово свидетелства, че той дълго преди потопа е бил „праведен и съвършен човек“).

За отделните текстове:

Марк 16:16. И тук „вертикалното“, вътрешно спасение (който повярва) предхожда „хоризонталното“, външно (и се кръсти). Но двете образуват едно очевидно единство. Вратата спасява за небето. Като следствие от това обаче, аз искам да направя това спасение видимо и на земята, като чрез кръщението съзнателно се разгранича от невярващите, за да преживе остатъка от живота си на *земята* по нови, *небесни* правила.

Деяния 2:40-41. Тези, които в Ерусалим чуха проповедта на апостол Петър, седем седмици преди това крещяха „Разпни го! Махни го! Не искаме Този да царува над нас!“ Чрез кръщението те се спасиха външно „от това извратено поколение“, от убийците на Христос и Божиите врагове, към които дотогава принадлежаха. Чрез кръщението те се дистанцираха публично от своето старо мислене и живот, и видимо за всички преминаха от страната на „извратеното поколение“ на страната на отхвърления Христос и Неговите последователи.

Деян. 22:16. Връзката между кръщение и очистване от греховете показва, че кръщението очевидно е външният образ на прощението на греховете. Христос ни уми от греховете ни чрез Своята кръв (1. Йоан 1:7; Откр. 1:5). Това е спасението за *небето*. В кръщението ние осъждаме стария си живот в света. Това е спасението от „това извратено поколение“ и е свидетелство за *хората*.

1. *Петр. 3:21.* Ной беше спасен през водите на потопа. Той дойде от една омърсена от греха земя на една осъдена и пречистена чрез водата земя. Кръщението е образ на това. То ни спасява от този свят, от хора с лоша и нечиста съвест (на първо място, защото не желаят да се подчинят на Бога и Неговия Христос). Като се кръщаваме, ние свидетелстваме, че имаме и искаме да имаме чиста съвест пред Бога, т.е. при нашето обръщение ние веднъж сме се подчинили на Бога и сега желаем да прекараме остатъка от живота си в постоянно послушание спрямо Него (виж 1. Петр. 4:1-5).

Как биваме кръстени?

1. *Форма на кръщението.* Първите християни биваха изцяло потапяни под вода при кръщението. Поливането и поръсването с вода изглежда е започнало през II в. и до XIII в. вече е добило широко разпространение. Но *практиката на кръщението* в Писанието свидетелства за пълното потапяне, както виждаме от примерите с Йоан (Мат. 3:16; Йоан 3:23) и Филип (Деян. 8:38-39). *Символиката на кръщението* също изисква потапяне. Погребването заедно с Христос (Кол. 2:12; Римл. 6:4) се изразява по-ясно чрез потапяне във вода, отколкото чрез просто поръсване на главата. Казват: „Една капка е същото като цял океан“, но една капка не е образ на погребение. Оригиналният *значение на думата* „кръщение“, всъщност е „потапяне“. Ако Божият Дух бе имал предвид поръсване, Той би използвал друга дума („rhantizo“). Следователно практиката, символиката и значението на кръщението говорят за потапяне.
2. *Формула на кръщението.* Думите, казвани при кръщението, са: „В името на Отца и Сина и Светия Дух“ (Мат. 28:19). В Деян. 2:38-39; 8:16; 10:48 се използват думите: „В името на Исуса“ или „В името на Господа“ (или подобни формули). Те изглежда представляват съкратена формула, използвана особено с цел да се наблегне на разликата с Йоановото кръщение (Деян. 19:3-5).
3. *Кръстителят.* Той трябва да бъде утвърден християнин, който да има опит в работа с хора и да притежава духовна проникателност. Кръстителите в Новия Завет не бяха ръкополагани от църквата, нито пък бяха специални братя-кръстителите.

Защо кръщението е толкова важно?

Може би сега ще се запитаме: „Ако кръщението не ни очиства от греховете, не ни прави част от църквата, и не гарантира нашето спасение, защо тогава е толкова важно?“ Помислете върху следното:

1. *Кръщението е неразривно свързано с мисионерската заповед.* Лично подчинение на мисионерската заповед означава, че ние трябва да се подчиним и по отношение на кръщението и то трябва да се проповядва и практикува. Така ние изпълняваме призива „и научете ги да пазят всичко, което Съм ви заповядал“ (Мат. 28:19-20).
2. *Кръщението е изповед, която светът вижда.* Кръщението е едно от най-ефективните свидетелства за семейството и приятелите ни.
3. *Кръщението е свидетелство за другите вярващи.* Кръщението е едно външно и публично свидетелство за идентифициране с Христос и благовестието, и следователно то е идентифициране и с другите вярващи. В някои страни, където християните са преследвани заради вярата си, вярващите се пазят от християнин, който не е готов чрез кръщението да заяви публично своята вяра.

Обобщение

Имаме една заповед на Христос – да бъдем кръстени. Повярвалите в Него са се кръщавали още от първите дни на християнството. Така както трябва водим морален живот, да си спомняме за Него чрез разчупването на хляба (Господната вечеря), да изповядваме вярата си в Христос и да се събираме с други вярващи, така трябва и да се кръстим. Кръщението не е необходимо за спасението ни на небето, но е важно като външно свидетелство за хората. Оттам нататък, ние трябва да докажем истинността на нашето свидетелство като водим един „кръстен живот“.

Погребани в кръщението

1. Какво значение придаваше Христос на кръщението (Мат. 28:19-20)?

Каква е връзката на Йоан 14:21 с гореспоменатия текст?

(За да отговорите на въпроси 2 – 4, моля прочетете Деян. 2:41; 8:12, 36-39; 10:47-48; 16:14-15, 30-32; 18:8).

2. Какво е било първото действие на един новоповярвал християнин по времето на Новия Завет?
3. Какво решение е необходимо преди кръщението на вяра?
4. Колко време след обръщението си са били кръщавани вярващите в Новия Завет?

Поради какви причини някой днес би могъл да отлага кръщението си?

5. Привеждани са безброй аргументи в полза на различните практики на кръщение (потопяне, поливане, поръсване). Изхождайки от контекста на Деян. 8:36-39, кой вид кръщение се е практикувало в Новия Завет?

6. Кое според 1. Кор. 15:3-4 е основното послание на Евангелието?

Ако сравним горния текст с Римл. 6:3-6 и Кол. 2:12, как е отразена Евангелската вест във формата на кръщението?

7. Предайте със свои думи Гал. 2:20. Какво казва този стих за „кръстения живот“?

8. Според въпроси 3 и 6, би ли имало стойност кръщението на малко дете или невярващ? Ако „да“, защо? Ако „не“, защо?

Намерете думата „кръщение“ (или сходни думи) в някой конкорданс. Споменато ли е някъде кръщението във връзка с малки деца?

Ако някой е бил кръстен като дете или преди обръщението си, би ли трябвало като вярващ да се кръсти отново? Обяснете!

9. Някои групи учат, че кръщението на вяра е необходимо за спасението и цитират Марк 16:16. Какво бихте възразили въз основа на Деян. 10:44, 47-48? (сравни Римл. 8:9).

Кое е единственото нещо, което ни очиства от нашите грехове? (Евр. 9:14,22; 1. Йоан 1:7; Откр. 1:5).

Какво значение имат следните стихове: Деян. 2:40; 22:16; Марк 16:16; 1. Петр. 3:21?

10. Оградете един от следните отговори:

- а) Аз съм кръстен след като приех Исус Христос за мой Господ и Спасител.
- б) Не съм кръстен, откакто станах християнин и бих искал да поговоря за кръщението с някой опитен брат.
- в) Имам въпроси относно кръщението на вяра и желая повече информация.
- г) Други коментари:

Вечно спасение

„Но Моето спасение ще трае до века“ – казва Господ (Исаия 51:6). Нашият велик Бог и Спасител е започнал едно дело в Своя народ и Той ще го завърши „до деня Исус Христов“ (Филип. 1:6). Господ Исус стана „причина за вечно спасение“ (Евр. 5:9). Той „придобиха за нас вечно изкупление“ (Евр. 9:12). Животът, който е в Бога, е вечен (Йоан 1:4; 5:26; 1. Йоан 1:2). Този живот се дарява на хората чрез спасението (1. Йоан 5:11-12). Който слуша Словото Му, вярва в Сина и „яде плътта Му и пие кръвта Му“ (с това се има предвид да приеме за себе си Неговото дело на Голготския кръст; Йоан 6:56), той има вечен живот. Вечният живот е *дар* от Бога (Римл. 6:23; Йоан 17:2). Този дар Му струва скъпо – страданията и смъртта на Неговия Син. Той не може да бъде заслужен чрез добър живот и отдаване на Бога, защото тогава не би бил вече дар, а задължение на Бога към този, който го е заслужил (Римл. 4:4). Нищо в тези стихове не говори, че вечният живот е нещо, което човек притежава само временно, докато води непорочен живот. Няма учение за временен „вечен живот“, дори самото понятие би било противоречиво.

Впечатляващи са стиховете, които описват вечното спасение като нещо сигурно и нескончаемо за вярващия. Ние сме новородени „за наследство нетленно, неоскверняемо и което не похваля, запазено на небесата за вас, които с Божия сила сте вардени чрез вяра за спасение, което е готово да се открие в последно време“ (1. Петр. 1:4-5). Обърнете внимание на непрекъснатата поредица: „а които предопредели, тях и призова; а които призова, тях и оправда; а които оправда, тях и прослави“ (Римл. 8:30). Нито сегашно, нито бъдещо може да ни отдели от Божията любов (Римл. 8:38-39). Когато получим вечния живот чрез нашия Господ Исус Христос, нищо не може да ни изтръгне от закрилящата Божия ръка (Йоан 10:28-29). За това не са поставени условия, като например: „ако овцете са послушни“ или „ако се държат сами за ръката му“. И никой човек няма право да прибавя такива условия към Божието Слово. Пазещата сила е у Бога, а не у

човека, Той единствен е в състояние да ни утвърди до свършека (1. Кор. 1:8). Той е в състояние да ни опази (2. Тим.1:12). Той е в състояние да спасява съвършено и завинаги (Евр. 7:25). Спасението е вечно валидно, защото негов изпълнител и завършител е нашият всемогъщ Бог.

Съвършенството на вечното спасение

Да разгледаме спасителното дело на Този, Който е „начинателят и усъвършителят вярата ни“ (Евр. 12:2).

1. *Съвършено раждане.* Щом се родим в Божието семейство, нашето спасение трябва да бъде вечно. Господ Исус каза на Никодим, че човек трябва „да се роди отново“, за да влезе в Божието царство (Йоан 3:3-7). Ние сме новородени, ако истински вярваме в името на Божия Син (Йоан 1:12-13). Светото Писание никъде не учи, че трябва *многократно* да се раждаме отново, за да останем членове на Божието семейство. Както физическото раждане е еднократен акт, така и духовното раждане става само веднъж.
2. *Съвършена жертва.* От Посланието до евреите става ясно, че за разлика от многото жертви в Стария Завет, делото на Исус Христос на Голготския кръст е решило веднъж завинаги въпроса за вината на грешниците. Това дело е съвършено, вечно и „веднъж завинаги“. Ние не можем, а и не трябва да му прибавяме нищо от себе си. „Ние сме осветени чрез принасянето на Исус Христовото тяло *веднъж завинаги*“ (Евр. 10:10). „Но той като принесе *една* жертва за греховете, седна завинаги отдясно на Бога“ (Евр. 10:12). „Защото с един принос Той е усъвършенствал завинаги ония, които се освещават“ (Евр. 10:14). Нищо в тези стихове не говори за това, че отнасянето на тази съвършена жертва за нашите души зависи от нашето постоянно добро поведение. Вярващият почива в завършеното Христово дело без да се добавя нищо повече.
3. *Съвършено единство.* Спасението ни прави не само членове на някоя местна църква. Духовно погледнато, ние ставаме част от Христовото тяло, биваме съединени с Божия Син.

Светият Дух ни кръщава в Христовото тяло (1. Кор. 12:13) и ни прави членове на Своето тяло (1. Кор. 12:27; Ефес. 5:30). Това единение е толкова дълбоко, че преследването на вярващите е равнозначно на преследване на Христос (Деян. 9:4-5). Нашата идентификация с Него в Божиите очи е толкова пълна, че ние биваме съживени с Христос, възкресени и поставени заедно с Него в небесни места (Ефес. 2:4-6). Нашата връзка с Христос е духовният пример за брачната връзка (Римл. 7:4; Ефес. 5:31-32). Нищо не може да ни отдели от Неговата любов и грижа (Римл. 8:35-39). Той казва: „Никак няма да те оставя и никак няма да те забравя“ (Евр. 13:5).

4. *Съвършеното дело на Светия Дух.* Действието на Светия Дух в Стария Завет и по времето на Евангелията се различава от настоящото му действие в Христовото тяло. Светият Дух идваше върху хора и отново се оттегляше от тях (1. Царе 16:14). Давид се опасяваше от отнемането на Светия Дух (Псалм 51:11). Господ Исус призова към молитва за Светия Дух (Лука 11:13). Но Той съвсем ясно каза, че след Неговото възнесение Светият Дух ще започне ново, различно дело.

Преди Господ Исус да бъде прославен, се казва: „защото Светият Дух още не бе даден“ (Йоан 7:39). Светият Дух трябваше да бъде изпратен по-късно от Господ Исус Христос, за да *пребъдва* във вярващите *до века* (Йоан 14:16-17). Това стана на Петдесетница и сложи началото на една нова епоха (Деян. 1:4-5; 2:1-18, 33). Днес не може да съществува истински вярващ, който да няма Христовия Дух (Римл. 8:9). Ако наистина вярваме в Евангелската вест, тогава ние сме запечатани със Светия Дух, Който е залог или гаранция за нашето спасение (Ефес. 1:13-14; 4:30; 2. Кор. 1:22). Помазанието на Светия Дух *остава* във всички истински вярващи (1. Йоан 2:27). Всеки вярващ е запечатан от Бога и има гаранцията за едно вечно спасение и едно вечно наследство.

5. *Съвършен Застъпник.* В цялата Библия не се съобщава за друга личност освен Господ Исус Христос, която да не е съгрешила. Какво става, ако един истински вярващ съгре-

ши? Той трябва да изповяда греха си и да го остави (Притчи 28:13; 1. Йоан 1:9). Налице е обаче и необходимостта от един застъпник за нас пред Светия Бог. Господ Исус е нашият Застъпник (букв. „един, който е повикан за подкрепа“). В тази Си роля Той се застъпва за нас пред Отца (1. Йоан 2:1). Той седи отдясно на Бога и непрестанно ходатайства за нас (Римл. 8:34; Евр. 9:24). Той е в състояние завинаги (или съвършено, напълно) да спасява онези, за които ходатайства (Евр. 7:25-28). Никъде не се споменава, че Неговото ходатайство зависи от нашия добър характер или поведение. Как бихме могли да бъдем осъдени и да погинем при такъв Застъпник в небесната съдебна зала?

6. *Съвършено запазване.* Всяка форма на спасение, която би зависела от верността на човека, щеше да бъде осъдена на неуспех от самото начало. Безсилието на плътта е добре известно (Римл. 6:19). Това, което бе започнато в Духа, не може да бъде усъвършенствано и завършено в плътта (Гал. 3:3). Затова са много утешителни думите на Спасителя: „И ето волята на Този, Който Ме е пратил: от всичко, което ми е дал, да не изгубя нищо, но да го възкреса в последния ден. Защото това е волята на Отца Ми: всеки, който види Сина и повярва в Него, да има вечен живот и аз да го възкреса в последния ден“ (Йоан 6:39-40). Господ е Пазителят на нашите души и това се подчертава непрекъснато в Новия Завет (Йоан 10:27-30; 1. Кор. 1:8; Филип. 1:6; Юда 24-25; 1. Петр. 1:5). От нито един от тези стихове не може да се заключи, че това обещание е зависимо от човешката вяръност или искреност.

Проблеми във връзка с вечното спасение

Разбираемо е, че мнозина искрени вярващи изпитват трудности да приемат учението за вечното спасение. Техните възражения се разделят на три категории:

1. *Провал на „повярвалия“.* Някои хора твърдят, че спасението може да бъде анулирано и отменено, тъй като някои, които са изповядали Христос (включително и проповедници), в

последствие са пропаднали морално, отвърнали са се от Бога и накрая дори публично са се отрekli от Него. Ако хора се връщат към стария си начин на живот или се разбунтуват, как могат да се надяват на спасение? За да се отговори на този въпрос, трябва най-напред да се изследва дали всеки, който нарича себе си християнин, действително е спасен. Възможността за едно мъртво изповядване на Христос е съвсем ясно посочена в Новия Завет. Господ Исус разказа притчата за житото и плевелите, които растат заедно (Мат. 13:24-30; 36:42). Плевелите никога не са деца на Бога. Връщането към грешния живот след като е бил познат „пътят на правдата“, се сравнява с куче, което се е върнало „на бълвоча си“ и окъпана свиня, която се е върнала да се валя в тинята (2. Петр. 2:20-22). Кучето и свинята се връщат обратно към естествените си навици, защото никога не са били направени Христови овце чрез Светия дух. Един ден Господ Исус ще осъди онези, които ще дойдат при Него и ще се хвалят с добрите си дела като доказателство за една жива връзка с Него. Той ще им каже: „Никога не съм ви познавал. Махнете се от Мене вие, които вършите беззаконие“ (Мат. 7:23). Важно е, че Той не казва: „Някога Ме познавахте, но отново се отвърнахте от Мене.“

Спасителната вяра се различава от псевдовярата. Една казана в детството молитва, вдигната ръка или излизане напред по време на евангелизация, кръщение или дори активно служение в църквата, не гарантират никому, че е спасен. Не външното *изповядване* е това, което дава вечна сигурност, а *истинското, действително спасение!* Привични грехове като неморалност, раздори, гняв, пианство и ревност, са предупреждаващи знаци. Тези, които вършат такива неща, няма да наследят Божието царство (Гал. 5:19-21). Истинността на спасителната вяра може да бъде проверена според следните стихове: 1. Йоан 2:3-6, 15; 3:6-10,14; 5:2-4. Ако не сме послушни на Господ Исус и Неговото Слово, ако живеем в грях, ако обичаме света, а не обичаме Божиите деца, тогава напразно твърдим, че Го познаваме. Бог казва, че в такъв случай сме лъжци (1. Йоан 1:6; 2:4). При това положение никога не сме били новородени.

2. „Позволение за грях“. Някои смятат, че ако хората можеха да имат сигурността за едно вечно спасение, те биха станали напълно безразлични в духовно отношение. Те биха били свободни да грешат както си искат. Това е едно опасно недоразумение и представлява изкривено представяне на това учение. Едно истинско Божие дете има потребността да следва своя Господ, а не да злоупотребява с Христовата любов и благодат. Светото Писание ни учи, че Бог има начини да се справя със Своите деца, които съгрешават. Един от тези начини е наказанието или „превъзпитанието“ от Господа (Евр. 12:5-11). Вкарването в правия път обаче не е изключване от Божието семейство. Бог допуска Негови деца, които се отклоняват от пътя, да изгубят своята радост, мир, свидетелство, сила в молитва, плодотворността си в този живот, а също и пред Христовото съдилище да бъдат лишени от своята награда в бъдещия живот. Някое Божие дете не би трябвало да постои спокойно в някой заблудителен път.
3. *Стихове, които „противоречат“ на вечното спасение.* Някои се опитват да оборят учението за вечното спасение, като цитират стихове от Словото, които привидно противоречат на това учение. Но учение се гради върху цялото Свето Писание, а не върху отделни негови части.

Божие Слово никога няма да си противоречи, ако всички стихове се съгласуват правилно. Старателно трябва да се изследват много стихове, създаващи впечатлението, че хора, които веднъж са се идентифицирали с християните, по-късно са отпаднали и са загубили спасението си. Ние ще разгледаме по-обстойно най-важните места в Светото Писание, които привидно са в противоречие с учението за вечното спасение.

- а) „Отпадане“. В Светото Писание има места, където става дума за хора, които „отпадат“, и те понякога се тълкуват в смисъл, че истински вярващи могат да изгубят спасението си. „Отпадане“ („*apostasia*“) на първо място означава отпадане от вярата за такива, които веднъж са изповядали, че са християни. По-специално това обхваща отричането на божествеността на Христос и изкуп-

лението, станало чрез Неговата пролята на кръста кръв. Такива хора за съжаление не напускат църквата. Те остават и дори стават учители (2. Тим. 4:3). Други просто си отиват. „От нас излязоха, но не бяха от нас“ (1. Йоан 2:19). Посланието на Юда описва толкова точно такива личности, че по аналогия с „Деяния на апостолите“, то бива наричано „Деяния на отпадналиите“. Такива хора се промъкват в църквата незабелязано. Те са „нечестивци“ (ст.4), „безводни облаци“ (ст.12), „които нямат Духа“ (ст.19). Явно е, че такива хора не са истински Божии деца, макар че могат и да имат „вид на благочестие“ (2. Тим. 3:5). По-нататъшно описание на такива хора намираме в 1. Тим. 4:1-3; 2. Петр. 2:1, 15-22; 1. Йоан 2:18-22; 2. Йоан 7:9. Друга дума, различна от „*apostasia*“, се употребява за онези хора, които са отпаднали от благодатта (Гал. 5:4), които са изгубили първата си любов към Христос (Откр. 2:4-5) и които са отпаднали от твърдостта си (2. Петр. 3:17). Тези изрази говорят за провал на вярващи, но не означават „отпадане от спасението“.

- б) Условия. Някои стихове в Писанието говорят за спасението в условни изречения с „ако“. Някои хора разбират това „ако“ в смисъл, че спасението може да бъде запазено само ако се постоянства в определен начин на живот. По-точното изучаване обаче ще ни покаже, че в тези стихове става дума за хора, чието спасение от самото начало не е било истинско, което по-късно се доказва от живота им, неотговарящ на мащабите на Светото Писание. Посланието към евреите съдържа много стихове с „условия“, които проверяват истинността на спасението. Посланието е отправено към една група евреи, състояща се от новородени вярващи и неновородени, колебаещи се привърженици. Последните са били изложени на опасността да се върнат отново към храмовите жертви и да не уповават вече единствено на Христовата кръв. Всяко едно от тези предупреждения е отправено към колебаещите се, които са били готови да се откажат от мъглявата надежда в Христос, която са имали, но която не бе довела до тяхното новородение (Евр. 2:1-3; 3:6, 12, 14; 4:1; 12:25). Други стихове,

които говорят за постоянното доверие в Христос са 1. Кор. 15:1-2 и Кол. 1:22-23. Пасажът в Евр. 6:4-6 е обезпокоявал мнозина. Описанието би могло да се отнася за християни, ако се пренебрегнат две неща. Не се споменава нищо за *запечатване* или *обитаване* на Светия Дух, а само за съпричастие към делото на Светия Дух (ст.4). Това се отнася за тези, които привидно вървят с Христос, но не са спасени. Обаче след това в 9-ти стих се казва: „Обаче, ако и да говорим така, надяваме се от вас, възлюбени, за нещо по-добро, нещо, което води към спасението“. Това означава, че предшестващото описание не се отнася за истински вярващи. Ако този откъс е доказателство за това, че един християнин може да погине, тогава той доказва твърде много, защото за човек, който е отпаднал, би било невъзможно отново да се покае. Престъплението, за което става дума тук, е съзнателно отказване от зависимостта на Христовата кръв, а не ежедневни провинения.

Друго сериозно предупреждение намираме в Евр. 10:26-39, където става дума за такива, които „сгрешават самоволно“. Ако сравним ст. 26 и ст. 39 ще установим, че двете използвани „ние“ са различни. Самоволният грешник, описан в ст. 26 се е отрекъл от единствено валидната жертва и „е потъпкал Божия Син“ (ст.29). Другата група виждаме в ст. 39. „*Ние обаче* не сме от ония, които се дърпат назад, та се погубват, а от ония, които вярват, та се спасява душата им“. Истински вярващите никога не напускат Христовия кръст – тяхната единствена надежда. Спасителната вяра е трайна.

- в) Различни притчи. Части от някои притчи понякога се използват в подкрепа на учението за „спасение чрез устояване“*. Коректното тълкуване на Библията обаче, изисква детайлите на една притча да се тълкуват във взаимовръзка със и в светлината на главната поука от притчата. Тук ще разгледаме три притчи, които често

* букв.: „спасение чрез изпитателен срок“ – бел. прев.

се използват за илюстрация на „спасението чрез установяване“.

1. „Сеячът“ (Лука 8:4-15). *Проблем:* има такива, които „вярват известно време“. *Обяснение:* Споменато е също, че те са нямали корени. Какво е било това, в което са вярвали? Демоните също вярват, но това не ги спасява (Яков 2:19). Притчата се занимава със състоянието на сърцата на онези, които чуват Божието Слово. Онези, които го приемат и повярват с открито и чисто сърце, ще бъдат спасени и ще дават плод с постоянство (Лука 8:15).
2. „Настойникът“. (Лука 12:41-48). *Проблем:* неверният настойник не внимаваше за идването на господаря си и господарят му ще „определи неговата участ с неверните“. *Обяснение:* Всеки човек е настойник на всички неща, които Бог му е дал. Няма намек за това, че неверният настойник е бил вярващ и е пропилял спасението си.
3. Принципът на прощението (Мат. 18:23-35). *Проблем:* казано е, че ако ние не простим на другите, то Бог няма да прости и на нас. Злият слуга беше предаден на „мъчителите“. *Обяснение:* По нищо не личи, че слугата, който не беше простил, е бил спасен. Главното, което трябва да научим от тази притча, е да бъдем справедливи към другите в светлината на Божията милост.

г) Други стихове. Стихове, които говорят за хора, претърпели корабкрушение във вярата* (1. Тим. 1:19-20), отстранили се от вярата (1. Тим. 6:10,21), със съборена вяра (2. Тим. 2:18), често се използват, за да се противопоставят на вечното спасение. Тези стихове обаче могат да се отнесат, както към заблудени вярващи, така и към лъжеучители. „Господ познава Своите Си“ (2. Тим. 2:19). Имайки предвид един объркан живот,

* някоя български преводи неточно: „отпаднаха от вярата“ – бел. ред.

често не можем да кажем със сигурност дали даден човек е спасен. От описанието в Битие не бихме могли да знаем със сигурност, че Лот е бил спасен, но това ни се казва във 2. Петр. 2:7-9.

Вярващите могат да загубят наградата си пред Христовото съдилище и въпреки това да бъдат спасени, дори и жизненото им дело да „изгори“. (1. Кор. 3:15). Без съмнение, това е била мисълта на апостола, когато е говорил за опасността да се окажем непригодни или „неодобрени“. (1. Кор. 9:27). Това обаче не означава, че Павел се е страхувал да не изгуби своето спасение. Той е бил напълно сигурен в спасението си (2. Тим. 1:12; 4:7-8).

Обобщение

От Светото Писание става съвършено ясно, че спасителната вяра продължава до края на живота, а не съществува само един миг или в определен момент. Спасителната вяра се различава от повърхностната вяра, от чисто интелектуалното съгласие с едно учение, от ритуални молитви и формули за спасение. Истинската вяра никога няма да отхвърли Христос и Неговото спасително дело, като единствена надежда за човека. Тази вяра ще има за следствие праведен, а не грешен живот. Не човекът, който само казва, че вярва, е спасен, а онзи, който показва реалността на вярата в своя живот. (Яков 2:14-24). Който изповядва, че е вярващ, без да доказва този факт в живота си, не може да бъде сигурен в своя „билет за небето“. Вместо това, в деня на съда е възможно той да застане пред лицето на Господа и да чуе страшните думи: „Махни се от Мене, Аз никога не Съм те познавал“. За разлика от това, истинските Божии деца могат да кажат: „Господ ще ме избави от всяко дело на лукавия и ще ме спаси и въведе в небесното Си царство“ (2. Тим. 4:18).

Вечно спасение

1. Избройте няколко неща, от които Христос ни е спасил (Мат. 1:21; Римл. 5:8-9; 6:14, 17-18; Гал. 3:13; Ефес. 2:1-6).

2. Какво направи Бог с нашите Грехове? (Исая 1:18; Псалм 103:12).

На какво се основава прощението на греховете (Ефес.1:7)?

3. Кога и къде бяха премахнати нашите грехове (1. Петр. 2:24)?

Включва ли това *всички* наши грехове или само тези, които сме извършили след обръщението ни (Евр. 9:24-28; 10:10-14)

4. Какво получаваме, ако вярваме в Божия Син (Йоан 5:24)? Веднага ли го получаваме, или едва когато умрем? Обяснете.

Дефинирайте понятието „вечно“ и опишете неговите граници.

5. След като веднъж сме спасени, как биваме пазени в това спасение (Йоан 6:39-40; 1. Петр. 1:4-5; Юда 24)?

6. Каква е нашата връзка с Бога като християни (1. Йоан 3:1-2)?

Как встъпихме в тази връзка (Йоан 1:12-13)?

Какво може да прекъсне тази връзка с Бога (Йоан 10:28-29; Римл. 8:35-39)?

7. Как делото на Светия Дух в живота на вярващия, свидетелства за това, че спасението му е вечно (Йоан 14:16-17; Римл. 8:9; Ефес. 1:13-14; 4:30)?

8. Предайте със свои думи 2. Тим. 1:12.

Какво даваше на Павел увереност в неговото вечно спасение (2. Тим. 1:12; 4:7-8,18)?

9. Какво е казано в 1. Йоан 5:11-13 за възможността да имаме увереност в спасението?

10. Как бихте реагирали на следните твърдения и кои стихове бихте привели?

„Докато не умре, човек не може да знае дали е спасен.“

„Зная, че животът ми не го показва много ясно, но съм сигурен, че съм спасен, защото помолих Христос да дойде в моя живот, когато бях на осем години“.

„Щом не мога да изгубя спасението си, мога да греша колкото си искам.“

„Учението за вечното спасение не може да е вярно, защото познавам един проповедник, който си живее с органистката.“

Живот в църквата

Вълнуващо е да открием в Светото Писание, че всемогъщият Бог се грижи за всяка отделна личност и обича всеки човек от Своето необятно Творение. В Псалм 139:13-17 псалмистът изразява радостта си от това, че още преди неговото раждане Бог го е познавал дълбоко и лично. Тази любяща грижа е накарала Бога да даде своя единороден Син, за да може всеки да се спаси от погибелта (Йоан 3:16). Всеки отделен човек трябва да приеме Господ Исус (Йоан 1:12). Новорождението е също така неповторимо събитие, както и физическото раждане (Йоан 3:5). Растежът и развитието също зависят от личната връзка с Бога. Тези мисли могат да ни доведат до предположението, че в Божиите очи всеки вярващ трябва да води сам за себе си съвсем индивидуален живот. Това предположение обаче е далеч от картината, която намираме в Светото Писание.

Да си дете на Бога означава да си член на Неговото семейство (1. Йоан 3:1; Ефес. 3:15). Ние всички заедно сме „Божият народ“ (1. Петр. 2:9-10; Откр. 21:3). В Божиите очи ние представляваме небесна колония на Земята, като същевременно сме поданици на друго царство (Фил. 3:20). В Светото Писание за последователите на Христос се говори най-често в множествено число, например в следните изрази: „повярвали“ (Деян. 5:14), „ученици“ (Деян. 9:1), „светии“ (Ефес. 1:1), „братя“ (Яков 2:1). По-рядко е използван изразът „християни“ (Деян. 11:26). (Забележително е, че в Светото Писание никъде не сме наречени „миряни“ в смисъл на обикновен, прост народ, за разлика от „духовниците“.)

Повечето писма в Новия Завет са отправени към групи от вярващи. Там ние биваме разглеждани като живеещи в общение един с друг и с Христос (Ефес. 2:5-6, 21-22). Ние трябва да действаме заедно, а не като части, които са разделени (1. Кор. 12:12-27). По времето на апостолите Господ прибавял към общността на вярващите онези, които се спасявали (Деян. 2:47). Тази общност била наречена

„ekklesia“ – превеждано на български като църква, общество или събрание. Това била една функционираща на практика общност вярващи от определено място. Божият план и воля за всеки отделен вярващ е да бъде част от една такава общност.

Дефиниция на „църква“

Думата „църква“ крие в себе си широко съдържание, което е далеч от истинското, оригинално значение на думата „ekklesia“. Някои мислят, че тя означава *сграда*: „Църквата е ей-там, на ъгъла“. Използва се и за *богослужение*: „В неделя ние ходим на църква“. Понякога думата се използва за място за различни *мероприятия*: „Ние винаги сме много активни в църквата.“ Много често под това понятие си представяме институция или *организация*: „Ние принадлежим към Православната църква.“ Всички тези значения са наслоили около думата „църква“ без каквито и да било библейски основания.

Първата част на думата „ek-klesia“ означава „навън“, а втората е сродна с думата „зова“. Следователно, буквално тя означава *призовани навън (призовани да излязат)*. Същата дума е използвана в Деян. 19:32,39,41 за маса хора, свикана, за да протестира срещу проповедите на апостолите. Това е била обикновената дума, използвана за събрание или струпване на повече хора. Господ възприе тази дума и я използва, за да обозначи събирането на хора, които Бог призовава към Себе Си. „Който ви призва от тъмнината в Своята чудесна светлина“ (1. Петр. 2:9). „Който ни избави от властта на тъмнината и ни пресели в царството на своя възлюбен Син“ (Кол. 1:13). „Ekklesia“, както се използва за вярващите в Светото Писание, се отнася до Божия народ, а не до сгради, мероприятия или организации. Поради всички тези съображения, ние няма винаги да използваме обременената с погрешни представи дума „църква“, а често ще си служим с използваната в някои библейски преводи* дума „събрание“.

* имат се пред вид немски преводи – бел. ред.

Добре е да имаме предвид това в по-нататъшните си разглеждания.

Два аспекта на църквата

В Светото Писание откриваме два аспекта на понятието „ekklesia“ – общата църква и местното събрание. Общата църква обхваща всички хора, които от Петдесетница насам са дошли при Христос, както живи, така и мъртви, от всеки народ и език. Библията казва: „Христос възлюби църквата и предаде Себе Си за нея“ (Ефес. 5:25). С това се има предвид общата църква. Аналогичен е случаят, когато за църквата се говори като за Негово тяло (Ефес. 1:22-23; 4:4), чиято Глава е самият Той (Ефес. 5:23; Кол. 1:18). Очевидно е, че тези християни никога не са били заедно на *едно* място или пък част от *една* земна организация. Като едно божествено единство църквата понастоящем съществува в Божията мисъл и поради това понякога бива наречена „мистична“. Това е едната истинска църква, основана на новозаветните апостоли и пророци, където Исус Христос е крайъгълният камък (Ефес. 2:20). Единствено Светият Дух ни прави членове, като ни съединява в единство с Христос (1. Кор. 6:17; Ефес. 5:30). Тази мисъл е представлявала тайна по времето на Стария Завет и четирите Евангелия (Ефес. 3:4-5). В онова време евреи и езичници още не бяха събрани на една и съща основа (Ефес. 2:11-22; 3:6). Първо трябваше да бъде съградена Христовата църква (Мат. 16:18). Тя бе образувана чрез кръщението на Светия Дух, което на Петдесетница съедини вярващите с Христос (1. Кор. 12:13). Христовата църква се различава от Израел, който е „църквата в пустинята“ (Деян. 7:38). Днес Писанието различава евреи, езичници и Божията църква (1. Кор. 10:32). Сега народът Израел се нарича от Бога „не Мой народ“ (Римл. 9:25; Осия 2:23). Всички вярващи в Христос в смисъла на Библията – и никой друг – са днес Божият народ.

Принадлежността към общата църква не е извинение за липса на активност в местното събрание.

Вярващите в Христос бяха кръстени и приобщени към местното събрание в Ерусалим (Деян. 2:41). Те бяха заедно с другите вярващи и „имаха всичко общо“ (Деян. 2:42-44).

Скоро се образуваха събрания и в околни области (Деян. 9:31; 15:41; 16:5). Те се разпространиха и в други райони, като Азия (1. Кор. 16:19), Македония (2. Кор. 8:1) и Галатия (Гал. 1:2). Наричаха се „Христови църкви“ (Римл. 16:16), „Божии църкви“ (1. Кор. 11:16) и „църкви на светиите“ (1. Кор. 14:33). Понякога биваха наричани според града, в който се намираха, например „църквата в Коринт“ (1. Кор. 1:2) или според жителите на града, например „църквата на солунците“* (1. Сол. 1:1).

Близо двеста години те нямали обществени сгради, където да извършват богослуженията си, а обикновено се събирали в частни домове (Римл. 16:5; Кол. 4:15). Те имали проста ръководна структура, излъчена от собствените им редици, т. нар. „надзорници“ и „служители“** (Фил. 1:1; 1. Тим. 3; Тит 1). И двете думи за тези служби са в множествено число. Едноличното ръководство в църквата тогава не е било познато. Вярващите били призовавани да уважават своите ръководители и да им се подчиняват (Евр. 13:17; 1. Сол. 5:12). Ние не трябва да сме подчинени само на Христос, а и на ръководителите в църквата.

Всички членове на общата църква са истински вярващи и същото би трябвало да се отнася и за местното събрание. Но точно това често е много трудно, защото външното изповядване на вярата в Христос не винаги се покрива с едно истинско обръщение. Господ Исус ни учеше, че плевелите растат заедно с житото (Мат. 13:24-30, 36-43). Една изповед, която не е била действителна, без необходимата искреност, ще бъде отхвърлена в съдния ден, независимо от това дали човекът е принадлежал към някоя местна църква или не.

Белези на църквата

Често думата „църква“ ни напомня за голяма зала с оратор

* В българския превод: „солунската църква“ – бел. ред.

** В българския превод са възприети буквално гръцките думи „презвитери“ и „дякони“ – бел. ред.

или за организация с централа и йерархия от служители. Библията, напротив, ни учи за съвсем други белези на църквата.

1. *Единство* (Ефес. 4:3-6). Събранието е единно и в него не трябва да има никакви разцепления и сектантство. Трябва да се положи всяко усилие за запазването на това единство в Духа (Ефес.4:3). Всичко, което би могло да раздели общността на вярващите, трябва да се отхвърля (1. Кор. 1:10; 11:18; 12:25; 2. Кор. 12:20). Това се отнася предимно за лъжеучения (2. Петр. 2:1). Хора, които предизвикват разделения, първо трябва да се съветват, а след това да се отлъчат (Тит 3:10).
2. *Многообразие* (Ефес. 4:7; 1. Кор. 2:11). Всеки член трябва да допринася за цялото, макар и по различен начин. Сравняването на църквата с човешкото тяло подчертава различните задачи на членовете ѝ (1. Кор. 12:12-27; Римл. 12:4-5). Всеки вярващ е като една част от тялото в рамките на единството на църквата. Христос е глава на тялото. Той разпределя духовните дарби по свое усмотрение (1. Кор. 12:13). Когато Светото Писание говори за стремежа към различни дарби, това се отнася за местната църква като цяло, като се отдава особено предпочитание на определени дарби в църквата (1. Кор. 12:31; 14:1), а не на личните амбиции на отделния вярващ. Важно е всеки член да има дарба и лично определена нему функция в Христовото тяло (1. Кор. 12:27). Всеки член е важен. Всеки би трябвало да има възможността да използва духовната си дарба. Всеки трябва да бъде уважаван. Не всички имат еднакви дарби.
3. *Взаимна зависимост* (Ефес. 4:11-12; 1. Кор. 12:21-24). Ние всички се нуждаем един от друг и не трябва да действаме сами, без останалите. Смислът на най-важните дарби е в това да изграждаме духовно другите вярващи и да ги подготвяме за тяхното служение. Те не трябва да остават зрители, индивидуалисти или парализирани членове. Всички вярващи са призвани да участват в живота на местното събрание.

4. *Поклонение* (1. Петр. 2:4-5). Ние имаме изключително важната задача да хвалим нашия Бог и да се прекланяме пред Него (Йоан 4:23). Тази задача изпъква особено и от това, че събранието бива наричано храм или дом на Бога (1. Кор. 3:9; 16:17; 1. Тим. 3:15; Ефес. 2:22). Божият народ в Стария Завет се е покланял на Бога в специална шатра, наречена Скиния, а по-късно в Ерусалимския храм. След този период Бог е престанал да обитава в ръкотворни храмове (Деян. 7:48) – една важна разлика между Израелския народ и Христовата църква. Сега Божият дом е духовен дом, изграден от живи камъни, т.е. от вярващи, в които обитава Светият Дух. Ние вече не принасяме жертви на животни. Нашите жертви се състоят от преданост, материални дарения и лично хваление. Всички вярващи в Христос са свещеници, а не само т.нар. „клир“ (дума, произлизаща от гръцката дума за участ, дял, наследство (1. Петр. 2:5,9). Главната задача на Божието събрание е поклонението, състоящо се в хваление на Бога, а не само от слушането на една проповед или хоровото повтаряне на изречения от някоя книга.
5. *Искрена сърдечна връзка* (Ефес. 5:23-27; 2. Кор. 11:2). Тя се подчертава особено чрез сравняването на църквата с невяста. Целият Божи народ след Петдесетница се сравнява с една красива жена, която е сгодена за прекрасен жених – Господ Исус Христос. Той обича Своята невяста с безгранична любов и иска тя да бъде представена пред Него в чистота. За разлика от това, израелският народ се сравнява с разведена жена (Исаия 50:1). Събранието трябва да се стреми да има тясна връзка на любов с Господ Исус и да играе централна роля в Неговите настоящи и бъдещи планове. Той желае само доброто на Своята невяста. Църквата трябва постоянно да обръща поглед към своя жених.
6. *Други белези* също могат да бъдат споменати. Например: растеж, а не застои и разпадане (Деян. 6:1-7; 12:24; 19-20). Там е живот, а не безжизненост. Там е святост, а не порочност (1. Кор. 3:17; 1. Петр. 1:15-16). Там има ясно и чисто учение, а не отпадане (1. Тим. 1:3, 10; Тит 1:9-10; 2. Петр. 2:1-3; Откр. 2:13, 14, 20). От едно истинско библиейско

местно събрание трябва да се излъчват любовта, животът и светлината, които се проповядват, чрез които ние изявяваме Христос.

Функцията на църквата

Какви задачи има местното събрание? Във всеки случай, то трябва да се отнася сериозно към така наречената мисионерска заповед (Мат. 28:19-20). Това означава навсякъде да се проповядва благовестието (евангелизация) и да се създават ученици. Пример за това виждаме в Деян. 2:40-42. Хората чува проповядването на благовестие, повярваха, бяха кръстени и се включиха в активния живот на църквата. Този живот включваше четири дейности: учението на апостолите, общението, разчупването на хляба и молитвата. Ние бихме го формулирали така: здраво библейско учение, събиране с други вярващи за богослужение, споменаване на Господа при празнуване на Господната вечеря и обща молитва с другите вярващи. Защо в този текст се включва и разчупването на хляба или Господната вечеря? Очевидно е, че при първите църкви тя е заемала централно място (Деян. 20:7; 1. Кор. 11:23-33). Този пример обаче не означава, че Бог държи на една определена външна форма без духовен живот. Религиозните традиции и ритуали на юдеите бяха отхвърлени от Бога, именно защото бяха изгубили истинския живот и вътрешното си значение.

Първата църква печелеше хора от мъртвите религии на тогавашното време, чрез действена любов (Деян. 2:45) и дръзнено проповядване на Божието Слово (Деян. 4:13, 29, 31). Когато вярващите бяха разпръснати поради силното гонение, вярата продължи да се разпространява чрез техния динамичен живот и свидетелство. Това обаче не означава, че при тях не е имало и слабости и грешки. Понякога те трябваше да бъдат наставлявани, защото живееха плътски или се ръководеха от човешки мотиви (1. Кор. 3:1-4). Някои биваха призвани да изпитат живота си, дали наистина са християни (2. Кор. 13:5). Други биваха изобличавани заради лъжеучения (Гал. 1:6-9; 3:1-3). Когато Христос се обръщаше към отделните църкви, той заповядваше и критикуваше

(Откр. 2-3). Въпреки това църквите се разпространиха по целия цивилизован свят и християнската вяра стана доминираща. Каквито и да бяха недостатъците им, все пак в църквите имаше живот. Нещо повече, крачка по крачка Бог осъществяваше Своя план.

Бъдещето на църквата

Прекрасното бъдеще на Христовата църква е Грабването за среща с Господа в облаците при неговото Второ пришествие (1. Сол. 4:16-17). Тогава нашите тела ще бъдат преобразени (1. Кор. 15:51-54). Ние ще бъдем при Него и ще сме подобни Нему (1. Йоан 3:2-3). Ще бъдем без петно, недостатък или нещо подобно (Ефес. 5:27). В бъдещите времена Църквата ще служи винаги като пример за Божията милост към бедните създания, които Той издигна до такива висини на славата (Ефес. 2:7).

Живот в църквата

1. В Новия Завет понятието „църква“ се използва както за общата църква, която обхваща всички християни по целия свят и през цялата история, така също и за местните събрания, които обхващат християните на определено географско място. Кои от следните стихове от Словото се отнасят до общата църква и кои – до местната?

1. Кор. 10:32

Гал. 1:1-2

Ефес. 5:25

Кол. 1:18

1. Сол. 1:1

2. Опишете общата църква и нейните членове (Ефес. 1:22-23; 4:15-16).

3. Предайте със собствени думи стиха от Деян. 2:42.

Кои главни задачи на местната църква стават ясни от този стих и от Мат. 28:19-20?

4. Какъв е смисълът и целта на християнското общение (Притчи 27:17; Екл. 4:9-10; Евр. 10:24-25)?
5. Какво бихте отговорили на някой, който ви казва: „Не е необходимо непременно да съм в църквата; аз мога да служа на Бога не по-зле и у дома или със семейството си на вилата“?
6. Какви духовни водачи има Бог в местната църква (Фил. 1:1) и какви качества на характера трябва да притежават те (1. Тим. 3:1-13)?

Какви отговорности имат ръководителите на местната църква (Евр. 13:17; 1. Петр. 5:1-5)?

7. Каква отговорност има отделният вярващ спрямо ръководителите в своята местна църква (Евр. 13:7,17; 1. Петр. 5:5)?

По какъв начин вие изпълнявате тези библейски заповеди?

8. Какви лични функции има отделният вярващ в събранието (1. Кор. 12:12-17)?

Защо Бог е дал на всеки вярващ духовни дарби (Ефес. 4:11-16)?

Каква нагласа трябва да имате в местната си църква (Ефес. 4:2-3; Йоан 13:34-35)?

9. Кога според вас един човек престава да бъде само посетител и консуматор, а започва да става функциониращ член на събранието? Вие към коя група принадлежите? Обяснете защо.

10. Ако се преместите в друг град, какви ще бъдат показателите, според които ще търсите някоя местна църква? Кои библейски стихове бихте взели предвид за вашето решение?

Преодоляване на изкушенията

Ежедневна опитност на човека в моралната област е осъзнаването на едно силно желание да прави нередни неща, макар да знае, че са такива. Понякога успешно се съпротивляваме, друг път се поддаваме. Този подтик за вършене на нередни неща се нарича „изкушение“. Нашата способност да разпознаваме изкушението и успешно да му се противопоставяме чрез Божията сила, има решаващо значение за напредъка в духовния живот. Това означава живот с победа или живот с поражение.

Значението на думата „изкушение“*

В Библията думата „изкушение“ има няколко значения.

1. *Изпитание* или изпробване на човека от Бога в областта на вярата, е едно от значенията (Бит. 22:1; Изх. 15:25; 16:4). Изпитването на вярата често може да е съвсем директно, като например Божията заповед към Авраам да принесе в жертва сина си Исаак. Но то може да бъде и индиректно, като например трудности в живота и гонения (Яков 1:2-3; 1. Петр. 1:6; 4:12). Тези изпитания не служат на Бога за това да получи разкрития за нашия личен живот, а по-скоро за да бъде доказана истинността и силата на нашата вяра.
2. *Предизвикателство* или провокация към Бога от страна на човека, е едно негативно значение на тази дума (Изх. 17:7; Деян. 15:10; 1. Кор. 10:9; Евр. 3:8). Човек изпитва Бога като се съмнява в Неговото всемогъщество или любов, като се опитва чрез небиблейски действия да Го принуди да се намеси, или като самонадеяно предизвиква Неговата ми-

* В гръцкия оригинал е използвана една дума, която в българския превод на някои места е преведена като „изкушение“, а на други – като „изпитание“ – бел. ред.

лост чрез постоянен бунт и непокорство. Такива действия могат да предизвикат Божия гняв (Псалм 106:29; Исаия 5:25).

3. *Съблазънта* или подтикването да се върши нещо, което е неправда в Божиите очи, е най-често използваното значение на думата „изкушение“ (Яков 1:14; Гал. 6:1; 1. Тим. 6:9; 1. Сол. 3:5). То ще бъде разгледано в тази лекция. Бог никога не изкушава пряко човека по този начин (Яков 1:13), но Сатана има възможността да го прави. Понякога Бог разрешава на дявола да изпитва вярващите и дори да ги измъчва (Йов 1:12; 2:3-6).

Когато псалмистът извиква: „Опитай ме и познай мислите ми“, това е пример за *първото* значение (Псалм 139:23). Предизвикателството към Господ Исус да се хвърли от крилото на храма, за да бъде спасен от ангели, означаваше изпитване на Бога и спада към *второто* значение. Така наречената молитва „Отче наш“ съдържа изречението „Не ни въвеждай в изкушение“ (Мат. 6:13), и след това думите „Но избави ни от лукавия“. От това става ясно, че се има предвид *третото* значение. Отделните значения на думата „изкушение“ трябва добре да се разграничават една от друга. Насърчително е да прочетем в Божието Слово: „Никакво изпитание* не ви е постигнало, освен това, което може да носи човек, обаче Бог е верен, който няма да ви остави да бъдете изпитани повече, отколкото ви е силата, но заедно с изпитанието ще даде и изходен път, така щото да можете да го издържите“ (1. Кор. 10:13). Бог използва изкушението за своите собствени намерения и за благо на човека. Чрез него Бог изявява вярата и праведността, развива различни черти на характера, като например търпение, и при това Божиите врагове често биват принудени да замълчат.

Три източника на съблазън

Нападението срещу човека идва от три различни посоки. За нас е важно да не ги объркваме, и да не пропуснем някоя

* или изкушение – бел. ред.

област, в която сме особено уязвими.

1. *Дяволът* е една личност, активен представител на всяко зло. Той постоянно се стреми да отклони човека от Божия път и да го съблазни. Той е наречен „изкусител“ (Мат. 4:3; 1. Сол. 3:5). Думата „дявол“ означава „клеветник“ или „обвинител“. Той клевети Бога пред човека (Бит. 3:5) и човека пред Бога (Откр. 12:10). Думата „Сатана“ означава „враг“ и „противник“. Той е враг на Бога и на хората (1. Петр. 5:8). Коренът на това зло виждаме загатнат в Езек. 28:12-19 и Исаия 14:12-14. Тактиката на дявола е да поставя под въпрос Божието Слово или да всява съмнение в него (Бит. 3:1), да потиска и тиранизира човека физически и духовно (Деян. 10:38). Навсякъде след себе си той оставя следи на разрушение и опустошение, затова е оправдано и името „Аполион“ или „Авадон“, което означава „разрушител“ (Откр. 9:11). Тази смъртоносна дейност може толкова много да повлияе върху човека, че неговата душа да погине завинаги. Дяволът е човекоубиец (Йоан 8:44).
2. *Светът* е примамливата система от ценностни представи, морални понятия и небожествени влияния, която пленява и отделя от Бога тези, които не са нашрек. Тази дума не трябва да бъде смесвана със същата дума „свят“, която понякога се употребява за планетата Земя или за нейните жители. Сатана е князът и владетелят на тази зла световна система (Йоан 12:31; Ефес. 2:2). Тази система е у него, както бебе в ръцете на майка си (1. Йоан 5:19). Затова приятелството със света означава вражда против Бога (Яков 4:4). Наистина, вярващите живеят в света (Йоан 13:1; Тит 2:12), но те не са от света в смисъл на лично участие или органично единство (Йоан 15:19; 17:14, 17; Гал. 1:4). За тези, които са новородени се казва, че са победили света (1. Йоан 5:4).
3. *Плътта*. В Библията това понятие има три различни значения. То се отнася до човека изобщо (Деян. 2:17*), до

* В българския превод неправилно е употребена думата „твар“ – бел. ред.

човешкото тяло (Йоан 1:14; 3:6; 6:51) и до сетивните удоволствия и страсти, които надхвърлят границите, поставени от Бога (Гал. 5:16, 24; Римл. 13:14; Яков 1:14; Ефес. 2:3). Тук става дума главно за третото значение. Ако плътта вземе връх, естествените страсти и желания излизат от границите на здравите и целесъобразни норми. Например половите отношения в рамките на брака са напълно легитимни, докато извън него се превръщат в блудство. Яденето, което нормално има за цел да задоволява естествените потребности на тялото се превръща в лакомия и тъпкане, ако живеем за да ядем и затлъстяваме. Делата на плътта се описват по следния начин: „блудство, нечистота, сладострастие, идолопоклонство, чародейство, вражди, разпри, ревнования, ярости, партизанства, раздори, разцепления, зависти, пиянства, пирования и тем подобни“ (Гал. 5:19-21). Постоянното забъркване в такива неща е типичен белег за тези, които няма да наследят Божието царство (Гал. 5:21).

Двете естества – плътта срещу Духа

Вярващият в Христос си дава ясна сметка за личната, често твърде интензивна борба между желанието да постъпва правилно и изкушението да греши. „Защото плътта силно желае противното на Духа, а Духът противното на плътта, понеже те се противят едно на друго, за да не* можете да правите онова, което искате“ (Гал. 5:17). Вярващият е спасен, но не и неговата плътска природа. Тя не се е променила при новородението. Под „природа“ се разбира склонността, предразположението и способността да се вършат определени неща. Старата природа е склонна да греши, така както кучето – да лае. Това е вроденото предразположение на човека. Ние сме го наследили от Адам (Римл. 5:12). Човек по природа се предава на страстите и „волята на плътта и помислите“ (Ефес. 2:3). На някои места тази природа е наречена „старият човек“ (Ефес. 4:22; Кол. 3:9) или „копнежът

* В българския превод на Библията неправилно: „за да можете да правите онова, което искате“ – бел. ред.

на плътта“ (Римл. 8:7). Тази природа е извор на злото (Марк 7:21-23). Тя е белязана от нечестие и грях (Псалм 51:5). Враждебна е на Бога и не може да Му бъде угодна (Римл. 8:7-8). От нея не идва нищо добро (Римл. 7:18).

Чрез новородението си ние получаваме нова природа, а не подобрение на старата (2. Петр. 1:4). Ние сме „ново създание“ (2. Кор. 5:17) и „нов човек“ (Ефес. 4:24). В нас има един божествен зародиш, който не може да греши, защото е от Бога (1. Йоан 3:9). Тъй като старата природа нито е отстранена, нито е обновена, разбираемо е, че двете естества се борят помежду си, както е описано в Римл. 7:15-23. Важно е новото естество да вземе връх над старото. За да постигнем това, трябва да черпим сила от Бога, за да подсилваме по всякакъв начин новото естество и да оставим да закърнее старото (Римл. 13:13-14). Апостол Павел говори за това, че уморява тялото си и го поробва, за да не стане неодобрен (1. Кор. 9:27). Това е равнозначно на самодисциплина.

Два примера за съблазняване

Искушението на първия човек е един случай, в който стават видими трите вида атаки на врага (1. Йоан 2:16). Когато изкусителят показва на Ева забранения плод (Бит. 3:6), тя видя, че е добър за храна (похотта на плътта), приятен за очите (пожеланието на очите) и желателен, за да дава знание (тщеславието на живота или греха на дявола).

Искушенията на Господ Исус протекоха по подобен начин. Най-напред Той бе изкушен, когато беше гладен; Той трябваше да превърне камъните в хлябове – едно предизвикателство към *плътта* (Мат. 4:3). След това бе подканен да се хвърли от крилото на храма, за да бъде спасен от Своите ангели – едно предизвикателство към *тщеславието на живота* (Мат. 4:5-6). И накрая Му бяха предложени всички богатства и цялата слава на този *свят* като награда, ако се поклони на дявола (Мат. 4:8).

Победа над изкушението – какво е направил Бог

Върху човека не идва никакво изкушение, което Исус Христос

вече да не е преодолял, за да ни помогне и ние да го победим.

1. *Дяволът беше победен* от Господ Исус Христос на кръста (Йоан 12:31; 16:11). Властта на Сатана над вярващите бе разчупена (Кол. 2:15; Евр. 2:14). Никъде не се казва, че трябва да се страхуваме от дявола. Напротив, казва се, че трябва да му се съпротивим и тогава той ще бяга от нас (Яков 4:7). Той сигурно не би направил това, ако все още имаше власт над вярващия. Ние обаче сме предупредени да не му даваме и най-малък шанс, защото той веднага би се възползвал от него (Ефес. 4:27). Въпреки че той може да изкушава, мами и напада вярващия, последният може да му се противопостави чрез Божията сила и кръвта на Господ Исус Христос (Откр. 12:10-11).
2. *Светът също беше победен* от Господ Исус Христос. Той каза: „Дерзайте, аз победих света“ (Йоан 16:33). Той напълно осъди този свят (Йоан 12:31; 1. Кор. 11:32), затова и ние трябва да се разграничим морално от него (2. Кор. 6:14-17). Това не означава, че ние трябва да се изолираме от невярващите (Мат. 11:19), а да се пазим и да страним от омърсяване, компромиси и неподходящи връзки. Не би трябвало да обичаме света (1. Йоан 2:15). Нашата вяра е победила света (1. Йоан 5:4).
3. *Плътта беше победена*, когато Господ Исус на кръста унищожи нейната власт (Римл. 6:6). Там Той осъди греха в плътта (Римл. 8:3). Някога бяхме роби на греха, но сега сме свободни (Римл. 6:20-22). По отношение на греха Христос предизвиква в живота на вярващия „двойно изцеление“: Той ни изкупва както от вината, така и от властта на греха. Ние не сме безпомощни жертви на непреодолими влечения и страсти. Чрез Бога ние имаме силата да се противопоставим и устоим на плътските страсти, които ни подтикват към грях.

Победа над изкушението – какво трябва да направим ние

Дадената чрез нашия Господ Исус Христос основа за победата винаги изисква и лично *ангажиране*. Противникът нико-

га няма да престане да ни напада. От всяко изкушение има изход (1. Кор. 10:13). Тъй като плътта е немошна, винаги е добре във време на изкушение да се молим (Мат. 26:41). Трябва да се възползваме от силата на Светия Дух, за да победим изкушенията. Трябва да вземаме мъдри решения, за да избягваме определени изкушения (1. Кор. 7:5; Римл. 13:14). Опасно е да разчитаме на собствената си плът; това трябва да се избягва (Фил. 3:3). Светото Писание ни сочи пътя на победата.

1. „*Считайте себе си за мъртви към греха, а живи към Бога в Христа Исуса*“ (Римл. 6:11). Трябва да имаме съзнателната нагласа, че сме умрели на кръста заедно с Христос, нашия велик заместник, и че всичко свързано със стария живот е умряло там с Него (Кол. 3:3). Мъртвият не може да бъде привлечен от греха.
2. „*Предоставяйте себе си на Бога като оживели от мъртвите, и телесните си части на Бога като оръдия на правдата*“ (Римл. 6:13). Ние сме призвани да представим телата си в жива жертва на Бога (Римл. 12:1). Тогава потокът на Светия Дух може да тече през един поставен в ред живот (Йоан 7:38-39). „*Ходете по Духа и няма да угождавате на плътските страсти*“ (Гал. 5:16).
3. „*Противете се на дявола*“ – към това сме призвани (Яков 4:7). Ние трябва да се молим и да използваме Божието Слово (Мат. 4:1-11). Активната духовна борба, която изисква нашето пълно участие, е също така част от победоносния живот в Христос, както и почивката в победата на Господ Исус над враговете ни и възползването от Неговата сила. Трябва да бъдат прилагани както активните, така и пасивните средства за борба.

А ако се провалим?

1. *Възползвайте се от помощта на Господ Исус. Християнинът вероятно ще греши по-малко, но не е безгрешен. Затова Светото Писание ни казва: „Ако съгреши някой, имаме ходатай пред Отца, Исуса Христа, Праведния“* (1. Йоан

2:1). Следващият стих ни казва, че на Голготския кръст Господ Исус веднъж завинаги е разрешил въпроса с вината за *всички наши грехове* – минали, настоящи и бъдещи. Сега Той е нашият помощник, застъпник и ходатай пред Отца, за да се застъпва за нас, когато съгрешим.

2. *Изповядайте Бога*. Нашето общение с Бога е възстановено, когато изповядаме греховете си (1. Йоан 1:9). Думата „изповядвам“ означава „казвам същото“ или „съгласявам се с някого“. Когато изповядаме някой грях, ние се съгласяваме с Бога, че това, което сме извършили, е било погрешно. Не е достатъчно просто да се съгласим, че сме съгрешили. Трябва и да назовем конкретно извършения грях.
3. *Приемете Божията прошка* – съвършеното Божие прощение и очистване. Ако изповядаме някой грях и го оставим, но не приемем Божията прошка, ние правим Бога лъжец, защото при тези условия Той ни е обещал Своето прощение. Ако постоянно се занимаваме с минали грехове, това може да стане повод за бъдещо препъване в нашия християнски живот.

Обобщение

Искушението е нещо ежедневно в живота на всеки християнин. Ние имаме работа с прословутото трио – дяволът, светът и плътта. Независимо от това, Господ Исус ни призова от тъмнината, за да ходим в светлина, да живеем победоносно, многократно да принасяме плод и да докажем на света промяната в нашия живот. Христос направи това възможно чрез победата Си над нашите врагове на Голготския кръст и стана начинател на нашето спасение (Евр. 2:10). Като наш предводител, Той желае да ни води в победно шествие и чрез нас да се изявява на всяко място „благоуханието на познанието на Него“ (2. Кор. 2:14). Освен това, Христос ни остави четирима неоценими помощници, за да бъдем въоръжени за огромното предизвикателство на тази духовна борба: Светият Дух, който пребъдва в нас (Римл. 8:9,11), самият Христос, Който се застъпва за нас на небето

(Евр. 7:25), Божието Слово, което ни храни и се бори за нас (Ефес. 6:17) и молитвата, която ни отваря пътя към Бога (Евр. 4:16).

Въпреки че имаме такъв велик предводител и такива силни помощници, ние трябва да следваме истината и да ѝ се покоряваме, за да имаме победа в духовния живот. Победата не идва само от познание на Библейското учение. Тя не се корени и в субективните духовни опитности, отделени от Божието Слово. Да наричаме Исус „Господ“, а да не се чувстваме отговорни да вършим това, което Той казва, е фалшива изповед и лицемерие (Лука 6:46). Послушанието е доказателство за духовна истинност (1. Йоан 2:3-4), доказателство за нашата любов към Него (Йоан 14:15-21) и път към духовно израстване.

Преодоляване на изкушенията

1. Посочете разликата между произход, характер и цел на изпитанията (Яков 1:2-12) и произход, характер и цел на изкушенията (Яков 1:13-15).

2. Установете произхода на изкушението в следните стихове и опишете отличителните му белези.

Ефес. 6:11-12; 1. Петр. 5:8

Римл. 12:2; 2. Тим. 4:10; 1. Йоан 2:15-16

Марк 7:21-23.

3. Каква е в крайна сметка основата за победа над изкушенията (Йоан 12:31-33; Римл. 6:6)?

4. Два известни пасажа от Светото Писание относно изкушението са: Бит. 3:1-6 и Ис. Нав. 7:20-21. Къде според вас свършва изкушението и започва грехът? Установете как става това развитие в двата случая.

5. Сравнете Бит. 3:1-6 с Мат. 4:1-11. Какви паралели и какви различия установявате относно изкушението и изхода от него?

6. Предайте със свои думи 1. Кор. 10:13.

Какво научавате от този стих за граници и помощи? Как посрещате изкушения, които изглеждат непоносимо големи?

7. Прочетете Римл. 6. *Трябва ли един християнин да греши?*
Каква е вашата отговорност?

8. Какви мерки можете да вземете, за да преодолеете изкушението?

Псалм 119:9-11

Мат. 26:41

2. Тим. 2:22

Яков 4:7.

9. Какъв пример бихте дали за „грижи за плътта“ (Римл. 13:13-14)?

Какъв принцип намирате в Деян. 19:19? Как прилагате този принцип във вашия живот? Какъв беше резултатът от акцията, предприета тогава от вярващите (Деян. 19:20)?

10. Какво трябва да направим, ако се провалим (1. Йоан 1:9)?
Какво се включва в това действие (Псалм 32:1-5)?

Дали тази мярка е разрешително за вършене на грях (Римл. 6:1-2)?

Среща с Бога

„Както еленът пъхти за водните потоци, така душата ми въздиша за Тебе, Боже. Жадна е душата ми за Бога, за живия Бог“ (Псалм 42:1-2). „Боже, Ти Си мой Бог; от ранина Те търся. Душата ми жадува за Тебе“ (Псалм 63:1). В своята преданост на Господа, псалмистът възкликва с вик на жажда за Бога и копнеж за общение с Него. Кое общение би могло да бъде така чудесно, както това с Господаря на живота и славата? Каква по-голяма привилегия бихме могли да имаме от една божествена среща – време, прекарано с Бога? Известно е, че човек иска да прекарва много време с онзи, когото обича. И така, ние, които твърдим, че обичаме Господа, не можем да си позволим да не прекарваме част от времето си с Него. Стресът на ежедневието с всичките му задължения безмилостно ни поставя под натиск. Ние се разкъсваме от заетостта си и пропускаме да се възползваме от нашето богатство в Христос. Животът ни като християни изисква една уговорка за среща с Бога, към която да се отнасяме сериозно и да не пропускаме просто така. Когато сме се уговорили за някакъв час, Той ще ни чака.

Време и място

1. *Кога трябва да имаме общение с Него?* Той е близо във всяко време на напаст и скръб (Псалм 20:1; 46:1). Няма време, в което да не можем да призовем нашия небесен Баща. Въпреки това обаче, сериозните и ревностни последователи винаги са се придържали към определено време. То би могло да бъде сутрин, обед и вечер (Псалм 55:17; Дан. 6:11), понякога дори в полунощ (Псалм 119:62). Но най-често през деня сме много заети, а вечер ни обхващат умората и съня.

Най-добрата подготовка за деня е да видим Божието лице преди да срещнем лицата на хората. Много Божии мъже са Го търсили рано сутрин: „Господи, на ранина да чуеш

гласа ми, на ранина ще отправям молитвата си към тебе и ще очаквам“ (Псалм 5:3). „Всяка заран Той събужда, събужда ухото ми, за да слушам като учащите се“ (Исая 50:4). „Предварих зората с викането си. На твоите думи уповах“ (Псалм 119:147). Господ призова чадата на Израел да събират в ранни зори манната, небесния хляб, който щеше да ги подкрепи за деня (Изх. 16:21). Най-доброто възможно начало е началото с Бога.

2. *Къде да срещнем Бога?* Бога можем да срещнем навсякъде. Наша задача е да намерим място, където да можем да се срещнем с Него, без да бъдем прекъсвани и разсейвани. Така правеше и Господ Исус, когато живееше на Земята. „И сутринта, когато беше още тъмно, стана та излезе и отиде в уединено място и там се молеше“ (Марк 1:35). Господ често се молеше сам на хълма (Мат. 14:23). За нас някое ъгълче в кухнята или в друго помещение би свършило същата работа като някой планински връх. Най-важното е да бъдем сами с Бога, за да можем да Го слушаме.

Цел на срещата

Какво да търсим? Преди всичко трябва да търсим Него. Общението с Бога служи на първо място за нашето по-дълбоко закореняване в Него, а не за провеждане на учебни проекти. В идеалния случай това трябва да бъде време на благодарност, общение и радост от една страна, и на обучение от друга страна. То може да ни укрепи чрез внушението на възвишени мисли за Бога. Може да ни дари водителство и да ни разкрие Божията воля за нашия живот. Добре е да постоим в молитва и да не се отказваме, преди да сме имали истинска среща с Господа и да сме получили Неговото благословение (Бит. 32:26). Каквото и да правим иначе за Бога и за другите, нищо не може да замести това благословение. Затова никога не трябва припряно и повърхностно да търсим Божието присъствие. Врагът ще направи всичко възможно да осуети нашето ежедневно лично време с Господа. Той знае какви предимства носи то на сериозния последовател и колко вредно се отразява пропусъкът му на заспалия християнин. Общението с Бога почива на взаимност. Когато

размишляваме върху Божието Слово, Той ни говори. Когато издигаме ръцете си за молитва, ние му говорим. И двете имат място в нашето време с Бога. Дори и тихото очакване на Господа може да ни помогне да чуем Неговия глас.

1. *Слушане на Бога.* Господ Исус каза, че човек живее с всяко слово, което излиза от Божиите уста (Мат. 4:4). Ако това е истина, тогава трябва да дадем възможност на Бога да говори на душата ни, за да бъде цялото ни същество обхванато от Него, от Неговата воля и Неговите пътища. Би трябвало да четем последователно цели глави и книги от Библията и да избягваме недисциплинираното прескачане от едно място на друго. Би трябвало бавно, с размишление и голямо старание да разглеждаме подробностите и взаимовръзките. Особено препоръчително е да отделим време и основно да размишляваме върху някоя мисъл или стих, чрез който Бог ни говори (Псалм 119:5, 23, 48, 78, 97). Бавното прочитане на откъс от Библията един или два пъти, ни помага да добием по-дълбока представа за съдържанието, за да си изясним Божиите мисли и да ги вградим в собствената си мисловна концепция. Тогава можем и да си зададем различни въпроси към съответния библейски текст:
 - За какво става дума в този откъс? (= наблюдение)
 - Какво означава този текст? (= тълкуване) Проверете в речник трудните думи, които не разбирате.
 - Как прочетеното може да се осъществи в моя живот? (= приложение)

Винаги помнете, че Божията цел за нашия живот е да станем подобни на Господ Исус (Римл. 8:29).

Стивън Олфърд¹ формулира четири важни цели за ежедневното лично време с Господа: духовно здраве (1. Петр. 2:2), духовно пречистване в нечистия свят (Йоан 17:17; Псалм 119:9; Йоан 15:3), духовен съвет (2. Тим. 3:16; Псалм 73:24) и духовна борба (Ефес. 6:17). Ефективното възприемане на Божието Слово и личното му приложение стават по-интензивни, ако си водим бележник, в който отбелязваме датата, текста и ключовия стих, чрез който Бог ни е говорил, както и приложението или духовното прозрение.

Едно приложение е най-полезно тогава, когато не е само общо, а съвсем конкретно. Бог отваря очите на онези, които са готови да Го слушат, каквото и да им покаже (Псалм 119:17).

2. *Разговор с Бога.* Да пристъпим с вяра пред Бога, просто и искрено да говорим с Него – това е молитвата. Молитвата не трябва да е скована или да бъде едно повторение на определени формули (Мат. 6:7). Ако нашите думи са свежи и от сърце, ние сме искрени и неподправени пред Бога.

Чудесно начало е да бъде прославен Бог заради Неговата превъзходна същност (поклонение). Това ще ни напомни колко още трябва да учим за Божията същност и качества. След това бихме могли да изразим нашата благодарност за духовните и материални благословения (благодарение). Също сме поканени да представим пред Бога нуждите на други хора (застъпничество). Тук е полезно да имаме и молитвен списък, който да е винаги актуален. Бихме могли да го разделим така, че да не трябва всеки ден да представяме всички нужди.

Олфърд¹ предлага следната система:

– Понеделник	за мисионерите;
– Вторник	благодарение за благословения и чути молитви;
– Сряда	за Божиите работници в местната църква, както и в цялата страна;
– Четвъртък	за дейности и задължения в църквата и професията;
– Петък	за семейството;
– Събота	за братята и сестрите в Господа и техните нужди;
– Неделя	за грешници, които трябва да се спасят.

Някои вярващи си записват отделно отговорите на чути молитви. Често е необходима и изповед на греховете. Най-накрая, не забравяйте да изложите пред Бога и собствените си проблеми – големи и малки (Фил. 4:6-7).

Съвети за запомняне

1. Редовно отделяйте време за Бога и си намерете едно спокойно място. Определете си един час, който след това ще спазвате. По възможност се молете на глас, но без да смущавате околните. Започнете с 20 минути и постепенно увеличавайте времето.
2. Пригответе си Библия, бележник и писалка преди да започнете. Духовни книги могат да бъдат от помощ, но не трябва да заместват независимото и последователно изучаване на Словото.

При изучаване на Библията се придържайте към определен план. Не четете повече, отколкото можете да асимилирате. Десетина стиха или една глава най-често са достатъчни.

3. Лягайте си рано! Стоенето до късно вечер ограбва свежестта ни сутрин. Ставайте в точно определено време и не си позволявайте още няколко минути сън.
4. Помолете Бога да ви говори и да ви се открие.
5. Бъдете в очакване, докато с вяра слушате Бога. Със съзнателно усилие на волята се противопоставяйте на мечтанията и летежа на мислите. Мислете повече за Господа, отколкото за себе си.
6. Не се препирайте с Бога. Мислете върху прочетеното. Правете паузи в молитвите си и се вслушвайте в Бога.
7. Записвайте мисли в бележника си! Правете си бележки и за по-нататъшно изучаване на Библията и за молитвения списък. Помислете кои мисли искате да обсъдите с приятел или молитвен партньор.

Олфърд казва, че личното време с Господа е абсолютно необходимо „за един живот в стабилна духовност, ефективност и любов. То е барометърът на християнския живот.“¹

Можем ли да запитаме: вие имате ли ежедневна среща с Бога?
Спазвате ли я вярно?

Можете ли да имате победа в духовния си живот, без да прекарвате част от времето си с Бога?

¹ Stephen Olford, „Manna in the Morning“, Chicago (Moody Press)

Среща с Бога

1. Какъв приоритет в християнския живот е отразен в Псалм 42:2-3?

Защо това е необходимо за израстването на нашата връзка с Бога?

2. Защо ни е необходимо редовно време с Бога?

Йоан 15:3

1. Петр. 2:2

Римл. 12:2

1. Царе 1:19

Псалм 143:8

3. Опишете действията на Мария в Лука 10:38-42. Как Господ Исус прецени поведението ѝ?

Опишете държанието и действията на Марта, докато прислужваше на Господ Исус в дома си.

Как липсата на духовна чувствителност у Марта намали стойността на нейното служение? Какво трябва да стои преди служението (Лука 5:15-16)?

4. По какво в нашия живот се забелязва, че често придаваме по-голямо значение на заетостта в службата, отколкото на общението с Господа?

Какво трябва да направите, ако забележите, че това става и във вашия живот?

5. Кое време на деня е най-подходящо, за да седим редовно „при нозете на Исус“?

Дан. 6:11

Псалм 119:147-148

Какви предимства имат различните времена на деня (Псалм 1:2)?

6. Когато израелците бродеха из пустинята, Бог им осигуряваше манна или „небесен хляб“ за храна. Колко често трябваше да събират манната? Какво ставаше, когато чакаха за по-късно през деня (Изх. 16:21)? Какво можете да научите от този библейски пасаж с оглед на вашето лично време с Господа?

Къде отиваше Господ Исус, за да остане насаме с Отца (Марк 1:33-35)?

Защо, според вас, Той избра ранната утрин, за да бъде сам с Отца?

7. Какво можем да правим във времето, в което сме сами с Бога?

Псалм 5:3

Исая 50:4

8. Какво ни пречи да имаме благословено време, насаме с Господа?

Притчи 6:3

Лука 10:41

Псалм 66:18.

Как бихте се справили с такива пречки във вашия живот?

9. Предайте със свои думи Псалм 63:1-2.

Изразяват ли тези стихове и вашето желание да познавате по-интензивно Бога?

10. Имате ли определено време, в което всеки ден общувате насаме с Бога?

Колко време, по ваша преценка, прекарвате дневно и седмично сам с Бога?

Кои часове на деня са най-подходящи за вашата среща с Бога?

С Божията помощ искам да прекарвам най-малко _____ минути дневно с Бога от _____ до _____ (определете времето).

Подпис: _____

Божието Слово като храна

„Не само с хляб ще живее човек, но с всяко слово, което излиза от Божиите уста“ (Мат. 4:4). Това е едно изумително твърдение на Господ Исус, Който цитира Втор. 8:3. Става дума за Божиата грижа за Неговия народ. Бог е приготвил за народа Си нещо повече от храна за тялото. Той ни даде Светото Писание. Старият Завет, който Господ Исус толкува често цитираше, заедно с Новият Завет, който изпълни многократно Стария, съставляват Библията, пълното Божие Слово (2. Тим. 3:16; 2. Петр. 1:19-21).

Библията е книга, в която непрекъснато се срещат изрази като „така говори Господ“. Бог говори в първо лице или чрез Своите представители. Божието Слово е живо и деятелно (Евр. 4:12). То живее и трае до века (1. Петр. 1:23-25). Псалм 119 е ода за чудесните качества на Божието Слово. Тъй като Библията е Божиата вест към хората, наричаник на Притежателя и Създателя на човека за всички негови въпроси и проблеми, ние трябва старателно да я изследваме всеки ден от живота си. Това постоянно внимание и постоянно послушание е точно това, което ни заповядва и Писанието (Втор. 6:6-9).

За какво служи Библията?

Ние можем да забележим силата на Божието Слово да променя живота на всеки, който го изучава със смирение и послушание. Нека наблюдаваме разнообразните начини, по които тази забележителна книга действа в живота на онези, които черпят от пълнотата ѝ.

1. **Спасение.** Новорождението става посредством Словото Божие (1. Петр. 1:23). Когато веднъж сме приели Словото, то ни води към „спасение чрез вяра в Христа Исуса“ (2. Тим. 3:15). То трябва да бъде повярвано и да бъде предавано на други.

2. *Духовна храна.* Пророкът говореше за ядене на Божието Слово, като го приемаше в дълбините на душата си (Ерем. 15:16). То се сравнява с мляко (1. Петр. 2:2), с мед (Псалм 19:11; 119:103) или с твърда храна или месо (Евр. 5:12-14). Духовният живот се поддържа чрез приемане на храна от Словото.
3. *Растеж.* Като храни душите ни, Словото ни помага да растем и да се изграждаме в нашата пресвета вяра (Деян. 20:32). Приемането на храна от Божието Слово е условие за духовен растеж (1. Петр. 2:2).
4. *Мъдрост.* Образованието и днес навсякъде се цени много високо и човек се надява чрез него да стане мъдър. Но Писанието може да ни направи по-мъдри от враговете ни и да ни даде повече разбиране, отколкото светските учители (Псалм 119:99-100).
5. *Очистване.* Целият свят е морално омърсен. Словото очиства сърцата и умовете ни (Псалм 119:9; Йоан 15:3). То ни предпазва от греха.
6. *Водителство.* Вземането на решение, изборът на правилен път, са постоянен проблем за нас. Божието Слово е светлина в пътя ни (Псалм 119:105).
7. *Утеха* и подкрепа в трудности и грижи идват от този никога непресъхващ извор (Псалм 119:28, 50, 76; Римл. 15:14).
8. *Радост.* В един свят, изпълнен с мъка и грижи, можем да изживеем дълбока радост чрез Словото (Йоан 15:11).
9. *Благословение.* В Писанието виждаме съвсем ясно, че тези, които внимават на Словото и го следват, имат благословение (Втор. 28:1-8). Успех, така както Бог го разбира, се дава на всеки, който постоянства в Словото и се съобразява с неговите предписания (Ис. Нав. 1:8).

Как се приема Словото?

От Божието Слово може да се състави добро и разнообразно меню. Когато се помолим Бог да ни отвори очите (Псалм 119:18) и Светият Дух е нашият Божествен Учител (Йоан 14:26), ние можем да се храним с Божия хляб и да го поемаме дълбоко в нашата същност. В своето израстване християнинът практикува следните видове „хранене“:

1. *Слушане на Словото* (Притчи 28:9; Лука 19:48). Преди да е било изобретено книгопечатането и да е станало възможно за всеки да се снабди с Библия, повечето хора са имали възможност да чуят Светото Писание само при богослуженията. Трябва да се научим внимателно да слушаме, когато се проповядва Божието Слово. Важно е също така, добре да размишляваме върху казаното. По-добре ще запомним чутото, ако си водим бележки и после ги обсъждаме с други.
2. *Четене на Словото* (Втор. 17:19; Откр. 1:3). Придържайте се към систематичен план и не четете наслуки. Четете всеки ден определен брой глави! Благословение, привилегия и едновременно с това задължение е да познаваме цялото съдържание на Библията, а не само отделни части от нея. Трябва да бъдат овладени както Старият, така и Новият Завет.
3. *Изучаване на Словото* (Деян. 17:11; Притчи 2:1-5). Това означава повече от просто прочитане на един пасаж. То означава да се заровиш в Словото. Записвайте си важните мисли! Задавайте въпроси или споделяйте мислите си с други хора! Търсете в справочници, ако не разбирате нещо. И преди всичко – прилагайте лично Божието Слово. Ефективното изучаване на Библията е свързано с прилагането ѝ.
4. *Наизустяване на Словото* (Втор. 6:6-7; Притчи 7:1-3; Псалм 37:31). Ученето наизуст е най-сигурният път да запазим Божието Слово в сърцата си. Ние забравяме почти всичко, което чуем и повечето от това, което четем, но запомняме 100% от това, което сме наизустили, ако редовно го

повтаряме. Ако ни е нужен определен ключов стих в някоя критична духовна ситуация или за да помогнем на други, наизустеното Слово е неоченимо. Господ Исус цитираше по памет, когато се съпротиви на изкушението (Мат. 4:1-11). Лесно могат да се направят картончета с библейски стихове, които много улесняват ученето наизуст.

5. *Размишление върху Словото* (Псалм 119:15,23,48,78,148; Фил. 4:8). Това означава интензивно мислене, вътрешно движение, разговор със себе си за Божието Слово – мислено или гласно. Това е време на размишление върху определен аспект на истината, или на личността на Бога. Размишлението може да се сравни с тихия и спокоен начин, по който кравата преживя храната си. Ако някой стих е заговорил по особен начин на сърцето ни, можем сутрин, в личното си време с Господа, да размислим над него. Запишете си тези мисли! Споделете ги с някого!

Въздействието на Божието Слово върху нас много зависи от това с каква нагласа пристъпваме към него. Който сериозно изучава Словото, се е предал напълно на Господ Исус. Той изучава Неговото Слово редовно и го прилага в ежедневието си живот. Той твърдо разчита на постепенното учене и постоянен растеж, а не на магически ефекти при паническо прибягване към Библията в критични ситуации. Той разбира, че поемането на Божието Слово е общуване с Бога, а не механично упражнение или академичен анализ от страничен наблюдател, който преценява и съди Божието Слово.

Методи за изучаването на Библията

В самото Слово не се предлага определена схема за изучаването му. Все пак вярващият, който има действено отношение към Словото, ще внимава за следното:

- ежедневно да си отделя *време* за Словото,
- на *място*, където вниманието му бъде отвлечено минимално,
- да изучава последователно цялото Писание по *план*;
- една *цел* – да стане подобен на Христос.

Ако ние се подчиним на Исус Христос и старателно и редовно изучаваме Словото Му, ще усетим дълбокото му въздействие дори и без някакво специално обучение.

Когато пристъпваме към Словото, е полезно да си задаваме следните три въпроса (отговаряйте им в следния ред, четейки библейския текст):

1. *Какво се казва в този текст?* Наблюдавайте точно подробностите на въпросния пасаж: хората, отделните случки, действията и поучението, което се крие в тях. Подчертайте важни думи и си водете бележки на отделен лист хартия. Отделете си достатъчно време и се концентрирайте.
2. *Какво означава текстът?* За да можете правилно да тълкувате, трябва да разбирате добре смисъла на прочетеното. Изяснете си значението на отделните думи и понятия и проверете в справочник, ако имате съмнения.

Задайте си също въпроса, защо тази случка е записана в Словото. Следете за въздействието на отделни постъпки и думи. Какво е отношението на Бога в случая? Какво е поучението? Какво е значението на това поучение за живота на вярващия? Какъв е предшестващият текст и какъв е следващият? Тази зависимост се нарича контекст. Не трябва да придаваме на текста смисъл, който не е в съзвучие с контекста. Не се занимавайте твърде дълго със стихове, които не разбирате. Ако е необходимо, отбелязвайте си въпроси за по-нататъшно изучаване! После ги оставете и се концентрирайте върху това, което разбирате.

3. *Как мога да го приложя?* При този въпрос става дума за това как можем да приложим Божието Слово в личния си живот. Приложението е плодът на изучаването на Библията. Пред мен се поставя въпросът как да вградя в живота си това, което съм разбрал.

Изучаването на Библията има за цел да ни промени, да ни направи подобни на Исус Христос и да ни научи да разбираме Бога все по-добре. Да добиваме познания без

да ги прилагаме, е злоупотреба с Писанието. Търсете обещания, предупреждения, заповеди, примери, насърчения или истини за Божия характер. Сериозно се помолете Бог да ви говори чрез Словото Си, докато изучавате Библията. Изчаквайте тихо, ако Той не ви говори веднага. Оставете всяка припряност, когато сте в Божието присъствие.

Записвайте си всеки ден в бележник или дневник какво сте научили, за да можете по-късно да го намерите или да продължите изучаването. Използвайте личното местоимение „аз“, когато формулирате някое приложение. Използвайте глагол, който изразява някакво действие, когато сте наясно с правилното приложение. При изучаването избягвайте мъгляви и безлични наблюдения. Не се измъквайте. Сам Бог иска да бъде ваш Учител, ако вие искрено желаете да се учите при нозете Му.

Помагала за изучаване на Библията*

Сравнена със страни като Америка, в чиято история Библията играе огромна роля и Германия – страната на Лутеровата реформация, България е сравнително бедна на помощни средства за изучаване на Библията. Въпреки всичко, днес има повече помагала за изучаване на Библията, отколкото когато и да било в историята. Когато ни води Светият Дух, Библията е достатъчна сама по себе си. Помощните средства могат да ни бъдат от полза за по-доброто разбиране на Словото. Някои указания:

1. *Библейски преводи.* От решаващо значение е да можем старателно да изследваме какво ни казва Словото и то с думи, които разбираме.

* Тази част от лекцията е подготвена от българските издатели. Имайки пред вид динамичното развитие на Българското християнско книгоиздаване, предполагаме, че информацията в нея ще загуби актуалността си скоро след издаването на тази книга.

Много читатели на Библията в България се придържат към ревизираното издание от 1923 г., или към негова последваща ревизия от 40-те години. Тези от тях, които са имали възможност да го сравняват с чужди преводи или с гръцките и еврейски оригинали, са се убедили, че на някои места текстът е неточен и често пъти е обременен с излишни курсивни текстове*. Друг недостатък са остарелите правопис и лексика. Въпреки това, този превод е най-разпространеният и най-широко използваният у нас.

Друга възможност представлява Синодалното издание на Библията (1981 г.). Този превод е най-точният съществуващ до момента на български език. В Стария Завет на това издание на Библията са включени т.нар. неканонични книги, които се считат от Православната църква за полезни за поучение, но не боговдъхновени. Като пречка при работа с текста, се явяват остарелите падежни форми, отдавна отпаднали от книжовния език.

Библиографска рядкост за България представлява преводът на Петко Рачев Славейков (1871). За нашата страна той изиграва роля, подобна на тази на Лутеровия превод за Германия – това е първото издание на Библията след Възраждането, което поднася Божието Слово на нашия народ на разбираем, говорим език. Преводът е изпълнен от колектив от петима преводачи: Петко Славейков, Константин Фотинов, Сичан Николов и мисионерите д-р Лонг и д-р Ригс. Всички следващи издания (вкл. това от 1923 г.) се базират на този превод. Въпреки повече от вековната си възраст, той поразява с живия си език и голямата си точност. Труден е за четене поради остарелия правопис. Този, който ползва английски или немски език и не е останал удовлетворен от съществуващите преводи на български, може да прибягне към чуждите такива. Тук трябва да се споменат немският Елберфелдеров** превод, извес-

* Тук е мястото да отбележим, че текстовете в курсив, както в това издание, така и в повечето български и чужди преводи, означават думи, които липсват в оригинала и са добавени от преводачите с цел изясняване смисъла на текста – бел. ред.

** Elberfelder Bibel

тен с педантичната си точност, английските New American Standard Bible и New King James Version.

2. *Конкорданси.* Те представляват азбучни списъци на понятия със съответните части от Библейския текст. Чрез тях могат да се търсят текстове по една или няколко думи, или да бъдат проследявани паралелните места, отнасящи се до определена тема. Конкордансът трябва да бъде съгласуван с конкретния превод. За споменатия вече превод на български от 40-те години, съществува Славянски Библейски Конкорданс на д-р Стефан Банков, издаден в САЩ през 1987 г.

4. *Речници.* Библейските речници дават в азбучен ред общи сведения и кратки обяснения към дадени теми, сведения за съдържанието на библейски книги, преводи на имената и друга полезна информация относно географията, историята, археологията, флората и фауната в Библията. През 1884г. е издаден един български библейски речник, съставен на основата на Славейковия превод (отпечатан в Цариград от Бояджиян), чиито недостатъци са остарелият правопис и лексика. Въпреки това, той може да бъде много полезен при изучаването на Библията. През 1979 г. на български е издадено друго помагало, озаглавено „Обяснена Библия или Библейски справочник“, за чието съставяне издателите посочват като източници „Толковател Библии“ на Я. Бокмелдер, „Библейски спутник“ на Б. Геце и английската „Векове и диспенсации“. Накрая ще отбележим, че някои български издателства вече подготвят преводи на добри съвременни библейски речници.

5. *Други помагала.* В някои издания на Библията има исторически карти, които помагат при изучаване на библейските събития в историческата им последователност. Някои западни християнски издателства отпечатват т.н. библейски атласи, които са незаменимо помагало за сериозния читател. Литература с данни за археологически открития, култура, растителен свят, държавно устройство, военно дело на библейските държави, могат да бъдат от голяма полза при работа с Библията.

Един добър и разбираем библейски превод и няколко прости помагала са всичко, което ни е нужно за начало. Трябва обаче на всяка цена да избягваме преводи и помагала с либерално или критично отношение към Библията, както и материали и брошури от различни секти.

Обобщение

Докъде бихте искали да стигнете в разбирането на Божието Слово след една, пет или десет години? Дали ще бъдете дете, младеж или възрастен в духовно отношение? Ще бъдете ли в състояние да смилате твърдата храна от Словото или още ще пиете мляко (1. Кор. 3:1-3)?

„Понеже, докато вие трябваше досега, според изтеклото време и учители да станете, имате нужда да ви учи някой изново най-елементарните начала на Божиите словеса и достигнахте да имате нужда от мляко, а не от твърда храна. Защото всеки, който се храни с мляко, е неопитен в учението за правдата, понеже е младенец, а твърдата храна е за пълнолетните, които чрез упражнение са обучили чувствата си да разпознават доброто и злото“ (Евр. 5:12-14).

Изборът е наш: ако сме още млади и неопитни във вярата, нека „като новородени младенци да пожелаваме чистото духовно мляко“ на Словото, за да растем в Господа (1. Петр. 2:2).

Ако сме вече по-зрели в Словото, можем да преминем на „твърда храна“, за да развиваме своето духовно познание и проникателност.

2-ри ден – Втор. 11:18-21.

Към кои различни области на живота насочват думите „сърце“, „ръка“, „стълбове“, „порти“? Ако се ръководим от този стих, как най-добре можем да научим Словото?

3-ти ден – 2. Тим. 2:14-19.

Какъв проблем се разкрива в стиховете 14 и 16-18? Какво разрешение показва ст. 15? Назовете четири причини, поради които трябва да се изучава Божието Слово.

4-ти ден – Псалм 119:9-16.

Какво вътрешно отношение разкрива тук псалмистът? Как постъпва той? Как се „упазва“ Словото в сърцето?

5-ти ден – Псалм 1.

Опишете „блажения човек“ от този псалм. Защо той има успех? Какво трябва да избягва?

6-ти ден – Яков 1:22-25.

По какъв начин Словото може да действа като огледало? Какво трябва да се направи за това? В какво отношение помежду си са послушанието и духовното самозалъгване?

7-ми ден – повторение.

Какво научихте за значението на Божието Слово във вашия живот? Коя вътрешна нагласа и кой начин на поведение ще промените в живота си вследствие изучаването на тези текстове?

Научи ни да се молим

Хора, които са в опасност или нужда, които се давят или умират, едва ли се затрудняват да извикат към Бога. Това идва така естествено, както дишането и рядко се забелязва склонност към механично повтаряне на наизустени молитви. При такива обстоятелства молитвата не е досадно задължение, което трябва да се изпълни колкото е възможно по-бързо, за да се успокои съвестта. Тя е един отчаян вик към Бога от дълбока нужда, в която само Той може да помогне. „О Боже, моля Те, помогни ми!“ – това е викът на онези, които вече не са прекалено заети, прекалено самодоволни или неверни, за да се молят.

Християните масово признават, че молитвеният живот е най-слабата част от редовния им духовен живот. Те признават, че успехът в духовна работа зависи от молитвата и липсата на успех се дължи на липса на молитва. И въпреки че почти всички се молят, малко са истинските хора на молитвата.

Молитвеното училище на Господа

Апостолите също усетиха за себе си този недостиг. „Господи, научи ни да се молим“ – помолиха Го те – „както и Йоан е научил своите ученици!“ (Лука 11:1). Тази молба дойде, когато наблюдаваха Господ Исус да се моли – а Той наистина беше човек на молитвата. Те почувстваха Неговата ежедневна зависимост от молитвата. Той ставаше преди изгрев слънце, за да се моли и да търси лицето на Своя Отец (Марк 1:35). Понякога Той се молеше цяла нощ (Лука 6:12). Той се молеше за тяхното добро и за доброто на останалите (Йоан 17-та гл.).

За Господ Исус молитвата не беше необходимост при нужда, а част от Неговия живот. Той искаше учениците Му да се молят упорито и без да се отказват (Лука 18:1). Неговите

молитвени уроци се състояха в ежедневен пример и поучение. Той каза: „Искайте и ще получите, търсете и ще намерите, хлопайте и ще ви се отвори“ (Мат. 7:7). Употребеното в гръцкия оригинал продължително глаголно време подчертава нарастващия интензитет на молитвата: искайте, и не преставайте, търсете неспирно, хлопайте постоянно!

Господ илюстрира това учение с разказа за един човек, който посред нощ, умолявайки настойчиво, хлопа на вратата на свой приятел (Лука 11:5-9).

Бог винаги е казвал на вярващите свободно да Го призовават (Ерем. 33:3).

Господ Исус разшири и подсили тази покана, като я отнесе и към самия Себе Си: „Ако пребъдете в Мене и думите Ми пребъдат във вас, искайте каквото и да желаете, и ще ви бъде“ (Йоан 15:7).

„...ако поискате нещо от Отца, Той ще ви го даде в Мое име ... искайте и ще получите, за да бъде радостта ви пълна“ (Йоан 16:23-24).

Този призив е почти невероятен, но Бог не може да лъже (Тит 1:2). Който не вярва на Бога, Го прави лъжец (1. Йоан 5:10). Бог е истинен, дори и всички хора да са лъжци (Римл. 3:4). Р.А.Тори писа: „Да се молиш означава да теглиш от банката..., която има най-големия капитал във Вселената – небесната банка.“¹

Разговор с Бога

Какво представлява молитвата? Има различни, широко разпространени, но неверни възгледи. Някои разглеждат молитвата просто като една психологическа активност. Медици са наблюдавали влиянието на молитвата върху душевното състояние на смъртно болни хора, изчезването на болестни явления и ускоряването на оздравителния процес. Те смятат, че молитвата има психологическо въздействие върху тялото. Други разглеждат молитвата като душевна опора. Те казват:

„Щом смяташ, че ти помага, значи е добре!“ Други пък определят молитвата като суеверие. Всички тези хора малко знаят за Бога на Библията. За тях молитвата е като магия – тя действа независимо дали я извършва жрецът, свещеникът или религиозният шарлатанин. Някои убеждават Бога, вместо да разговарят с Него. Други четат молитвите си като религиозно упражнение.

Нито една от тези представи не може да се свърже с мисълта за общение с Бога по един разумен начин, чрез който се освобождава Неговата сила. Тези различни възгледи не признават Бога за Такъв, Който чува и действа в отговор. Молитвата е пряк разговор с Бога, на базата на Неговото собствено откровение в Писанието, при което достъпът до Него и Неговите реакции се определят от духовни принципи и закони. Тя е възвисяване на душата към Бога (Псалм 25:1), зов от дълбините на сърцето (Изх. 2:23; Псалм 5:2; 18:6).

Камерон Томсън писа: „Молитвата е разпростирането на нашата и на други хора безпомощност в името на Господ Исус, пред любящите очи на един Баща, Който знае нашите нужди, разбира ни, грижи се за нас и ни чува. Молитвата е диханието и въздишката на душата към Бога. Молитвата е повече приемане на доброжелателността на Бога, отколкото преодоляване на Неговото несъгласие“.² Някой е нарекъл молитвата „ключът към Божиата съкровищница.“

При молитвата въпросът не е да запознаем Бога с нашите нужди, защото Той ги знае още преди да Го помолим (Мат. 6:8; Лука 12:30). Не става дума и за това, да искаме да променим Неговите вечни планове, а да се молим в съгласие с тях.

Бог иска да действа чрез нашата молитва, така както иска да действа и чрез нашата вяра. Молитвата наистина е акт на истинска вяра. Изумително и чудесно е, че молитвата ни е дадена като средство, чрез което можем да се хванем за Бога

(Исаия 64:7). Понякога сме склонни да разглеждаме молитвата като обикновена молба. Обаче тя включва много повече. Кой разговор или кои отношения могат да се състоят само от молби?

Главните аспекти на молитвата са следните:

1. *Поклонение*. Псалм 100:4 ни призовава: „Влезте в портите Му със славословие“. Как по-добре бихме могли да влезем в Божието присъствие? „Хвалете Господа“ или еврейското „Алилуя“ е израз, много характерен за псалмите. Господ Исус поучаваше самарянката, че Бог търси поклонници (Йоан 4:23). Предмет на поклонението е *самата същност* на Бога, а не това, което Той *прави* за нас – разлика, забравена от повечето вярващи. Поклонението е даване на Бога, а не вземане (Псалм 96:8). Мария пееше: „Величае душата ми Господа“ (Лука 1:46). „Величае“ означава прославяне, хваление (Псалм 34:3). Занимавайте се с качествата на Бога, за да създадете основа за поклонението си.
2. *Благодарение*. Когато пристъпваме в Божието присъствие, заедно с хвалението идва и благодарението (Псалм 100:4; 95:2). Въпреки многото благословения от Господа, спасеният свят живее в състояние на неблагодарност (Римл. 1:21). Веднъж Исус изцели десет прокажени, но само *един* благодари. Исус попита: „Нали се очистиха десетимата? А къде са деветимата?“ (Лука 17:17). Когато пристъпваме пред Господа, трябва да си припомним всички Негови благословения и да ги изброяваме едно по едно. Това са например здраве, материални и духовни благословения в Господа и в общението с неговия народ. А трудностите? Да, Бог действа и чрез тях за наше благословение (Римл. 8:28). В 1. Сол. 5:18 и Ефес. 5:20 Словото ни призовава да благодарим за всички неща. *Благодарението* подготвя пътя към по-нататъшни благословения.
3. *Изповядване на греховете*. Нашият Бог е свят и всичко, което омърсява мислите и действията ни, пречи на нашето общение с Него и на молитвите ни. (Псалм 66:18). Трябва

да изповядаме греховете си и да се откажем от тях (Притчи 28:13). Трябва да бъдем искрени спрямо Бога, също и относно пропуските ни за добри дела, а не само относно грешните ни мисли и действия. Псалмистът се молеше: „Изпитай ме, Боже и познай сърцето ми“ (Псалм 139:23). Ние трябва да имаме чисти сърца, за да живеем със Светия Бог. Колкото по-близо е един човек до Бога, толкова по-остро е съзнанието му за грях. (Исая 6:5). Когато искрено сте изповядали греховете си, трябва да приемете Неговата прошка (1. Йоан 1:9).

4. *Застъпничество*. Грижата за хората около нас и убеждението, че молитвата може да промени нещата, ни кара да се молим. Мойсей е бил силен застъпник. Когато четем Числа 12:1-13 и Изх. 32:7-14, добиваме ясното впечатление, че неговите молитви са допринесли за запазването на сестра му Мариам и на израелския народ от Божия съд. Сам нашият Господ Исус всеки ден се застъпва като Ходатай за нас пред Отца (Евр. 7:25). В новозаветните послания непрекъснато четем за ходатайства за църквите и за отделни хора. Сериозните застъпници имат молитвен списък с неща, които редовно представят пред Бога. Множествата от непокаяни хора около нас, болните, страдащите – те всички имат нужда от нашите молитви. Други сериозни нужди, като необходимостта от работници за евангелизацията на света, също би трябвало да ни занимават (Мат. 9:37-38).

5. *Молби*. Нашите ежедневни нужди трябва да бъдат представяни пред Бога (Мат. 6:11), но ние не трябва да се тревожим за тях (Мат. 6:25-34). Важни са духовните нужди, като например молитвата за разбиране на Неговото Слово (Псалм 119:34) или за освобождение от човешка несправедливост и потисничество (Псалм 119:133-134). Ние също имаме нужда от водителство, що се отнася до ежедневните ни задължения и решения. Този, Който знае кога едно врабче пада на земята и е преброил космите на главата ни, не счита нищо за прекалено маловажно, за да се молим за него. (Мат. 10:29-31).

Условия за молитвата.

Молитвата трябва да отговаря на истината, на известни принципи, условия и закони. Те са описани в Словото и може би доста се отклоняват от нашата представа за молитвата, т.е. от онова, което сме научили в детството си. Когато се молим съгласно Божията истина, можем да бъдем сигурни, че Бог чува молитвата ни. Помнете обаче, че молитвата не е наше право, а привилегия, която Бог ни дава. Бог слуша онези, които са със смирен и съкрушен дух, а не онези, които само изискват и се оплакват (Исаия 66:2; Псалм 51:17). Гордост и високомерие във всичките им форми са голяма обида за Бога (1. Царе 2:3; 15:23).

Разгледайте следните причини, поради които молитвата е толкова благословена привилегия:

1. *Привилегията на Божието дете.* Вярващите са Божии деца единствено чрез вярата в Исус Христос (Гал. 3:26). Във всяко Божие дете живее Светият Дух. Всички спасени хора са деца на гнева и непокорството (Ефес. 2:1-3). Ние можем свободно да пристъпваме в Божието присъствие, но само чрез кръвта на Исус Христос (Евр. 10:19). Не всеки има това право. Господ Исус каза, че не е правилно хлябът да се вземе от децата и да се даде на чуждите (Мат. 15:26).

Ние трябва да се молим в името на Господ Исус (Йоан 14:13-14; 15:16; 16:23-26). Никой не може да дойде при Бога, освен чрез Господ Исус (Йоан 14:6). Бог се прославя в Сина Си. Бог може да отговори на молитвата на всеки човек, ако това Му е угодно, но това право принадлежи единствено на Бога – не на човек. Моленето *в името на Господ Исус Христос* не е магическа формула в края на молитвата. То показва на каква основа се приближаваме при Бога, за да Му представим онова, което е в съзвучие с неговия характер и желания, доколкото можем да установим това. Молитвата *в името на Господ Исус* всъщност означава да поканим Христовия Дух да поеме контрола над всичко, което представяме пред Бога. Нека с увереност да дойдем пред Бога (Ефес. 3:12)!

2. *Привилегията на вярващия.* Онзи, който идва при Бога, едва когато е опитал всичко и нищо не е постигнал, е човек с малко вяра. Който се моли, и при това се съмнява в Божиите обещания за молитвата, накърнява честта Му и е непоследователен. „Такъв човек да не мисли, че ще получи нещо от Господа“ (Яков 1:7). Господ смъмри невярващите Си ученици, които се бяха възползвали от властта Му (Лука 9:41; Мат. 17:17). Съмнението осуетява мощното Божие действие (Мат. 13:58). Вярата, дори и да е малка като синапово зърно, може да премества планини, ако е вяра в Истинския обект, а именно в Бога и Неговото Слово (Мат. 17:20). Понякога, Господ питаше хората дали вярват, че Той може да направи онова, за което Го молят. Когато те отговаряха положително, Той отвърщаше: „Нека ти бъде според вярата“. И тогава вярващите виждаха резултата (Мат. 9:28-30). „Всичко е възможно за този, който вярва“ – каза Господ на един баща, който умоляваше за изцелението на детето си. Бащата отвърна: „Вярвам, помогни на неверието ми!“ (Марк 9:23-24). Господ Исус изцели детето и отговори на молитвата на бащата. Римският стотник не знаеше много за молитвата, но заложи вярата си на правилната личност (Лука 7:2-10).

Без вяра не само е трудно, но и невъзможно да угодим на Бога (Евр. 11:6). Очаквате ли отговор на молитвата си? Ако не, спестете си усилието да се молите. Нека пристъпим пред Господа с молитвата на вярата (Яков 5:15).

3. *Привилегията на проявяващия готовност.* Божията добра и съвършена воля благославя онези, които Му предават телата си (Римл. 12:1-2). Ако от самото начало приемаме Неговата воля, тогава можем и да се молим според Неговата воля (1. Йоан 5:14-15). Как можем да познаем Божията воля за неща, които не са изрично разяснени в Словото? Божията воля е разкрита в Словото под формата на ясни *обещания*, от които можем да се възползваме; на *принципи*, към които можем да се придържаме; на *заповеди*, които да изпълняваме и *предупреждения*, които трябва да имаме предвид. Ако се молим според Божията воля, няма да бъдем егоистични и да се молим погрешно (Яков 4:3).

Как стои въпросът с молитвата за онези, които не познават Господа? Ние можем да изискваме спасението за Христос, защото Той иска всички да бъдат спасени (2. Петр. 3:9; 1. Тим. 2:4). Между молитвата на вярващите и спасението на грешниците има тясна връзка. Да се молим на Бога за тях. А как стои въпросът с молитвата за болните? Можем ли да вярваме, че Бог ще изцели всички, ако се молим за тях? Някои Божии деца са убедени в това. Трябва обаче да разгледаме опитностите на апостол Павел (2. Кор. 12:8-9), на Трофим (2. Тим. 2:40), на Епафродит (Фил. 2:25-30), на Тимотей (1. Тим. 5:23) и на други, които всички трябваше да понесат болести, въпреки че ходеха с Господа. Ако всяко Божие дете имаше правото да изцелява, никой вече нямаше да умира от болест. Христос изцели много хора, също и апостолите изцеляваха. Оттогава насам много са изцелените в Неговото име. Молитвата на вярата и днес може да изцелява болни (Яков. 5:15). Ако имаме пред Господа увереността, че Неговата воля е да изцели някого, можем съответно и да се молим за това.

Как стои въпросът с основни неща, като жилище, работа, пътувания и работа за Бога (Яков. 4:13-15)? Готови ли сме да вършим Неговата воля (Лука. 22:42)? Искаме ли да приемем божествен съвет (Притчи. 11:14)? Готови ли сме да изчакаме, докато получим сигурност за дадено нещо? Готови ли сме да вземаме такива решения, които отговарят на Неговите интереси (Мат. 6:33)? Тогава Той ще ни води (Притчи. 3:6-5). Нека застанем пред Него – готови да вършим Неговата воля (Йоан. 7:17).

4. *Привилегията на послушния.* Вече обърнахме внимание на необходимостта да стоим неопетнени пред Бога. Грехът прави небето медно (Втор. 28:23). Но активното послушание във всяка област носи със себе си обещанието за Божието благословение (Исаия. 1:19; Ерем. 7:23). Господ Исус бе послушен във всяка област на живота. „Аз върша всякога онова, което е Нему угодно“ – каза Той (Йоан. 8:29). И е много показателно, че Господ Исус биваше чут винаги, когато се молеше. Нека пребъдваме в Него, за да получим за каквото и да се молим (Йоан. 15:17).

Чути молитви

Ще отговаря ли Бог винаги на молитвите ни, когато изпълняваме тези условия? Отговорът е „Да“. Ние обаче трябва за си припомним, че Бог чува и отговаря по различни начини на молитвите.

Леман Щраус³ говори за *директен отговор*, *забавен отговор*, *неочакван отговор*, *отхвърлен отговор*. Към това се прибавя и *неблагоприятният отговор* на молитви, които по-добре да не бяхме отправяли.

1. *Директни отговори* са например освобождението на Петър от затвора, докато църквата се молеше (Деян. 12:5-11) или молитвата на Илия, която първо заключи небето и после отново го отвори. (Яков 5:17-18). Псалмистът се радваше, че Бог чува молитвите му (Псалм 116:1-2).
2. *Забавени отговори*. Пример за това е молитвата на милиони вярващи за пришествието на Господ Исус (Откр. 20:20). Времето за това още не е назряло. Мария и Марта помолиха Господ Исус да се върне бързо и да изцели брат им, но Той изчака, докато Лазар умря (Йоан 11:3-6,14-15). Това даде на Господ Исус възможност да извърши по-голямо чудо, като възкреси Лазар от мъртвите. Да се чака Господ често не е лесно, но си заслужава (Псалм 69:3; 37:7; 9:34).
3. *Неочаквани отговори*. Бог иска да замести предмета на нашите молитви с нещо по-добро. Господ имаше за Павел нещо по-добро от това да отнеме „тръна от плътта му“: Неговата предостатъчна благодат (2. Кор. 12:7-9). Молитвата на Господ Исус в Гетсимания беше: „Ако е възможно, нека ме отмине тази чаша, не обаче както Аз искам, но както Ти искаш“ (Мат. 26:39). Отговорът на Бог Отец имаше за резултат спасението на милиони хора чрез кръвта на Неговия Син.
4. *Отхвърлени отговори*. Пример е молитвата на Илия да умре (3. Царе 19:4-5), която бе изказал във време на

слабост и отчаяние. Вместо това, той бе подкрепен и възстановен. Учениците на Исус искаха да падне огън от небето, за да унищожи едно самарянско село (Лука 9:54), но Господ беше дошъл да спасява, а не да руши.

5. *Отговори с отрицателно въздействие* виждаме в оплакването и искането на Израел да има цар (1 Царе 8:5-18), което по същество беше отхвърляне на Бога. Друг пример е желанието на Езекия да живее по-дълго (4 Царе 20:1-6), което щеше да доведе до трагични събития (4 Царе 20:12-19). Възможността Бог да изпълни нашата молба и въпреки това да предизвика душевна празнота, трябва да събуди у нас още по-дълбоко желание да се молим според Неговата воля (Псалм 106:15).

Други благословения на молитвата

1. *Духовна сила* получаваме чрез молитвата, като черпим сили и обновление за душите си от извора (Исаия 40:31).
2. *Духовна святост* получават онези, които изпълняват призива на Господа: „Бдете и молете се, за да не паднете в изкушение“ (Мат.26:41; 6:13).
3. *Духовна власт* изпълва нашето служение, ако се молим за дръзновение (Деян. 4:29-31) и търсим мъдрост отгоре, за да отговаряме на противниците си (Деян. 6:10).
4. *Духовното общение* с Бога в молитвата ни прави способни да виждаме нещата така, както Той ги вижда и да израстваме в познаването на Бога и на Неговите пътища (Деян. 10:9-35).
5. *Духовно просветление* получаваме, ако се молим Бог да отвори очите ни, за да разбираме Словото Му (Псалм 119:18) и пътя, по който да вървим (Псалм 119:105).

Помислете за безграничните средства и възможности на Бога, при Когото идваме. Той може да задоволи всяка нужда „според Своето богатство в слава в Христа Исуса“ (Фил.

4:19). „Невъзможното за хората за Бога е възможно“ (Лука 18:27).

Той отправя към сърцата ни предизвикателния въпрос: „Има ли нещо невъзможно за Мене?“ (Ерем. 32:27; Бит. 18:14). Ако вярваме и не се съмняваме, ще разберем отговора.

1 R. A. Torrey „The Power of Prayer“, New York, 1924

2 Cameron Thomson „Master Secrets of Prayer“ , Lincoln, 1959

3 Nehmann Strauss „Sense and Nonsense about Prayer“, Chicago, 1974

Научи ни да се молим

1. Кои два аспекта на молитвата се споменават в Псалм 100:4? Как бихте дефинирали разликата между двата? Кое е по-трудно за вас? Защо?
2. За кои благодеяния псалмистът благодари на Господа в Псалм 103? Как псалмистът прославя Господа за Неговите качества и характер?
3. Направете си списък от нещата, които Бог е сторил за вас и *Му благодарете* за това, *което е направил!* На друг лист запишете качествата на Бога и *Го прославете* за това, *което е!*

Причини за благодарение

Причини за хваление

4. За какво се моли Давид в Псалм 32:1-5? Какво казва Давид за състоянието на човека преди и след изповядването на греховете му?

5. Каква стойност придаваше Самуил на молитвата за други (1. Царе 12:23)? За кого трябва да се молим?

Ефес. 6:18-20

1. Тим. 2:1-4

Лука 6:28

Яков 5:16

Какво можете да направите на практика, за да сте сигурни, че редовно и ефективно се молим за други? Използвайте молитвения списък (лекция 8) в продължение на една седмица. След това може би ще искате да разработите свой собствен метод.

6. За кои лични нужди би трябвало да се молим?

Псалм 37:5

Мат. 26:41

Евр. 4:16

Яков 1:5

1. Петр. 5:7

Как размисълът върху собствените ни нужди може да ни бъде от помощ в молитвите за други?

7. Определете *условията* за успешна молитва:

Йоан 15:7

1. Йоан 5:14-15

Йоан 14:13

Мат. 21:22

Какво означава според вас молене „в името на Господ Исус“?

8. Определете *пречките* за ефективна молитва:

Притчи 21:13

Притчи 28:9

Езек. 14:3

Малахия 1:8-9

Мат. 6:14-15

Як. 1:6-7

Яков 4:2-3

1. Петр. 3:7

9. Причислете различните форми на отговор на молитви към съответните библейски стихове!

директен	а) Йоан 11:3-6; 14:15
забавен	б) Деян. 12:5-11
отхвърлен	в) Числа 11:18-20; Пс. 106:15
с отрицат. последствия	г) 3. Царе 19:4-5

10. Предайте със свои думи Фил. 4:6-7.

Как бихте определяли собствения си молитвен живот във връзка с този стих? Какви промени планирате?

Ние сме Негови свидетели

В опасност ли е обикновеният човек да загуби душата си навеки? Господ Исус каза: „Понеже тясна е портата и стеснен е пътят, който води в живот и малцина са ония, които ги намират“ (Мат. 7:14). В какво състояние се намира някой приятел или съсед, за когото по нищо не личи, че познава Господ Исус Христос? „А който не вярва е вече осъден, защото не е повярвал в името на единородния Божий Син“ (Йоан 3:18). Това са ужасяващи думи, които не бива да ни оставят бездейни или пасивни. Как можем да свържем това с общата констатация, че може би 95% от всички християни не считат за съществена част на своето призвание благовестването на Евангелието? Господ Исус каза преди 2000 години: „Жетвата е изобилна, а работниците – малко!“ (Мат. 9:37). Забележете, че не липсват възможности и случаи, а *работниците са малко!*

Грижата на Господ Исус за човешките души бе толкова голяма, че Той плака за един град, който Го бе отхвърлил (Лука 19:41-42). Той не искаше „да погинат някои, а всички да дойдат на покаяние“ (2. Петр. 3:9). Той искаше всички хора да се спасят и да достигнат до познание на истината (1. Тим. 2:4). Господ Исус прекара живота Си като ходеше от място на място и проповядваше Божието царство. Той беше великият личен евангелизатор, който според разказите на Евангелията спечели повечето хора индивидуално. Господ Исус представяше пред слушателите си ужаса на една вечност далеч от Бога и ги предупреждаваше да се боят от Бога, Който има властта да хвърля душите в ада (Мат. 10:28).

Призив към свидетелстване

Призивът на Господа „Елате след Мене и аз ще ви направя ловци на човеци“ (Мат. 4:19) е недвусмислен. Той искаше те да оставят мрежите си; Той се интересуваше повече от човешкото море, отколкото от рибите (Лука 5:4,10). Исус ги призова да излязат като духовни жетвари. „Повдигнете очите

си и вижте, че нивите са вече бели за жетва. Който жъне, получава заплата и събира плод за вечен живот“ (Йоан 4:35-36). Те трябваше да сеят Божието Слово в сърцата на хората (Марк 4:14), да го поливат с молитвите си и да жънат души за Божието царство. Те трябваше да бъдат свидетели в съдебната зала на един често недружелюбен свят (Деян. 1:8). Божият Дух им бе даден, за да ги направи способни да възвестят Божието послание към грешниците. Така първите християни ходеха навсякъде и проповядваха Словото (Деян. 8:4).

Учудващо е, че Бог е поверил толкова важно дело на слаби човечи. Лерой Ейм пише: „Бог би могъл всеки ден да изписва Йоан 3:16 върху цялото небе или да го напише буква по буква чрез звездите. Вместо това Той е поверил на нас тази важна задача – разпространението на Евангелието“.¹

Това, че благовестието е поверено на нас, е сериозен и свят въпрос (1. Сол. 2:4) и би трябвало да бъде от най-голямо значение за нас – въпрос на живот и смърт (Римл. 9:3). „Така нека говорят изкупените от Господа“, а не да мълчат (Псалм 107:2). Имаше един човек, който бе обладан от легион демони, което личеше от дивия му живот сред гробовете. Когато бе спасен, Господ Исус веднага го изпрати като свидетел между своите (Марк 5:19). Една неморална и библейски необразована жена стана неговата първа благовестителка в една чужда област (Йоан 4:28-29,39). Слепият, когото Господ Исус изцели, също не знаеше много, но можеше да каже: „Едно зная, че бях сляп, а сега виждам“ (Йоан 9:25). Нито един стих от Светото Писание не казва, че благовестването е дар само за отделни или професионално образовани християни. Дори да не можем да говорим като Петър, поне можем като Андрей да доведем други при Господ Исус (Йоан 1:40-42). Никой не може да достигне до нашите познати и приятели по-добре от нас. Да предупредим онези, които още живеят в грях не е нечия чужда, а наша лична отговорност.

Какво пречи на свидетелството ни

Очевидно е, че има много препятствия, които въздържат вярващите от дадената им от Бога задача.

1. *Страх.* Ние се страхуваме от това да не обидим другите, да не им противоречим или да не бъдем наречени фанатици. Понякога се страхуваме да не направим нещо погрешно. Но Писанието казва: „Страхът от човека туря примка“ (Притчи 29:25). Страхът блокира Божието благословение и е в противоречие с постоянния Божи призив „Не се страхувай“. Какво можем да сторим? Да се молим за дръзновение (Деян. 4:29). Дори мъж като апостол Павел познаваше този страх, но Бог благослови неговата решителност, въпреки това да свидетелства за Господ Исус (1. Кор. 2:3). Другите вярващи се окуражават, когато ние сме дързостни (Фил. 1:14). Който е смел, действа дори когато се страхува.
2. *Недостатъчен авторитет.* Ако Евангелието за Господ Исус Христос не се вижда явно от целия ни живот, няма да имаме успех (Фил. 1:27). Господ не искаше последователите Му да се опитват да бъдат негови свидетели в живота си, без силата на Светия Дух (Лука 24:49). Свидетелството на богобоязливите вярващи се състои в „доказателство от Дух и от сила“ (1. Кор. 2:4).
3. *Недостатъчно обучение.* Господ прекара много време в обучение на учениците си. Ако се чувстваме неловко и не знаем подходящ библейски стих, може би ни се иска да се предадем и откажем. Затова е ценно да имаме добре подготвено свидетелство. Добре е също да научим наизуст няколко простички библейски стиха, които ясно сочат пътя на спасението.

Тук предлагаме една последователност от често използвани библейски стихове:

- а) Бог ни предлага вечен живот (Йоан 5:24)
- б) Всички съгрешиха (Римл. 3:23)
- в) Наказанието за греха е смърт (Римл. 6:23)
- г) Всички хора са призовани да се обърнат и да се покаят (Деян. 3:19)
- д) Христос понесе нашите грехове на кръста (1. Петр. 2:24)
- е) Христос е Бог, приел човешка плът (Йоан 1:1,14)
- ж) Спасението е по благодат, а не чрез дела (Ефес. 2:8-9)
- з) Приемането на Христос означава притежание на вечен

- живот (1. Йоан 5:11-12)
- и) Ние сме поканени да го приемем (Йоан 1:12)
 - й) Ние трябва да изповядаме Исус като Господ (Римл. 10:9-10)
 - к) Ние имаме сигурност и знаем, че притежаваме вечен живот (1. Йоан 5:13)

4. *Бездействие.* Бездействието може да съществува дори когато се премахнат всички останали недостатъци. Новоповярвалите често са много по-запалени свидетели за Господа в началото, отколкото по-късно, когато са научили повече. Безпричинното бездействие е представено по следния начин в Екл. 11:4: „Който се взира във вятъра, няма да сее и който гледа на облаците, няма да жъне.“

Свидетелство чрез Словото

Да се свидетелства означава да се разказва на другите за Христос. Така можем да сложим началото:

1. *Бъдете истински въодушевени от Исус Христос!* Разказвайте на другите за Него с голяма радост! Въпреки че е най-оспорваният човек в историята, Той е и най-поразителният. Става дума преди всичко за Него, а не за църквите и за провалящите се християни!
2. *Поемете инициативата!* Господ Исус беше търсач. Той не чакаше хората да дойдат при Него (Лука 19:10). Той ходеше в много домове и населени места, за да намира изгубени души. Опитайте се да създадете мостове на доверието към другите и да разговаряте открито и свободно с тях. Интересувайте се от другите!
3. *Намерете общи интереси!* Ние трябва да се научим да бъдем добри слушатели. Сигурно е възможно да се намерят общи теми за разговор и дейности, които да не ни въвличат в света и неговата поквара. Актуални събития могат да улеснят началото на духовен разговор. Целите, амбициите и нуждите на хората също са възможност за това.

4. *Молете се за водени от Бога срещи!* Бог иска да ни заведе при търсещи сърца (Деян. 8:26-39). Всеки отделен човек е важен за Него и Той често води слугите Си по дълги пътища, за да разговарят с един-единствен човек (Йоан 4:3-7). Молете се да спечелите поне една душа за Христос!
5. *Използвайте Божието Слово!* Смето е Словото. То е средството, чрез което хората биват новородени (1. Петр. 1:23). Нашата задача е да благовестваме Словото (Фил. 2:16). Бог ще се погрижи То да изпълни намерението Му (Исая 55:10-11).
6. *Разкажете как сте станали християни!* Вие трябва да сте наясно със собственото си спасение и да сте в състояние ясно да посочите пътя на други. Запишете свидетелството си, упражнявайте го и после го използвайте. Следващата лекция ще ви помогне за това.
7. *Задавайте добри въпроси!* Това беше и методът на Господ Исус. Питайте: „Интересувате ли се от духовни проблеми?“ Християни, които се опитват чрез анкети да осъществят първи контакти, често задават следния въпрос: „Ние имаме за цел да разговаряме с хората за това, какво общо има Исус Христос с днешното време. Имате ли няколко свободни минути?“ Опитайте се да разберете отношението на хората към днешните световни събития и към бъдещето. Особено популярна и обичана тема, върху която напоследък излизат много книги, е дали има живот след смъртта.

Свидетелство чрез нашия живот

Нашето свидетелство не се ограничава само в думи, а обхваща целия ни живот. „Така нека свети вашата виделина пред човеците, за да виждат добрите ви дела и да прославят вашия Отец, Който е на небесата.“ (Мат. 5:16). Едно от най-големите възражения срещу християнството е, че в църквата имало много лицемери. Въпреки че това най-често е само оправдание, а не истинска причина, поради която хората не искат да се покаят, трябва да се съгласим, че дори и един-единствен лицемер в църквата е вече много. Нашият Господ

също отхвърляше религиозните лицемери (Мат. 23:13-29). Трябва да водим такъв добър живот, че хората да се срамуват, ако говорят лошо за нас (Тит 2:8; 1. Петр. 3:16).

Въпреки че всички вярващи са призвани за Христови свидетели, не всички са се поставили на разположение на Бога така, че Той да може да ги употребява. Трябва да се изявяват следните черти на характера:

1. *Живот, подхранван от Бога.* Дали ще даваме плод, зависи от нашето пребъждане в Христос – истинската лоза; от нашето ежедневно черпене от Неговата пълнота. „Отделени от Мене не можете да сторите нищо“ – каза Той (Йоан 15:5). Важен момент в това подхранване е ползотворното ежедневно време за общение с Господа. „Христовото Слово да се вселява във вас богато“ (Кол. 3:16).
2. *Живот, ръководен от Бога.* Пълното отдаване е най-доброто свойство, което може да има глината в ръцете на грънчаря (Ерем. 18:6). Ако Христовият Дух ни управлява, ще можем да говорим за Господа в ситуации, подготвени от Него.
3. *Живот, който прелива върху другите.* Когато Божият Дух струи от нашия живот, хората биват завладени и освежени (Йоан 7:38). Действено свидетелство е „преливането на Христовия живот“². Добрината и приветливостта, която хората получават от нас, ги впечатлява повече от библейски стихове или информации за събрания. Ние трябва да сме на тяхно разположение, а не да се изолираме (Лука 15:1-2). Господ Исус знаеше за проблемите, страданията и грижите на хората. Той им даваше храна, утешаваше ги и ги изцеляваше, докато пръскаше семето на Божието Слово (Мат. 13:37).

Много хора знаят по нещо за Исус Христос, но са далеч от спасението. Вярата в Христос изисква предаване на живота ни, което ни довежда до жива връзка с една действителна личност. Неспасените хора не разбират това. И за това трябва да говорим. Ние искаме да разкрием Христос на другите като смисъл на живота. Това можем да направим

най-добре, когато Той е ясно видим като част от нашия живот. Всъщност Христос е нашият живот (Кол. 3:4).

Обобщение

Най-силната мотивация да предаваме нашата вяра на другите би трябвало да бъде Христовата любов (2. Кор. 5:14). Той умря за нас и ни даде заповед, която да ни води към действие. Втората мотивация би трябвало да бъде любящата грижа за другите. Двете са свързани (Мат. 22:37-39). Ако имаме нужда от допълнителна мотивация, то нека разгледаме предизвикателството на един невярващ: „Ако бях наистина твърдо убеден, както милиони хора твърдят за себе си, че познаването и практикуването на една религия в този живот влияе върху съдбата в друг, следващ живот, то тогава религията би била *всичко* за мен. Бих отхвърлил земните удоволствия като ненужен баласт, земните грижи като глупост и земните мисли и чувства като губене на време. Религията би била моята първа мисъл при ставане и моята последна представа, преди сънят да ме отнесе в света на безсъзнателното. Бих я превърнал в цел на живота си. Не бих се трудил за преходната плът, нито за светски съкровища, а само за славната корона в небесата, където съкровища и щастие са еднакво далеч от обсега на време и случайност. *Една душа, спечелена за небето, би заслужавала за мен и доживотни страдания...* Бих си поставил за цел да гледам само на вечността и безсмъртните души около мен, които скоро ще бъдат навеки нещастни и навеки блажени. Бих смятал за луди всички, които мислят само за този свят, за постигането на временно щастие и преходно богатство. Бих излязъл по света да проповядвам при подходящи и неподходящи случаи и текстът на моята проповед щеше да бъде: „Какво ползва човека, ако спечели целия свят, а изгуби душата си?“³

1 Le Roy Eims „Winning Ways“, Wheaton (Illinois), 1974

2 Le Roy Eims „What every Christian should know about Growing“, Wheaton (Illinois), 1976

3 Цитирано от J. Oswald Sanders „The Divine Art of Soul Winning“, Chicago, O.Y.

Ние сме Негови свидетели

1. Прочетете Марк 5:2-20. Какво заповядва Исус на човека, когото току-що бе изцелил (ст. 19)?

Какъв бе смисълът на тази молба на Христос?

Как се отнесе човекът към тази молба и какъв беше резултатът (ст. 20)?

Как можете да приложите тези стихове лично за себе си?

2. Предайте със свои думи 2. Кор. 5:18,20.

Какво е вашето задължение и как смятате да го изпълните?

3. Как бихте реагирали на твърдението: „Да разправят за Христос е работа на евангелизаторите!“?

4. Какво разкриват следните стихове за вечната участ на невярващия?

Матей 7:13

Матей 13:41-42

Как виждате вашата отговорност спрямо грешниците, като разглеждате Езек. 33:1-9?

5. Понякога не изповядваме Господ Исус пред нашите познати и приятели поради страх от отхвърляне или отблъскване. Ще носим ли по някакъв начин отговорност за това (Езек. 33:1-9)?

6. Един много важен аспект на евангелизацията е ежедневното свидетелство чрез нашия живот. По какво виждаме, че чрез своя живот солунците свидетелстваха за Христос (1. Сол. 1:5-9)?

Как можете да осъществите Мат. 5:16 сред съседите си, в училище или на работното си място? Направете конкретни предложения!

7. Някои вярващи смятат, че не е необходимо да се благовества на други, тъй като нашият живот и без това е свидетелство. Как бихте отговорили на това (Римл. 10:14-17)?

8. Когато разказваме как Господ Исус Христос е променил живота ни, можем да комбинираме устното свидетелство с това на живота ни. Какво каза слепият от Йоан 9:25, когато разпитваха за Господ Исус Христос?

Как жената при Якововия кладенец, даде свидетелство за Господ Исус (Йоан 4:28-29)?

Какъв беше резултатът (ст.39)?

9. Личното свидетелство е не само отлична възможност за един млад християнин, но може да се прилага успешно и от опитни християни. Прочетете Деяния 26:1-29 и забележете как Павел използваше личното си свидетелство. Какво направи той в началото на свидетелството си, за да спечели вниманието на своите слушатели за благовестието (Деян. 26:2-3)?

Защо Павел споменава както добрите, така и лошите аспекти на своя живот *преди* обръщението си (ст. 4, 5, 9-11)?

Как Павел използва *подробностите*, за да опише по-добре как е станал християнин (ст. 12-11) и как животът му се е променил *след като* е станал християнин (ст. 19-22)?

Как Павел вгражда Евангелието в своето свидетелство (ст.23)? Защо това е важно?

10. Назовете един човек, за когото ще се молите и на когото ще говорите през следващата седмица за Господа
Направете нещо добро на този човек (дума на признание и доброжелателност, някаква конкретна помощ, покана за кафе и т.н.). Запишете какво сте направили и как е реагирал човекът на това.
Доброто дело през миналата седмица беше
.
Реакцията беше
.

Личното свидетелство

Изрази като „свидетели“, „свидетелстване“, обикновено се чуват в съдебната зала. Същите изрази се използват в съдебната зала на този свят от вярващите, когато те изповядват своята вяра в Исус Христос като техният Господ и Спасител. Павел предупреждава своя млад ученик Тимотей: „Подвизавай се в доброто войнстване на вярата, хвани се за вечния живот, на който си бил призван, като си направил добрата изповед пред мнозина свидетели. Заръчвам ти пред Бога, който оживява всичко и пред Христа Исуса, Който пред Понтийския Пилат засвидетелства с добрата изповед“ (1. Тим. 6:12-13).

Изповядването на Исус Христос пред други е една голяма привилегия и може да бъде използвано от Бога, за да довежда души при Себе Си. Тази изповед обаче, може да предизвика гонения, даже да означава смърт. Понятията „свидетелстване“ и „свидетели“ са превод на една библейска дума („martyr“), която в някои езици е влязла в употреба със значението „мъченик“. В Библията тя също е употребена в този смисъл (Откр. 2:13) – когато християни са изповядвали вярата си в смъртна опасност. Господ е призовавал Своите последователи да не крият връзката си с Него. „Всеки, който изповяда Мене пред хората, ще го изповяда и Човешкият Син пред Божиите ангели“ (Лука 12:8; Мат. 10:32). Устната изповед на нашата вяра пред други, дори се свързва със спасението. „Ако изповядаш с устата си, че Исус е Господ и повярваш със сърцето си, че Бог Го е възкресил от мъртвите, ще се спасиш“ (Римл. 10:9). Това, че ние сме на страната на Господ Исус, не бива да бъде тайна.

Съдържание

Едно добро свидетелство съдържа две неща:

1. Най-напред, то трябва да бъде *свидетелство на очевидец*.

След обръщението на Савел от Тарс, Анания му каза следното: „Защото ще бъдеш свидетел за Него пред всичките човечи за това, което си *видял и чул*“ (Деян. 22:15). Добрият свидетел съобщава за това, което знае или е видял, а не за това, което предполага или чувства. В едно добро свидетелство за Исус Христос, вярващият съобщава как е срещнал Христос, как това е променило живота му и на основата на какви доказателства той твърди, че е Божие дете.

2. Свидетелят *под клетва прави тържествена декларация в отговор на въпрос за истинността на дадено твърдение*. Вярващият е призован: „Бъдете винаги готови да отговорят на всекиго..., който ви пита за вашата надежда“ (1. Петр. 3:15). Апостол Йоан в своето Евангелие свидетелства за неща, които бе познал като истинни. Павел написа за потвърждение на съмняващите се, че може ясно да засвидетелства възкресението на Христос от мъртвите. Ако това не беше така, той би бил лъжесвидетел в очите на Бога (1. Кор. 15:15).

Свидетелството на вярващия често започва с трудностите, особено с проблема за греха, който го е довел при Христос. „И мнозина от повярвалите дохождаха, та се изповядваха и изказваха делата си“ (Деян. 19:18). Защото те бяха зли в Божиите очи. Господ Исус Христос донесе спасение на милиони хора, измъчвани от чувство за вина, вътрешна празнота, липса на смисъл в живота, страх от смъртта и самота. Сега в техния живот дойдоха радостта и пълнотата. Преди всичко обаче, Господ Исус дойде, за да спаси грешниците (1. Тим. 1:15) и да ги запази от идещия гняв (1. Сол. 1:10). Вярващите свидетелстват за онзи момент в техния живот, когато са чули Евангелието на спасението си и са го повярвали (Ефес. 1:13). Те чуха за „изкуплението си чрез кръвта Му, прощението на прегрешенията, според богатството на Неговата благодат“ (Ефес. 1:7). Едно добро свидетелство е христоцентрично (Деян. 5:31-32).

То с право бива наречено „свидетелство Исус Христово“ (Откр. 1:2.9). Християните от I век особено са подчертавали факта, че Исус Христос е възкръснал от мъртвите (Деян.

2:32; 4:33; 13:30-31). Те цитирали изпълнени пророчества, както и свидетелства на очевидци. Важно е да се разкаже как Исус Христос е променил живота ни (1. Сол. 1:9; 1. Кор. 6:9-11). Павел в началото хулеше Бога и преследваше христианиците (1. Тим. 1:13), като дори стана предводител на гоненията. Доброто свидетелство често силно предизвиква слушателите и ги води до прозрението, че имат нужда от „покаяние спрямо Бога и вяра в нашия Господ Исус Христос“ (Деян. 20:21). Мислете за това, че вярващите могат да сломяват духовната съпротива „чрез кръвта на Агнето и чрез словото на тяхното свидетелстване“ (Откр. 12:11).

Построяването на едно свидетелство

1. *Примерът на Писанието.* Свидетелството на апостол Павел в Деян. 26:1-29 е библейски пример за свидетелство със следните три аспекта: *преди* обръщението, *как* е станало самото обръщение и *след* обръщението. Забележете тази последователност в неговата защитна реч пред цар Агрипа.

а) Преди да приеме Христос (Деян. 26:4-11): Павел разказва за своето религиозно минало и съпротивата си срещу Христос.

б) Как е приел Христос (Деян. 26:12-18): Павел разказва как по пътя за Дамаск му се е явил Господ Исус, как го изобличил за греховете му, но въпреки това го поставил в служба на Този, Когото той преследвал.

в) След като приел Христос (Деян. 26:19-23): Павел разказва как се е променил животът му оттогава и как е станал проповедник точно между сънародниците му, които са искали да го убият.

2. *Вашето лично свидетелство.* Когато давате свидетелството си, внимавайте за следното:

а) Преди да приемете Христос: кои обстоятелства от вашия предишен живот ви принудиха да поискате промяна? Кои от тези нужди са общи със слушателите ви?

- б) Как приехте Христос: бъдете конкретни, така че слушателите ви да не останат с впечатление, че става дума за някаква мъглява духовна промяна, а за среща с живия Бог. Кога, как и къде стана тя?
- в) След като приехте Христос: кои очевидни промени станаха във вашия живот? Какви са предимствата да станеш християнин? Какво докосва сърцата на слушателите?

Съдържанието на едно свидетелство

При подготовката на личното си свидетелство трябва да се ръководите от следните правила:

1. Господ Исус трябва да стои в центъра. Разкажете какво е направил Той!
2. Използвайте Божието Слово (Евр. 4:12; Ефес. 6:17). Споменете стиховете, които Бог е използвал, за да докосне и да говори на съвестта ви. Божието Слово има власт и изобличава грешника (Марк 1:22).
3. Говорете лично („аз“, „моят“) и естествено; не „проповядвайте“.
4. Бъдете предпазливи в използването на религиозна терминология и християнски изрази като „новороден“, „покаяние“ и даже „спасение“, които са непонятни за слушателите. Ако обаче все пак ги използвате, обяснете какво имате предвид!
5. Споменете моменти от историята на вашето свидетелство, с които слушателите да могат да се идентифицират. Подробности често могат да бъдат интересни. Употребявайте изрази, които рисуват една жива картина.
6. Говорете повече за факти, отколкото за чувства. Това е най-доброто свидетелство!
7. Говорете с любов (Лука 4:22), а не с огорчение или

озлобление срещу други групи. Говорете скромно, а не арогантно!

Ход на подготовката

1. Молете се за мъдрост и водителство, за да можете добре да обясните как сте намерили новия си живот в Христос.
2. Запишете си кратки бележки на три различни листа, под следните заглавия:

1. ПРЕДИ 2. КАК 3. СЛЕД ТОВА
3. Напишете дълъг и подробен план, като използвате записките на трите листа. (Прочитането на плана трябва да ви отнеме около десет минути).
4. Съкратете плана си до четири минути. Проверете свидетелството си, като отчитате точките от „построяване“ и „съдържание“!
5. Съкратете плана си на по-малко от четири минути за прочитане.
6. Напишете вашия три-четири минутен план на едно малко картонче. Научете се да давате свидетелството си с помощта на това картонче.
7. Научете се също така да давате свидетелството си в рамките на три-четири минути без тази помощ.

Упражнение в групата

В тази лекция преди всичко се упражнява даването на лично свидетелство. Ще се разделим на малки групи (шест души и по-малко). Всички един след друг ще дадат своето свидетелство. Може би искате да използвате своето картонче, за да опресните паметта си. Някои може би ще искат да прочетат своето свидетелство, но се препоръчва да използват само

картончетата си. Групата ще направи предложения как свидетелствата да се подобрят, съкратят, да се направят по-прецизни или да се разширят според нуждата.

Бележка на издателя: При подготовката и упражнението в групата става дума за някои помощни средства, които разбира се не могат да заместят зависимостта от Господ Исус, която е основната предпоставка за едно духовно свидетелство.

Личното свидетелство

Изучете основно лекцията и подгответе свидетелството си според изискванията на „построяване“ и „съдържанието“!

В окончателния си вид вашето свидетелство трябва да бъде разделено на три основни въпроса, които представляват „*преди*“, „*как*“ и „*след*“ вашето обръщението.

1. Разкажете за живота си *преди* да познаете Исус като Господ и Спасител!

2. *Как и кога* Исус стана ваш Господ и Спасител? Какви бяха точните обстоятелства? На кой библейски текст възлагате упованието си? Обяснете на слушателите си просто и разбираемо пътя към Бога! Внимавайте в центъра да не стоят хора или църквата, а единствено Господ Исус Христос.

3. Как вашият живот се промени действително и на практика, *след като* Христос стана ваш Господ и Спасител? Истинско може да бъде само това предаване на живота ни на Христос, което има като резултат един променен живот. Няма смисъл да се говори за някакво „решение“ или молитва, които не са имали такъв резултат.

Господната вечеря

Беше нощта на Неговото предаване и навечерието на Неговата смърт; сцената, когато Господ Исус се е събрал с учениците Си за последна вечеря, трябва да е била трогателна. Милиони хора от всички части на света веднага разпознават тази сцена, представена в християнското изкуство. Ранните християни издълбавали тази сцена по стените на катакомбите, толкова дълбоко била запечатана тя в сърцата им. В нощта на юдейския празник Пасха, Господ Исус въведе нещо съвсем ново. Той взе хляб, благодари, разчупи го и даде на своите ученици, като каза: „Вземете, яжте, това е Моето тяло“. След това взе чашата, благодари, даде я на учениците Си и каза: „Пийте от нея всички! Защото това е Моята кръв на новия завет, която се пролива за прощаване на греховете“ (Мат. 26:26-28). Двама други евангелисти*а разказват с подобни думи същото (Марк 14:22-25; Лука 22:14-20).

Названия на Господната вечеря

Нарича се „Господна вечеря“ (1. Кор. 11:20), защото Той покани другите на нея. „Господната трапеза“ (1. Кор. 10:21) има по-общо значение, защото освен вечерята обхваща всичко, което Бог дарява на Своите деца. Празненството се нарича „общение“ или („причастие“) (1. Кор. 10:16), защото е общение с Христос и братята и сестрите, които участват. Нарича се „разчупване на хляба“ (Деян. 2:42; 20:7; 1. Кор. 10:16), защото е просто ядене и протича като обикновена вечеря. Мнозина говорят за „възпоменание на Господа“, защото Той така се изрази при установяването ѝ. Други използват понятието „евхаристия“, което означава „благодарение“, тъй като Той благодари (Мат. 26:26). Този израз обаче не се среща в самото Писание.

* Под евангелисти тук се имат пред вид четиримата автори на Евангелията - бел. ред.

Някои църкви наричат Господната вечеря „тайнство“. Съответната латинска дума „сакрамент“ идва от знаменитата клетва на римските войници (*sacramentum*). Оттогава значението на думата значително се е променило. Има църкви, които под сакрамент (тайнство), разбират определен ритуал, чрез който се получава Божията благодат и който има свръхестествени сили, упражняващи особено влияние над присъстващите. Някои виждат в това връзка с прощаването на греховете. В Библията обаче няма такова учение. Който подчертава сакраменталната идея, е в противоречие с онези, които виждат в тази вечеря празник на възпоменание, в който символите изобразяват духовни истини (но не посредничат). Добре е да си припомним, че юдейските жертви на животни никога не освобождаваха от грехове, а бяха само преобраз на бъдещата кръвна жертва на Господ Исус Христос на кръста. Единствено Неговата кръв можеше да освобождава от грехове (Евр. 9:12-14).

Историческият фон на Господната вечеря

Господната вечеря бе установена в нощта на юдейската Пасха. Преди 1500 години Бог бе извел Израел от египетско робство. По Негово нареждане във всяка къща бе заклано агне без недостатък и с кръвта му бяха намазани рамките на вратите, за да предпази израелтяните от Божия съд над цялата страна (Изх. 12). Всяка подробност от този празник, който трябваше да се празнува всяка година, има дълбоко значение. Той говореше за великата жертва, която щеше да освободи света от греховете. Бог още далеч преди това беше приготвил своя Агнец (Бит. 22:8; Исая 53:7). Йоан Кръстител нарече Господ Исус „Божият Агнец, Който носи греха на света“ (Йоан 1:29). Той беше изпълнението на празника Пасха. „Защото и нашата Пасха, Христос, биде заклан“ (1. Кор. 5:7). Еврейската Пасха беше само сянка на великото изпълнение в Христос (Кол. 2:17; Евр. 10:1).

Всеки богобоязлив евреин стриктно празнуваше Пасхата (Мат. 26:17). Това беше възпоменание на неговото изкупление. В нощта на този свят празник Господ Исус въведе възпоменателното тържество с хляб и вино. То трябваше да

напомня на вярващите за Неговото тяло, което бе разчупено за тях и за Неговата кръв, която бе проляна за тях. Този празник трябваше да стане за християните това, което беше Пасхата за евреите – не по-малко сериозен и свят. В Божия промисъл той замести Пасхата. Израел имаше много церемонии, на християнската църква обаче е дадено само едно общо тържество.

Господ Исус съобщи директно на апостол Павел важността и значението на празненството, което бе предадено на вярващите. Господ Исус каза: „Това правете за Мое възпоменание“ (1. Кор. 11:23-25). Господната вечеря стана неизменна част от тяхното богослужение (Деян. 2:42,46). Ранната църква я извършваше веднъж седмично като център на техните събрания (Деян. 20:7). Тя бе празнувана в деня на възкресението. Така наречените „църковни отци“ посочват, че тя се е извършвала във всеки Господен ден, т.е. неделя. (Юстин Мъченик и *Дидахе* или „учението на дванадесетте“).

Празненството на Господната вечеря

1. *Кой може да участва?* Ако Пасхата беше само за евреи (Изх. 12:43), то във всеки случай Господната вечеря е само за християни. Господ въведе празника за „Своите Си“. Неговите ученици бяха тези, които започнаха разчупването на хляба за Негово възпоменание след възкресението Му. Освен това, Господната вечеря е предназначена само за *подготвени* християни. Имаше някои християни, които не бяха особено загрижени за духовното си състояние при участие в Господната вечеря и бяха предупредени за Божия съд (1. Кор. 11:18-31). На вярващите се казва да изключват онези, които не искат да скъсат с греха в живота си (1. Кор. 5:12-13), както и онези, които поддържат учения, накарняващи Евангелието или личността на Исус Христос (2. Йоан 9:10; Гал. 5:12-13). С други думи, всички които изповядват Исус като Господ и Спасител и живеят съобразно Неговата святост, са добре дошли на Господната вечеря.

2. *Как протича тя?* Преди всичко тук имаме примера на въвеждането на това възпоменателно тържество от самия

Господ. Главният отличителен белег изглежда простотата и скромността, а не помпозната тържественост. Той не е установил определени правила за провеждането. Горницата* не е била богато украсена молитвена зала с отделна маса за причастието. Той сам ръководел вечерята като използвал само хляб и една чаша – съвсем обикновени неща за една вечеря. Не е предписан определен вид хляб, въпреки че Господ Исус вероятно е използвал безквасен хляб. Акцентът е много повече върху нашата лична чистота (безквасност), когато празнуваме вечерята, отколкото върху вида хляб, който да бъде използван (1. Кор. 5:6-8). В чашата се намираше „от плода на лозата“ (Марк 14:25; Мат. 26:29). По въпроса, дали става дума за ферментирал гроздов сок, или пък той е бил разреден с вода, също се водят безконечни спорове. Тук Словото не се спира на подробности. Важно е само в хляба и чашата да виждаме символите на тялото и кръвта на Христос. По-добре е да се занимаваме с Него, а не с детайлите на материалните символи. Всеки от учениците взе малко от хляба и пи от чашата. Подчертава се, че тържеството трябва да премине при пълен ред (1. Кор. 11:33-34). Заедно с Господната вечеря, често се е извършвала и обща вечеря.

3. *Как да разпознаваме Господното тяло* (1. Кор. 11:29)? Във всеки случай трябва да разбираме символите като свидетелства за делото на Господ Исус, когато чрез жертвата на самия Себе Си на кръста, Той взе нашите грехове (Евр. 9:26). Трябва да сме разгледали живота си в критична светлина (1. Кор. 11:28-32). Някои погрешно отнасят към Господната вечеря думите на Исус, когато Той говори за ядене на плътта и пиене на кръвта Му (Йоан 6:53). Обаче изказванията в Евангелието от Йоан се отнасят до духовното приемане от страна на вярващия на еднократното, съвършено и достатъчно спасително дело на Исус Христос. Твърдението: „Това е моето тяло“ е подобно на думите: „Аз съм вратата“. И двата израза са фигуративни, като те са само два от множеството примери. Неверни религиозни

* Горна стая за гости при евреите – бел. ред.

учения говорят за свръхестествени превръщания във връзка със символите. Те ще бъдат разгледани по-долу:

а) Трансубстанциация. Този възглед смята, че хлябът и виното действително се превръщат в „тяло, душа и божественост на Христос“. Това „реално присъствие на Христос“ означава, че участващите ядат същинското Христово тяло. Това значи, че при всяко тържество Христовата жертва на Голгота се повтаря и бива принасяна за греховете на живите и мъртвите. Евр. 10:10-18 противоречи на тези представи; тук недвусмислено се казва, че има само една-единствена и неповторима жертва за греховете. Жертвата е извършена и е свършена.

б) Консубстанциация. Това означава, че хлябът и виното остават непроменени, но Христос присъства по някакъв тайнствен, необясним начин и вярващите го приемат. Нито едно място в Библията не потвърждава това.

в) Импанация. Този възглед учи, че чрез Господната вечеря участникът приема Христос, защото „Христос пренася живота си върху нас, сякаш прониква в костите и костния ни мозък“, когато приемаме Господната вечеря (Калвин). На това учение също липсва всякаква библейска основа.

4. *Какво постигаме чрез разчупването на хляба?* Дори и да нямаше друго въздействие, чрез празнуването на Господната вечеря бихме изпълнили последната молба на Господа и чрез това да засвидетелстваме любовта си към Него. Това в никакъв случай не е „законност“. Ние бихме следвали и примера на апостолите. Заедно Го споменаваме като вярващи, и то не по наш собствен начин, а така както Той е определил. Ние се радваме, че Той е открил чрез Евангелието живота и нетлението, и че и ние можем да участваме в това. Ние имаме лично и индивидуално общение с църквата на вярващите, като участваме в Господната вечеря. Нашето единство се изразява в единия хляб (1. Кор. 10:17). Чашата говори за общението (1. Кор. 10:16). Ние сме едно с Него, както и Той с нас във всичко, което е

извършил. Ние споделяме Неговото отношение към греха и праведността. Всеки път, когато ядем от хляба и прием от чашата, ние възвестяваме смъртта на Господа (1. Кор. 11:26). Тържеството е вест за изкуплението. Господната вечеря ще се празнува „докато дойде Той“. Всяка Господна вечеря може да бъде последната преди Неговото завръщане.

Подготовка за Господната вечеря

Подготовката на празника Пасха в Стария Завет беше много обширна. Не би трябвало ние да бъдем по-малко подготвени.

1. *Изпитване.* Нека изпитаме себе си в началото на нашата подготовка за Господната вечеря (1. Кор. 11:28-32). Това трябва да подготви участника, а не да го изключи. Най-напред трябва да изпитаме отношението си към Господа и да изповядаме всеки осъзнат грях. След това трябва да изпитаме отношението си към другите (особено към другите християни). Трябва да се направи опит да се изгладят проблемите с други вярващи преди участие в Господната вечеря (Мат. 5:23-24). Писанието ни предупреждава за недостатъчно изпитване на себе си, за да не се изложим на Божия съд. В Коринтската църква пропуските в тази област доведоха до телесни болести и смърт.
2. *Настройка.* Ако непосредствено преди участието в Господната вечеря сме се занимавали със собствените си занимания и развлечения, и с неща, които не са непосредствено свързани с Господа, ние сме се провалили в подготовката. Правилната подготовка за Господната вечеря е да се чете Божието Слово, да се пеят духовни песни и да се разговаря с други вярващи или с членовете на семейството за Господ Исус. Във всеки случай, можем да Му поднесем само онова, което е било предварително подготвено. Давид каза: „Не ща да принеса на Господа, моя Бог, всеизгаряния, за които не съм похарчил“ (2. Царе 24:24). Ако сами правилно се подготвяме за празнуването на Господната вечеря, тя никога няма да се превърне в рутина.

Обобщение

Поклонението е най-висшата задача и чест за вярващия (Йоан 4:23; Лука 10:41-42). Като свещеници ние принасяме духовни жертви (1. Петр. 2:5). Редовното възпоменаване на Господа има предимство пред организирането на свободното ни време, семейството и другите задължения. Като важна част от свещенството на вярващите, ние имаме възможността по време на Господната вечеря да принесем на Бога жертвата на хваление – а именно плода на нашите устни за Господа (Евр. 13:15). Ние идваме с материални дарове, като част от нашето поклонение пред Господа (Фил. 4:17-18). Най-накрая трябва отново да посветим телата си като живи жертви на Него (Римл. 12:1).

Господната вечеря

1. Изучете разказа за първия празник Пасха (Изх. 12:1-4).
Каква беше целта на Тържеството (ст. 1-14)?

Каква роля изпълняваше при това агнето?

2. Как Господ Исус използва последния празник Пасха (Лука 22:7-18), за да въведе първата Господна вечеря (Лука 22:19-20)?

Какво значение придаде Господ Исус на хляба и чашата?

3. С оглед на горното и Исаия 53:7; Йоан 1:29 и Откр. 5:8-9, какво означава изразът „Христос, нашата Пасха“ (1. Кор. 5:7)?

4. В 1. Кор. 11:23-26 апостол Павел дава по-нататъшни обяснения относно целта, смисъла и значението на Господната вечеря. Откъде имаше апостолът това учение?

Какво възвестяваме чрез участието си в Неговата вечеря?
Обяснете!

До кога трябва да продължим да Го възпоменаваме по този начин?

5. Кои допълнителни аспекти на хляба и виното подчертава Павел в 1. Кор. 10:16-17?

6. Как ранната църква следваше поръката на Господа да Го възпоменава (Деян. 2:42; 20:7)?

7. По какви различни начини можем да принасяме „жертви“ на Бога в нашето поклонение (Евр. 13:15; Фил. 4:17-18; Римл. 12:1-2)?

8. Каква е отговорността на християнина, преди да вземе участие в Господната вечеря (1. Кор. 11:27-32)?

За какво говорят тези текстове и 1. Кор. 5 гл. по отношение на участието в Господната вечеря в състояние на неизповядан грях?

9. Какви духовни приготовления за Господната вечеря провеждате обикновено? Какво ще направите, за да стане вашето поклонение в бъдеще по-действено?
10. Как оценявате важноста на „разчупването на хляба“ във връзка с цялостния ви опит в живота на събранието (Деян. 2:42)?

Вилхелм Буш

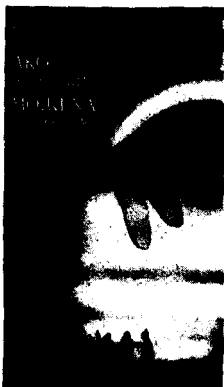
Исус – наша съдба

Издателство CLV
Издателство ВЕРЕН
266 стр.

Една завладяваща по своята непосредственост и езикова свежест книга. В нея без всякакво напрежение човек получава отговор на такива вълнуващи въпроси, като: „За какво живея? Защо Бог мълчи? Как ще се справим с живота, когато другите ни лаят по нервите? Трябва да е другояче, но как?“ и т. н.

Авторът, Вилхелм Буш, дългогодишен младежки пастор в големия град, говори със заразяващо възхищение за своя Господ и за своите срещи с хора от най-различни социални групи, на които той е помогнал да погледнат към Исус – наш единствен шанс и наша съдба.

Вернер Гитт
Карл Хайнц Ванхайден

Ако животните можеха да говорят...

Издателство CLV
Издателство ВЕРЕН
126 стр.

Животните имат много ефикасни комуникационни системи, с които се разбират помежду си. Но те не могат да си говорят с нас на човешки език. Затова авторите са се вживяли в тях и са се превърнали в техни говорители. В един мислен разговор животните повдигат въпроси и сами им отговарят. По този начин авторите представят материала живо, развлекателно и въпреки това безупречно от научна гледна точка.

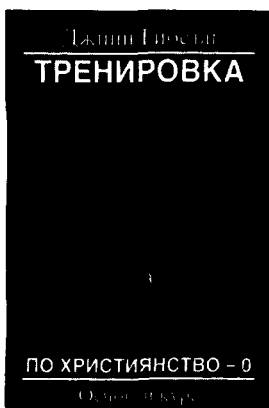
Тази книга е интересна за всички – младежи и възрастни, специалисти и неспециалисти, вярващи и невярващи. Тя е подходяща особено за съмняващи се и търсещи хора, на които може да покаже пътя, по който трябва да тръгнат, за да се запознаят лично със Създателя.

Джийн Гибсън

Тренировка по християнство – 0

Основен курс

Издателство CLV
Издателство ВЕРЕН
143 стр.

Християнската вяра, християнското мислене и живот се основават върху Божието Слово. Целта на тази книга, първата от една серия от пет курса, е да представи в общ план схващания на Библията, съставляващи основата на християнската вяра.

Материалът е разработен преди около десет години в църквата Faithaven Bible Chapel в Сан Леандро, Калифорния от автора Джийн Гибсън (местна църква по новозаветен образец, в която, между другото работи и известният автор на редица книги върху ученичество, библейска консултация, пастирство и др., Уилям Макдоналд). От шест години серията курсове „Тренировка по християнство“ е широко разпространена в Западна и Източна Европа. От 1991 г. насам „Курс 0“ беше основата за серия много успешни евангелизационни библейски лекции в София.

Теми, разгледани в книгата:

Твоето Слово е истина; Личността на Бога; Божието същество; Какво е човекът; Проблемът за греха; За вечността; Исус, Месия – Божият спасителен план; Кръстът на Исус; Новороддението; Спасение по благодат; За вярата в Исус Христос; Сигурност в спасението; Новият живот.

Джийн Гибсън

ТРЕНИРОВКА ПО ХРИСТИЯНСТВО – 1

Курс за начинаещи

Настоящото тренировъчно ръководство е първата от петте части (курс 0 до курс 4) на подготвената серия «Тренировка по християнство». Целта на тези курсове не е да даде само библейски знания, а – както заглавието подсказва – едно упражнение, една «тренировка» в практическия християнски живот и ежедневно следване. Така успехът зависи съществено от духовната динамика и ангажимент на преподавателя, чиито живот и практика при преподаването на съдържанието на курса играят важна роля.

При съответната мотивация на ръководителя и учащите се обаче, този многократно изпробван и изпитан вече десет години тренировъчен курс е преъзходно помощно средство за предаване, упражняване и приложение на практически духовни способности.